

Document al
BĂNCII MONDIALE

Raport nr. 23169-RO

DOCUMENT DE EVALUARE
A PROIECTULUI PROPUS
DE ACORDARE A UNUI FOND DE FINANȚARE GEF
DE 4.0 MILIOANE SDR (5,15 MILIOANE USD)
GUVERNULUI ROMÂNIEI
PENTRU
PROIECTUL „CONTROLUL POLUĂRII AGRICOLE”

Octombrie 25, 2001

ECHIVALENTELE MONETARE
(Rata de schimb valabilă în august 2001)

Unitatea monetară = Lei
USD1 = 27.499,50 Lei

ANUL FISCAL
1 Ianuarie — 31 Decembrie

ABREVIERI ȘI ACRONIME

ADD	Diaree Acută (<i>DA</i>)	MOPA	Ministerul Administrației Publice (<i>MAP</i>)
ANCA	Agencia Națională de Consultanță Agricolă	MWEP	Ministerul Apelor și Protecției Mediului (<i>MAPM</i>)
APCP	Proiectul „Controlul Poluarii în Agricultură” (<i>PCPA</i>)	NEAP	Planul Național de Acțiune Ecologică (<i>PNEA</i>)
ARET	Proiectul Băncii Mondiale de Cercetare, Dezvoltare și Instruire în Agricultură	NGO	Organizații Neguvernamentale (<i>ONG</i>)
ASSP	Proiectul de Servicii pentru Sprijinirea Agriculturii (<i>PSSA</i>)	OCGC	Oficiul Județean de Cadastru
BSEP	Programul de Mediu pentru Marea Neagră (<i>PEMN</i>)	OJCAC	Oficiul Județean de Consultanță pentru Agricultură, (<i>OJSPA</i>)
BSRDSP	Parteneriatul Strategic Dunăre – Marea Neagră (<i>PSDMN</i>)	PCC	Comitetul Coordonator al Proiectului (<i>CCP</i>)
BSSAP	Planul Strategic de Acțiune pentru Marea Neagră (<i>PSAMN</i>)	PHD	Direcția de Sănătate Publică (<i>DSP</i>)
CAS	Strategia Băncii Mondiale de Sprijinire a Țărilor	PIU	Unitatea de Implementare a Proiectului (<i>UIP</i>)
CGS	Sistemul de Finanțare pentru încurajarea Concurenței (<i>SFC</i>)	PMR	Rapoarte de Monitorizare a Proiectului (<i>RMP</i>)
DGA	Direcția Generală pentru Agricultură	PMU	Unitatea de Management al Proiectului (<i>UMP</i>)
DGAIA	Direcția Generală pentru Agricultură, Călărași	PPU	Unitatea de Pregătire a Proiectului (<i>UPP</i>)
ECA	Asia și Europa Centrală (<i>AEC</i>)	PSC	Comitetul Director al Proiectului (<i>CDP</i>)
EMP	Planul de Management Ecologic (<i>PME</i>)	RAS	Standardele Românești de Contabilitate
EPI	Inspectoratul de Protecție a Mediului (<i>IPM</i>)	RCB	Banca Comercială Română (<i>BCR</i>)
FMS	Sistemul de Management Financiar (<i>SMF</i>)	ROL	Leul Românesc
EU	Uniunea Europeană (<i>UE</i>)	SA	Cont Special (<i>CS</i>)
FAO	Organizația pentru Alimentație și Agricultură	SAPARD	Programul Special de Acces la Dezvoltarea Agricolă și a Zonelor Rurale
GEF	Organizația Internațională pentru Mediu (<i>GEF</i>)	UNDP	Planul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare
GOR	Guvernul României	USAID	Agenția Statelor Unite pentru Dezvoltare
ICCPT	Institutul de Cercetare pentru Cereale și Plante Tehnice		
ICPDR	Comisia Internațională de Protecție a		

Fluviului Dunărea ISA Standardul Internațional de Audit LACI Inițiativa de Schimbare a Administrației Împrumuturilor M&E Monitorizare și Evaluare MAFF Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor (<i>MAAP</i>)	
---	--

Vicepreședinte: Director responsabil cu activitățile pe țară: Director de sector: Șef de echipă:	Johannes Linn Andrew N. Vorkink Kevin M. Cleaver Jitendra Srivastava
---	---

ROMÂNIA
PROIECTUL CONTROLUL POLUĂRII ÎN AGRICULTURĂ

SUMAR

A. Obiectivul Dezvoltării Proiectului

1. Obiectivul de dezvoltare a proiectului
2. Indicatorii-cheie ai performanței proiectului

B. Contextul Strategic

1. Strategia de asistență (CAS) acordată țărilor referitoare la domeniul în discuție
2. Principalele probleme din domeniu și strategia guvernamentală
3. Problemele din domeniu vor fi abordate în proiect și opțiunile strategice realizate

C. Descrierea proiectului pe scurt

1. Componentele proiectului
2. Reforme cheie în politică și instituții, susținute de acest proiect
3. Beneficiile și sectorul de populație vizat
4. Aranjamentele instituționale și de implementare

D. Justificarea proiectului

1. Alternativele proiectului luate în considerație și motivele respingerii acestora
2. Proiectele majore similare finanțate de Banca Mondială și de către alte agenții pentru dezvoltare
3. Experiența acumulată care se reflectă în organizarea proiectului
4. Indicatorii de implicare și proprietate ai creditorului
5. Valoarea adăugată a sprijinului oferit de Banca Mondială în cadrul acestui proiect

E. Analiza pe scurt a proiectului

1. Analiza economică
2. Analiza financiară

3. Analiza tehnică
4. Analiza instituțională
5. Analiza ecologică
6. Analiza socială
7. Politici de securitate

F. Viabilitatea și riscurile proiectului

1. Viabilitatea
2. Riscuri critice
3. Posibile aspecte controversate

G. Condițiile Principale de Acordare a Finanțării

1. Condiția de eficiență
2. Alte condiții

H. Disponibilitatea pentru implementare

I. Conformarea la politica Băncii Mondiale

Anexe

Anexa 1: Descrierea pe scurt a proiectului

Anexa 2: Descrierea detaliată a proiectului

Anexa 3: Costurile estimative ale proiectului

Anexa 4: Analiza costurilor incrementale

Anexa 5: Analiză financiară pe scurt pentru părțile implicate în proiect care obțin profit, sau analiză financiară pe scurt

Anexa 6: Aranjamente de achiziție și plată

Anexa 7: Programul de desfășurare a proiectului

Anexa 8: Documentele incluse în dosarul proiectului

Anexa 9: Declarație de împrumuturi și credite

Anexa 10: Prezentarea pe scurt a țării

Anexa 11: Foaie de date ecologice; Evaluare ecologică; Plan de diminuare a efectelor nocive asupra mediului

Anexa 12: Comentariile supervisorului STAP

HĂRȚI

ROMANIA
PROIECTUL CONTROLUL POLUĂRII ÎN AGRICULTURĂ

DOCUMENT DE EVALUARE A PROIECTULUI

Regiunea Europa și Asia Centrală
ECSSD

Data: Octombrie 25, 2001	Sef de echipa: Jitendra P. Srivastava
Director de țară: Andrew N. Vorkink	Director de sector: Kevin M. Cleaver
Identificator Proiect: P066065	Sector: VY – Altul de Mediu
	Subiect: Mediu
Zona de interes: I – Ape internaționale	Intervenție orientată către sărăcie: N

Date de finanțare a proiectului								
☐ Imprumut ☐ Credit ☒ Grant ☐ Garanție ☐ Altele:								
Pentru credite, împrumuturi, altele:								
Finanțare totală a Bancii (mil. US\$): 5.15								
Plan de finanțare (USDm):								
	Sursa	Local	Strain	Total				
CREDITOR		4.13	0.52	4.65				
GLOBAL ENVIRONMENT - ASSOCIATED IBRD FUND		1.00	0.00	1.00				
GLOBAL ENVIRONMENT FACILITY		3.48	2.19	5.15				
Total:		8.61	2.19	10.80				
Imprumutat/Primitor: GUVERNUL ROMÂNIEI								
Agentie responsabilă: MINISTERUL APELOR ȘI PROTECȚIEI MEDIULUI								
Adresa: B-dul Libertății, 12, Sector 5, București, România								
Persoana de contact: Dl. Petru Lificiu, Secretar de Stat								
Tel: 40-1 410-0219		Fax: 40-1-410-0219		Email:				
Decontări estimate (Banca /mil. USD):								
FY	2002	2003	2004	2005	2006	2007		
Annual	0.50	1.25	1.20	1.00	0.70	0.50		
Cumulative	0.50	1.75	2.95	3.95	4.65	5.15		
Perioada de implementare a Proiectului: 5 ani								

OCS PAD Din: Rev Martie, 2000

A. OBIECTIVUL DEZVOLTĂRII PROIECTULUI

1. Obiectivul dezvoltării proiectului (vezi Anexa 1)

Obiectivul general al dezvoltării proiectului este acela de a extinde folosirea practicilor agricole ecologice în aria cuprinsă în proiect și, pe această cale, de a reduce deversarea îngrășămintelor provenind din agricultura românească în Dunăre și Marea Neagră. Pentru sprijinirea acestui obiectiv, proiectul va asista Guvernul României în vederea: **(i)** promovării adoptării unor practici agricole ecologice, de către asociațiile de fermieri, fermele de familie și fermierii individuali din județul Călărași ; **(ii)** promovării unui management și a unei exploatare a terenului, viabile din punct de vedere ecologic în zona asanată Boianu-Sticleanu, și a reconversiei în parametri ecologici a arealului asanat învecinat Călărași-Râul, în scopul transformării acestuia într-un filtru care să reducă deversarea de îngrășăminte în Dunăre; **(iii)** consolidării unei politici și a unei capacități de reglementare la nivel național; și **(iv)** susținerii unei politici de conștientizare a publicului și a promovării mecanismelor de implementare a proiectului și în alte zone. Proiectul, conceput ca o demonstrație în județul Călărași, în partea de sud a României, de-a lungul cursului inferior al Dunării, poate servi drept exemplu pentru introducerea unor practici similare în alte zone ale României, precum și în alte țări riverane Mării Negre.

Indicatorii de impact, rezultat și performanță ai proiectului au fost dezvoltați astfel încât să ofere un punct de plecare, precum și ținte pentru monitorizarea și evaluarea proiectului (vezi Anexa 1). Succesul impactului general al proiectului va fi evaluat pe baza adoptării unor practici vizând reducerea deversării de îngrășăminte chimice, și anume : **(i)** procentajul gospodăriilor cu animale din aria cuprinsă în proiect care adoptă facilități îmbunătățite de utilizare a îngrășămintelor naturale — destinate să crească de la punctul de pornire zero la 45% până în 2006, și 65% până în 2010; **(ii)** procentajul zonelor de cultură vizate de sistemele de management al îngrășămintelor chimice incluzând rotația culturilor, managementul îngrășămintelor chimice destinate culturilor agricole însoțite de testarea solului și folosirea de îngrășăminte organice — destinate să atingă 30% până în 2006, și 65% până în 2010; **(iii)** procentajul de zone cultivate care utilizează practici ecologice — având ca țintă 65% până în 2010; și **(iv)** tendințe ale indicatorilor de calitate a apei în zonele desemnate — reducerea cu 10% până în 2006 a concentrației de azot și fosfat deversați în Dunăre.

Obiectivele Globale vizând mediul: Obiectivul global vizând mediul este reducerea pe termen lung a deversării de îngrășăminte chimice (azot și fosfor) și alți poluanți agricoli în Dunăre și Marea Neagră prin practicarea unui management integrat al exploatareii apei și a pământului în regiunea Călărași, și utilizarea viabilă din punct de vedere ecologic a resurselor naturale în două zone agricole de teren asanat. Proiectul este primul de acest fel sub egida *Parteneriatului Strategic Marea Neagră / Dunăre - Fondul de Investiții pentru Reducerea Îngrășămintelor Chimice* prin care țările riverane devin eligibile pentru acordarea de fonduri de către Organizația Internațională a Mediului (Global Environment Facility, GEF) pentru proiecte care să controleze sau să reducă deversarea de îngrășăminte chimice în Marea Neagră. Proiectul propus este unul dintre primele eforturi ale Băncii pentru introducerea unor preocupări vizând mediul în agricultură și se așteaptă să servească drept model pentru operațiuni similare care să fie implementate în alte țări cu ieșire la mare sub egida Programului de Parteneriat Strategic.

Activitățile incluse în proiect sunt direct legate de „Planul Strategic de Acțiune pentru Protecția și Reabilitarea Mării Negre” (PSAMN), formulat cu asistența GEF. PSAMN a identificat deversările de îngrășăminte chimice provenind din agricultură ca fiind cea mai serioasă problemă care amenință Marea Neagră. Îmbunătățind managementul îngrășămintelor naturale și practicile agricole, precum și managementul celor două zone agricole prioritare, care au fost inițial terenuri inundate, proiectul ar completa, de asemenea, Programul de Reducere a Poluării Fluviului Dunărea, și ar asista Guvernul în vederea respectării obligațiilor sale internaționale prevăzute în Convenția de la București. În plus, activitățile incluse în proiect ar ajuta Guvernul român să își onoreze angajamentele prevăzute în Declarația Miniștrilor de la Odessa asupra Protecției Mării Negre și în Convenția Protecției Fluviului Dunărea, precum și să canalizeze eforturile României în direcția intrării în UE îndeplinind directivele UE: 91/676/CEE – directivă privind protecția apei împotriva poluării cu îngrășăminte chimice provenind din agricultură; și 96/61/CEE – directivă privind prevenirea și redarea completă a poluării. De asemenea, prin activitățile propuse de proiect referitoare la

împădurire, reciclarea îngrășămintelor naturale și a deșeurilor agricole, și exploatarea ecologică a terenului în zona cuprinsă în proiect, va rezulta un beneficiu global suplimentar de reducere a concentrației de carbon.

2. Indicatori–cheie de performanță: (vezi Anexa 1)

Indicatorii de impact, rezultat și performanță ale proiectului au fost dezvoltati astfel încât să ofere un punct de plecare, precum și ținte pentru monitorizarea și evaluarea proiectului. Impactul general al proiectului va fi evaluat pe baza adoptării unor practici vizând reducerea deversării de îngrășăminte chimice, și anume: procentul de gospodării care adoptă facilități îmbunătățite de utilizare a îngrășămintelor naturale, precum și zona în care sunt folosite practici ecologice (destinată să atingă 65% până în 2010); precum și tendințe ale indicatorilor de calitate a apei în zonele desemnate.

B. Contextul Strategic

1. Sprijinirea prin Proiect a unor obiective comune CAS (Strategia de Asistență a Țărilor): (vezi Anexa 1)

Nr. Document: 22180-RO

Data ultimei întruniri CAS: 19 Iunie 2001

Strategia CAS pentru România este în concordanță cu agenda de dezvoltare a țării: reducerea sărăciei și intrarea în UE. Banca Mondială a identificat cinci priorități în cadrul CAS: promovarea dezvoltării economice, constituirea de instituții în vederea consolidării statului de drept, un număr sporit de oportunități, consolidarea unor strategii de securitate și protecția și managementul viabil al resurselor naturale și al mediului. Acest proiect finanțat de GEF se adresează în mod direct unei probleme majore a dezvoltării, și anume protecția și ameliorarea calității mediului, asistând țara în vederea intrării în UE și a constituirii de instituții specializate. Proiectul va ajuta la dezvoltarea unui cadru legal în conformitate cu Directiva UE referitoare la Azotați, precum și un Cod al Practicilor Agricole Adecvate care va ajuta atât la intrarea în UE, cât și la îmbunătățirea producției agricole care, la rândul său, va ajuta la creșterea susținută a exporturilor și a masei valutare de pe piață. Căutând angajarea și implicarea investitorilor locali și naționali majori în pregătirea și implementarea proiectului, activitățile incluse în proiect vor consolida, la nivel local și național, capacitatea de a îndeplini obiectivul practicării unei agriculturi ecologice și de a ajuta România să își onoreze angajamentele internaționale de a reduce deversările de îngrășăminte în Marea Neagră. Proiectul propus este de asemenea în concordanță cu inițiativele lansate în sprijinul sectorului agricol, acesta fiind considerat o prioritate prin prisma faptului ca oferea bune perspective pentru dezvoltare și reducere a sărăciei.

1a. Strategia Globală Operațională/Obiectivul Programului vizat de către Proiect:

Proiectul va implementa acțiuni prioritare identificate în Parteneriatul Strategic Marea Neagră/Dunăre - Fondul de Investiții Pentru Reducerea Îngrășămintelor Chimice, Planul Strategic de Acțiune pentru Marea Neagră, Planul Strategic de Acțiune pentru Fluviul Dunărea și Programul de Reducere a Poluării în Bazinul Dunării sprijinite de GEF. Obiectivul Proiectului de a reduce poluarea agricolă cu îngrășăminte chimice din surse dificil de localizat este în conformitate cu Programul Operațional GEF Nr. 8, *Programul Operațional axat pe Cursurile de Apă*, care se concentrează „în principal asupra cursurilor de apă aflate în pericol major și asupra celor mai importante amenințări externe dirijate împotriva ecosistemelor acestora”. În cadrul Programului se acordă prioritate proiectelor care sunt destinate „schimbării politicilor regionale și activităților responsabile pentru cele mai serioase cauze de bază sau care sunt necesare pentru rezolvarea problemelor ecologice de prim rang care depășesc granițele zonelor în cauză”. Abordarea promovată în acest Proiect, aceea de a combina practici agricole sănătoase cu exploatarea ecologică a resurselor naturale din cele două zone asanate, identificată ca făcând parte din Programul de Reducere a Poluării Dunării, este în conformitate cu Programul Operațional GEF Nr. 9, *Programul Operațional Integrat de Exploatare a Terenului și a Apelor în Zonele de Interes Multiplu*, care sprijină „abordări mai cuprinzătoare ale refacerii și protecției apelor internaționale”, iar proiectul propus este în concordanță cu acestea.

Proiectul va reprezenta o bună ocazie pentru GEF să impulsioneze acțiunile destinate integrării cu succes a unor practici îmbunătățite de management al resurselor de pământ și apă. Sprijinul acordat de GEF va reduce costurile și obstacolele pe care le întâmpină fermierii în cursul adoptării unor practici agricole îmbunătățite și

viabile. Va ajuta la dezvoltarea unor mecanisme capabile să treacă de la activități cu caracter demonstrativ la proiecte operaționale care reduc poluarea Mării Negre și a Dunării cu îngrășăminte din surse greu de localizat. Proiectul este o extensie a Proiectului de Protecție a Mediului Rural din Polonia și a Proiectului de Cercetare, Dezvoltare și Pregătire în Agricultură (ARET) din Georgia care încearcă să reducă deversările de îngrășăminte din sectorul agricol în rețelele hidrografice.

2. Principalele probleme din acest sector și strategia guvernamentală:

Principalele probleme din sector: De-a lungul ultimelor decenii, ecosistemul Mării Negre a fost sever afectat, în special datorită eroziunii coastei, eutroficării, deversării apelor menajere impropriu tratate și a îngrășămintelor provenind din agricultură, asanării zonelor mlăștinoase, introducerii unor specii exotice și managementului inadecvat al resurselor, toate acestea ducând la un declin al diversității biologice, pierderea habitatului natural și la schimbări ecologice pe termen lung. Studiile Programului pentru Mediu referitor la Marea Neagră (BSEP) au dezvăluit că 58% din totalul deversărilor de azot și 66% din totalul deversărilor de fosfor în Marea neagră provin din bazinul Dunării. Mai mult de jumătate din cantitatea de îngrășăminte chimice din Dunăre provine din agricultură, aproximativ un sfert din gospodăriile particulare și circa 10-13% din industrie.

România este cea mai mare sură de poluare cu îngrășăminte chimice al Mării Negre de vreme ce întreaga rețea hidrografică se varsă în Marea Neagră. Aproximativ 44% din totalul cantității de azot și 58% din totalul cantității de fosfor deversate de România în Marea Neagră provin din agricultură și creșterea animalelor. Privatizarea fermelor de stat a dus la folosirea terenurilor acestora pentru creșterea animalelor și aceasta a condus la apariția unor probleme de poluare cu îngrășăminte a apei potabile. Poluarea pânzei de apă freatică cu azot (NO₃) și cu organisme microbiene provenite din agricultură are implicații majore din punctul de vedere al rezervei de apă potabilă a așezărilor rurale din România. În 1997, de exemplu, în zona propusă pentru proiect (județul Călărași), un număr mare de nou-născuți au fost internați, fiind diagnosticați ca suferind de intoxicație acută cu azot. O analiză a mostrelor prelevate din 45 de fântâni publice și microcentrale din Călărași a dezvăluit că peste 76% din mostre depășeau standardele bacteriologice și 79% depășeau nivelurile acceptabile ale concentrației de substanțe chimice.

Strategia guvernamentală. Reducerea deversărilor de îngrășăminte chimice (azot și fosfor), în Dunăre și Marea Neagră, provenind din agricultură este o parte integrantă a strategiei ecologice a României precum și a Planurilor Strategice de Acțiune în Bazinul Mării Negre și al Dunării. Prin Convenția de la București, prin Declarația Ministerială de la Odessa asupra Protecției Mării Negre și Convenția de Protecție a Dunării, Guvernul României și-a asumat de asemenea o serie de obligații internaționale vizând reducerea deversării de îngrășăminte chimice în Marea Neagră și face progrese semnificative în sensul respectării Directivelor UE. Dezvoltarea serviciilor de asistență pentru agricultură și a managementului resurselor naturale în cadrul fermelor individuale stă la baza strategiei guvernamentale globale pentru agricultură, care este destinată creării unui mediu propice pentru completa realizare a potențialului din acest sector. În acest sens Miniștrii Agriculturii și Mediului au inițiat legături strânse între Proiectul Serviciilor de Asistență pentru Agricultură (ASSP) și Proiectul pentru Controlul Poluării din Agricultură (APCP) propus. ASSP are drept scop sprijinirea activităților prioritare de extindere și de cercetare aplicată care vor transfera rapid tehnologia existentă fermierilor și celor care prelucrează produsele agricole. În județul Călărași vor fi executate o serie de activități în cadrul ASSP, iar APCP va finanța costurile incrementale ale implementării unor activități ASSP relevante care completează obiectivele APCP. Astfel, proiectul propus va permite Guvernului României să direcționeze preocupările ecologice și de sănătate publică spre sectorul agricol, iar sinergia unei astfel de abordări va conduce la obținerea unor beneficii globale, regionale și locale mai mare spre deosebire de alte proiecte, independente și cu impact redus, în agricultură și protecția mediului.

3. Probleme sectoriale vizate de proiect și opțiuni strategice:

Proiectul intenționează să extindă și să aprofundeze reformele propuse aflate în desfășurare în acest sector, vizând următoarele probleme-cheie:

- integrarea deplină a preocupărilor de protecție a mediului în practicile agricole pentru a le face mai viabile, inclusiv stocarea, managementul și aplicarea îngrășămintelor naturale, folosirea ecologică a

resurselor naturale într-o zonă inundabilă, crearea unor zone-tampon, lucrări de păstrare a calității solului, cu scopul de a reduce pe termen lung deversarea îngrășămintelor chimice în solul României și în apele de suprafață, precum și în Dunăre și Marea Neagră;

- promovarea unor politici și a unor reforme adecvate pentru crearea unui mediu propice punerii în practică a obiectivelor proiectului;
- dezvoltarea capacității micilor și marilor fermieri de a folosi practici agricole ecologice și un management al resurselor, adecvat;
- consolidarea capacității naționale de a acorda ajutor Guvernului în îndeplinirea obligațiilor sale internaționale contractate în cadrul Convenției de la București, Declarației Ministeriale de la Odessa pentru Protecția Mării Negre și a Convenției pentru Protecția Dunării; și
- canalizarea eforturilor în sensul conformării la Directivele UE, ca parte a procesului de integrare în UE.

Opțiuni strategice

Opțiunile strategice făcute înainte de inițierea pregătirii proiectului pot fi rezumate după cum urmează:

- (i) În primul rând, s-a decis dacă intervențiile din cadrul proiectului erau justificate în acel moment. În acest sens, privatizarea/reforma agrară avusese drept rezultat alocarea pământului arabil unor proprietari particulari cu o experiență redusă în agricultură. Fără a oferi micilor sau marilor fermieri accesul la practici și tehnologii agricole viabile, era foarte improbabil ca măsurile de reformă să dea rezultatele dorite. Era de asemenea improbabil că instituțiile existente vor reuși să ofere astfel de informații în mod eficient și necostisitor, dat fiind că nu erau concepute să vină în întâmpinarea nevoilor pe care le avea sectorul în evoluție. Din moment ce ASSP a fost conceput să se adreseze acestor probleme, s-a apreciat ca fiind oportună implementarea APCP în acest moment. APCP este destinat să completeze ASSP în a se asigura că tehnologiile aflate în uz sunt nedăunătoare mediului și în concordanță cu angajamentele internaționale ale României de a reduce poluarea agricolă a Mării Negre.
- (ii) În al doilea rând, s-a decis dacă să se inițieze activități în cadrul unor proiecte la scară națională sau să se focalizeze activitățile pe o anumită zonă în care proiectul să servească drept demonstrație ce poate fi reluată în alte zone similare.
- (iii) În al treilea rând, s-a decis dacă să se lucreze cu Ministerul Apelor și Protecției Mediului sau cu Ministerul Agriculturii, Alimentației și Pădurilor în pregătirea și încredințarea responsabilităților de implementare a proiectului.

Referitor la punctele (ii) și (iii), având în vedere lipsa de experiență în promovarea în România a practicilor agricole ecologice, o acută lipsă instituțională în țară, s-a decis să se canalizeze eforturile asupra unei zone compacte din România. Pe măsură ce capacitatea locală și națională ar crește, activitățile prevăzute în proiect ar putea fi atunci preluate în alte zone similare ale țării. S-a căzut de acord asupra faptului că, dată fiind natura activităților proiectului, implicarea MAPM și a MAAP în pregătirea proiectului ar fi de un real folos. Cu toate acestea, în vederea înlesnirii operațiunilor, responsabilitatea globală a acestui proiect s-a acordat MAPM

- (iv) În al patrulea rând, s-a luat în calcul dacă să se stabilească sediul Unității de Management al Proiectului (UMP) la locul desfășurării proiectului (județul Călărași) sau în MAPM sau MAAP în București. Pentru a se asigura o colaborare strânsă cu ASSP, au avut loc discuții aprinse pe marginea combinării Unităților de Management ale ambelor proiecte în MAAP (având în vedere faptul că Unitatea de Management al ASSP avea sediul în București). Totuși, pentru a se descentraliza puterea de implementare la nivel local, a se consolida capacitatea și proprietatea locale și pentru a se putea

urmări și evalua în mod eficient impactul activităților din proiect era necesar ca autoritatea responsabilă cu implementarea proiectului să se afle la locul de desfășurare a proiectului, aproape de populația vizată. Astfel, UMP își va stabili sediul în Călărași. Cu toate acestea, s-au făcut aranjamente de colaborare strânsă între Unitățile de Management ale ASSP și APCP.

C. REZUMATUL DESCRIERII PROIECTULUI

1. Componentele proiectului (vezi Anexa 2 pentru o descriere detaliată și Anexa 3 pentru analiza detaliată a costurilor):

Proiectul va sprijini activități desfășurate atât la nivel județean, cât și la nivel național. La nivel județean, proiectul se va concentra asupra județului Călărași, una dintre cele mai sărace zone agricole ale României, caracterizate prin exploatarea intensivă a pământului, prezența ne semnificativă a cursurilor de apă, absența unui sistem de canalizare, existența fântânilor cu apă contaminată (atât nivelurile de azot, cât și cele bacteriologice din apă se situează peste concentrația maximă admisă), precum și prin practici precare de management al creșterii animalelor. În mod tradițional, animalele sunt ținute pe lângă casă, fără asigurarea unui sistem organizat de colectare și depozitare a îngrășămintelor naturale. Lipsa unor practici eficiente de management al îngrășămintelor naturale este semnificativă dacă luăm în calcul suprafața României, poluarea pânzei de apă freatică și deversarea îngrășămintelor în Dunăre și Marea Neagră.

Cele 48 de comune ale județului Călărași, situat în partea de sud-est a României, au aproximativ 410.000 ha de teren arabil și o populație totală de 332.000 în 94.000 de gospodării. Toată această zonă va beneficia în urma sprijinului acordat de APCP în scopul adaptării tehnologiei și intervențiilor de extindere pentru practicile agricole ecologice, sub egida Programului ASSP de Ajutor Financiar pentru Incurajarea Concurenței, și va ajuta la obținerea de fonduri adiționale de la ASSP pentru județul Călărași. În partea sudică a județului, proiectul va sprijini activitățile de monitorizare și reducere a folosirii îngrășămintelor în șapte comune: Alexandru Odobescu, Ciocănești, Cuza Vodă, Grădiștea, Independența, Vâlcelele și Vlad Tepeș, cuprinzând 21 de sate, precum și în zonele asanate Boianu-Sticleanu și Râul Călărași de-a lungul cursului inferior al Dunării. Zona selectată pentru intervenții directe în cadrul proiectului cuprinde aproximativ 90.000 ha, din care 70.000 ha teren arabil. În vreme ce suprafața medie de teren deținută de o familie este de circa 2,6 ha, o mare parte a pământului este grupată în ferme familiale mai mari, sau închiriată unor asociații agricole pentru cultivare. Pricipalele culturi produse în zone includ porumbul, grâul, orzul, floare-soareli și legumele. Bovinele, porcinele, ovinele, caprinele, cabalinele și păsările de curte sunt des întâlnite în județ. În Fișa de lucru nr.1 a proiectului sunt prezentate efectivele de animale care se cresc în gospodăriile județului grupate pe tipuri, număr și zone intens cultivate. (detalii în Fișa de lucru 1). Cele mai multe ferme dețin efective și culturi mixte.

Zona Boianu-Sticleanu (aprox. 23.000 ha) cuprinde o fostă suprafață inundată, asanată și transformată în teren agricol la sfârșitul anilor '60 și are acum în componență vaste zone de teren cultivat, arii restrânse de păduri de luncă, porțiuni de teren degradat și cursul de apă Iezer Călărași. Iezer Călărași, cu o suprafață de 3.200 ha, va fi în curând declarat rezervație naturală, constituind un coridor important în migrația păsărilor, cele mai multe din ele fiind protejate prin Convențiile de la Bonn și Berna. Iezer Călărași a fost desemnat prin studii WWF, sub egida Programului de Reducere a Poluării Dunării (Proiectul RO 67), NEAP, precum și prin studii recente coordonate de MAPM, drept o zonă prioritară în programul de reabilitare în zona Bazinului Inferior al Dunării. La est Boianu-Sticleanu se învecinează cu zona Râul Călărași, din care o parte este propusă pentru refacere ecologică în cadrul proiectului.

Componenta 1: Activități în județul Călărași (9,22 mil. USD)

Practici de management a gunoiului de grajd (5,20 mil. USD). Această subcomponentă va oferi stimulente pentru instalarea unor facilități îmbunătățite de stocare a gunoiului de grajd și a unor echipamente superioare pentru colectarea și aplicarea îngrășămintelor naturale în cele șapte comune. Satele și gospodăriile care doresc să participe în programul de investiții vor fi alese în funcție de anumite criterii care vor fi convenite și de aranjamentele de împărțire a costurilor. Inginerii din Consiliul județean vor colabora la proiectarea

depozitelor pentru îngrășăminte naturale la nivel de sate și vor lucra împreună cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului (IPM) pentru a se asigura că aceste construcții îndeplinesc condițiile ecologice pentru stoparea scurgerilor de îngrășăminte naturale la suprafață sau în sursele de apă subterană. Se va asigura pregătirea și conștientizarea comunității în sensul aplicării unor metode adecvate pentru colectarea și managementul îngrășămintelor naturale, inclusiv tratarea cu compost, testarea și aplicarea pe terenurile pe terenurile agricole. (Detalii în Referatele 6 și 16).

Promovarea unor practici agricole nedăunătoare mediului (2,47 mil. USD). Această subcomponentă va promova adoptarea unor practici agricole mai adecvate care să îmbunătățească producția agricolă și totodată să reducă poluarea cu deversări de îngrășăminte provenind din agricultură. Activitățile propuse vor include: **(i)** promovarea unor practici agricole nedăunătoare mediului și **(ii)** un program demonstrativ de management integrat al culturilor agricole și îngrășămintelor naturale, incluzând rotația culturilor și aplicarea eficientă a îngrășămintelor organice și anorganice pe baza testării solului cu ajutorul unor echipamente de testare a solului oferite prin acest proiect. Activitățile desfășurate în întregul județ vor fi sprijinite prin Schema Competitivă de Granturi din cadrul ASSP, în timp ce APCP va oferi grupurilor de fermieri, instituțiilor eligibile și ONG-urilor contribuția necesară pentru obținerea accesului la fondurile SCG. La nivelul celor 7 comune, proiectul va sprijini un program de testare/evaluare și demonstrare ale unor practici nedăunătoare mediului, precum și operațiuni-pilot de agricultură organică. (Detalii în Referatele 2, 3 și 4)

Managementul integrat al zonei asanate Boianu-Sticleanu și restaurarea ecologică a unei părți din zona asanată Călărași-Râul (1,09 mil. USD). Proiectul va sprijini și dezvolta un plan de management specific al exploatarei terenului în zona asanată Boianu-Sticleanu. Astfel, proiectul va dezvolta un plan de acțiune pentru o zonă vulnerabilă așa cum prevede Directiva Azotaților a UE. Această componentă va include: **(i)** practici agroforestiere de plantare a copacilor pe terenurile degradate adiacente zonei Iezer-Călărași și zonelor-tampon de teren riveran neproductiv; **(ii)** implementarea Codului de practici agricole adecvate pe terenul arabil învecinat; **(iii)** implementarea unui plan de management în vederea păstrării calității solului în rezervația naturală propusă, Iezer Călărași. Această componentă a proiectului va veni în completarea activităților de restaurare desfășurate pe malul bulgăresc (Oriahovo, Insulele dunărene din Bulgaria și câmpiile de la vest de Belene și Tutracan). Proiectul va asigura de asemenea acoperirea costurilor studiilor și restaurării ecologice a unei părți (cca. 3.000 ha) a zonei asanate Călărași-Râul (care se învecinează cu zona asanată Boianu-Sticleanu la est și care cuprinde o mare suprafață de câmpuri de orez abandonate) în zone umede. Intervențiile prevăzute de proiect în cele două zone asanate vor fi coordonate de Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Delta Dunării (INCDDD). (Detalii în Referat 8)

Consolidarea capacității în Județul Călărași (Inspectoratul pentru Protecția Mediului - IPM și Direcția de Sănătate Publică - DSP) de monitorizare a solului și apei și impact ecologic (0,46 mil. USD). Proiectul va consolida capacitatea IPM și DSP Călărași de a executa un program de monitorizare a calității solului și apei pentru a determina impactul diverselor activități prevăzute de proiect (în special managementul îngrășămintelor naturale și chimice și aplicarea Codului practicilor agricole adecvate, etc.) asupra calității solului și apei. Proiectul va sprijini costurile incrementale ale: a) selecționării și menținerii unei serii de puncte de monitorizare a calității solului și apei în zona vizată de proiect pentru a stabili niște date de bază privind statutul actual al calității apei de suprafață și de adâncime; b) determinării impactului sistemelor îmbunătățite de depozitare a îngrășămintelor naturale și al practicilor agricole superioare asupra calității apei; c) consolidării capacității instituționale și tehnice a IPM și DSP prin asigurarea pregătirii profesionale a personalului care execută lucrările agricole și a personalului din cercetare și îmbunătățirea echipamentelor de laborator pentru analizarea mostrelor de apă și sol pentru diverși indicatori de calitate a apei; d) prin asigurarea cheltuielilor incrementale de operare pentru activitățile de monitorizare a activităților agricole. (Detalii în Referatele 9 și 12)

Componenta 2: Consolidarea politicii și a capacității de reglementare la nivel național (0,27 mil. USD)

Aceasta va include sprijinirea MAPM și MAAP pentru: **(i)** eforturi în vederea aplicării Directivei azotaților și armonizarea legislației la cerințele UE. O nouă Hotărâre de Guvern (Nr. 964/13.10.2000) este în concordanță cu obligațiile asumate de Guvern pentru introducerea Directivei Azotaților a UE în legislația românească. Acest document reprezintă primul pas în crearea unui cadru legal pentru protecția apei și solului

și va trebui să fie urmată de pregătirea Codului practicilor agricole adecvate; **(ii)** dezvoltarea unui Cod al practicilor agricole adecvate; **(iii)** consolidarea capacității Autorității Naționale pentru agricultură ecologică în eforturile sale de a promova un management științific al agriculturii organice și al exploatării terenurilor. MAPM va lua conducerea în aplicarea Directivei Azotaților în timp ce MAAP se va ocupa de dezvoltarea Codului (în colaborare cu MAPM) și de aspectele din proiect referitoare la agricultura organică. (Detalii în Referat 11)

Componenta 3: Conștientizarea opiniei publice și strategia de multiplicare (0,45 mil. USD)

O vastă campanie de informare a opiniei publice în legătură cu activitățile și beneficiile proiectului va fi făcută la nivel local, regional și național pentru a crea posibilitatea de aplicare a proiectului și în alte zone. Proiectul se va strădui să inducă schimbări de atitudine necesare pentru succesul proiectului (folosirea unui sistem de management al îngrășămintelor naturale, respectarea practicilor agricole ecologice, etc.) astfel încât să fie îndeplinit obiectivul general de a reduce deversările de îngrășămintele agricole în Marea Neagră. Activitățile de conștientizare a publicului vor fi realizate prin mijloace rentabile și inovatoare (inclusiv un website bilingv) precum și prin asigurarea pregătirii profesionale în domeniul folosirii practicilor agricole ecologice cu reale beneficii. Proiectul va asigura organizarea unor ateliere regionale, deplasări în teren, cursuri de calificare profesională, publicarea în reviste internaționale de agricultură și ecologie precum și alte activități care să promoveze introducerea proiectului și în alte țări riverane Mării Negre. Scopul va fi consolidarea unei voințe generale în favoarea proiectului și a beneficiilor sale care va spori interesul potențialilor clienți în viitor. (Detalii în Referat 10)

Componenta 4: Unitatea de Management al Proiectului (0,86 mil. USD)

Proiectul va sprijini crearea unei Unități de Management al Proiectului (UMP) stabilită în sediul DGAIA Călărași. UMP va cuprinde: Managerul de Proiect, Tehnicianul agronom (care se va ocupa de asemenea de monitorizarea/evaluarea proiectului), Specialistul în management financiar, Contabilul, Secretarul/Translatorul și Șoferul. UMP va fi responsabilă cu achizițiile; toate problemele financiare legate de rambursare, întreținerea conturilor proiectului, și monitorizare financiară; la fel ca și monitorizarea și evaluarea tuturor activităților proiectului.

Componenta	Sector	Costuri indicative (mil. USD)	% din total	Finanțar e Bancă (mil.US D)	% din finanțar ea Băncii	Finanțar e GEF (mil. USD)	% din finanțar ea GEF
1. Județul Călărași	Controlul poluării / Management ul deșeurilor	0,00	0,0 0	0,0	0,00	0,00	0,00
a) Practici de management a gunoiului de grajd	Controlul poluării / Management ul deșeurilor	5,20	48, 1	0,0	0,00	2,54	49,3
b) Promovarea practicilor agricole ecologice	Controlul poluării / Management ul deșeurilor	2,46	22, 8	0,00	0,0	0,82	15,9
c) Management integrat al zonelor asane Boianu- Sticleanu și	Controlul poluării / Management ul deșeurilor	1,09	10, 1	0,00	0,0	0,45	8,7
d) Monitorizarea calității apei și solului	Controlul poluării / Management ul deșeurilor	0,46	4,3	0,00	0,0	0,21	4,1
2. Consolidarea politicii și capacității de reglementare la nivel național	Controlul poluării / Management ul deșeurilor	0,45	2,5	0,00	0,0	0,38	7,4
3. Conștientizarea publicului și strategia de reimplementar e la nivel național și regional	Controlul poluării / Management ul deșeurilor	0,87	4,2	0,00	0,0	0,54	10,5
4. Unitatea de management a proiectului	Controlul poluării / Management ul deșeurilor		8,1				
Altele, mediu							
Costurile totale ale proiectului		10,80	100	0,00	0,0	5,15	100,0
Finanțarea totală necesară		10,80	100	0,00	0,0	5,15	100,0

Nota: Costul total al proiectului este de 10.80 mil USD. GEF va finanta 5.15 mil USD din costul total al proiectului. Contributia Guvernului de 5.65 mil USD include 1.0 mil USD din Proiectul de Sprijinire a Serviciilor Agricole ce este în desfasurare si este finantat de Banca.

2. Politici cheie și reforme esențiale ale instituțiilor sprijinite de proiect

Reforme politice esențiale urmărite

Reformele politice urmărite în cadrul acestui proiect subliniază procesul continuu de descentralizare din țară prin asigurarea unei participări locale depline la luarea de decizii în executarea activităților cuprinse în proiect. Aceasta se va realiza în parte prin stabilirea sediului unității de management al proiectului în jud. Călărași, nu în București, și va ajuta la consolidarea capacității instituționale locale. Proiectul va căuta să creeze mediul legislativ propice pentru angajarea în utilizarea unor practici agricole ecologice, atât a administrațiilor locale cât și a Guvernului.

Proiectul va sprijini MAAP și MAPM în vederea dezvoltării și implementării unui Cod al practicilor agricole adecvate în județul Călărași care va include implementarea planului de management al exploatării terenurilor în zona Boianu-Sticleanu. APCP se va strădui astfel să canalizeze introducerea considerentelor ecologice în sectorul agricol al României și urmărește ca proiectele agrare sprijinite de SGC din cadrul ASSP și aspectele ecologice promovate de APCP să se completeze reciproc. Proiectul va sprijini de asemenea Autoritatea Națională a Produselor Ecologice pentru dezvoltarea unui cadru instituțional care să sprijine promovarea agriculturii organice.

Reforma instituțională urmărită

La nivel național: Proiectul va iniția cooperarea dintre MAAP și MAPM în implementarea proiectului. Aranjamentele privind cadrul instituțional asupra cărora au căzut de acord MAAP, MAPM și MFP include înființarea Unității de Pregătire a Proiectului în Călărași cu sprijinul administrației locale. Mai mult, cele două ministere au semnat un acord privind împărțirea personalului de management financiar și de aprovizionare între APCP (în cadrul MAPM) și ASSP (în cadrul MAAP). De asemenea, s-au stabilit o comisie de organizare și un grup de sprijin care să urmărească respectarea Hotărârii de Guvern nr. 964/13.10.2000 privind Directiva Azotaților, să urmărească aprobarea „planului de acțiune pentru protecția apelor împotriva poluării cu azot provenind din agricultură” pregătit cu asistență franceză în cadrul programului de înfrățire al UE. Acest document se bazează pe reglementările descrise în Directiva Azotaților a UE (91/676/CEE) și respectă obligațiile Guvernului de a introduce prevederile Directivei Azotaților în legislația românească. Totuși, acest document reprezintă doar primul pas în crearea cadrului legislativ privind protecția apelor și a solului și ar trebui să fie urmat între altele de pregătirea Codului practicilor agricole adecvate. Proiectul va consolida politica națională și capacitatea de reglementare în domeniu în vederea îndeplinirii obligațiilor internaționale prevăzute de Convenția de la București, Declarația Ministerială de la Odessa asupra Protecției Mării Negre și de Convenția privind Protecția Dunării și va asista România în implementarea Directivelor UE, ca parte a procesului de integrare în UE.

La nivel local: Proiectul va urmări angajarea și participarea integrală a instituțiilor locale la implementarea proiectului. În scopul constituirii capacității și proprietății locale și în scopul realizării eficiente a monitorizării și evaluării impactului activităților prevăzute de proiect, implementarea acestor activități va fi încredințată unor instituții locale specializate, incluzând Direcția Generală de Agricultură Călărași (DGAIA) și agențiilor sale pentru extensie (OJCA) și soluri (OJSPA), Oficiul Călărași al IPM și DSP; ANCA; Institutul de Cercetare pentru Cereale și Plante Tehnice (ICPT) Fundulea; și Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Delta Dunării. Pregătirea profesională va fi asigurată personalului acestor instituții în implementarea activităților specializate prevăzute de proiect care vor avea de parcurs un drum lung în constituirea capacității locale de reducere a poluării cu deversări de îngrășăminte agricole.

3. Beneficii și populația țintă:

Proiectul propus este primul exemplu al eforturilor Guvernului României de a canaliza introducerea de considerente ecologice în metodele agricole practicate. Sinergia unei astfel de abordări va aduce beneficii mai mari la nivel local, regional și global în comparație cu proiectele agricole și ecologice independente, cu arie restrânsă de acțiune.

Pe plan internațional, beneficiile vor crește prin: **(i)** o continuă reducere a deversărilor de îngrășăminte agricole în Dunăre și Marea Neagră și îmbunătățirea ulterioară a calității apei la nivel local și a apei Mării Negre; **(ii)** participarea largă a părților interesate, ceea ce va spori conștientizarea opiniei publice și abordările necesare privind protecția Mării Negre; **(iii)** îmbunătățirea habitatului păsărilor migratoare și al unei varietăți de specii în pericol de dispariție; **(iv)** reținerea carbonului în pășuni, terenuri cultivate și păduri.

Pe plan național, vor exista beneficii prin: **(i)** îmbunătățirea calității apelor subterane și de suprafață; **(ii)** conservarea în condiții mai bune a ecosistemelor productive și a habitatelor naturale amenințate din apele dulci, estuare și din lacurile aflate de-a lungul țărmului Mării Negre; **(iii)** îmbunătățirea productivității agricole prin practicarea unor metode agricole mai adecvate; **(iv)** progrese în sensul alinierii la Directivele UE; **(v)** consolidarea capacității unor instituții locale cum ar fi IPM și DSP.

Pe plan local: **(i)** la nivelul fermelor, venituri suplimentare din utilizarea eficientă a deșeurilor organice (îngrășăminte naturale), rotația culturilor, produse organice și practicarea unor metode îmbunătățite de pășunat; **(ii)** în sectorul culturilor agricole, rezultatele vor include o eficiență sporită a producției prin utilizarea unor resurse minime și un management îmbunătățit al fermelor; **(iii)** în sectorul sănătății, vor exista ameliorări ale sănătății și condițiilor sanitare odată cu îmbunătățirea calității apei potabile și a igienei generale la sate; **(iv)** prin ameliorarea habitatului terestru și acvatic, populații mai numeroase de specii de păsări și pești cu importanță economică și socială locală.

Populația-țintă: **(i)** Toate cele 48 de comune din jud. Călărași cuprinzând aproximativ 410.000 ha de teren arabil și o populație de 332.000 în 94.000 de gospodării vor beneficia de pe urma acestui proiect. **(ii)** 7 comune cuprinzând aproximativ 90.000 ha din care 70.000 ha teren arabil, cu o populație rurală totală de 26.700 în 10.540 de gospodării, vor participa în special la sub-proiectul de management al gunoiului de grajd. **(iii)** Proiectul propus este o activitate demonstrativă care poate fi aplicată și în alte zone similare din România și în țările riverane Mării Negre. Astfel, proiectul va avea un mai mare impact geografic. De beneficiile acestui proiect se va bucura de asemenea un mare număr de locuitori depășind granițele celor 7 comune.

4. Aranjamente instituționale și de implementare

Comitetul Director al Proiectului: Un Comitet Director al Proiectului a înlocuit Grupul de lucru interministerial. Acest comitet cuprinde reprezentanți din MAPM, MAAP, Ministerul Finanțelor Publice (MFP) și Ministerul Administrației Publice (MAP). Ministrul Apelor și Protecției Mediului va fi președintele acestui comitet. Managerul Proiectului va fi secretarul ex-officio al proiectului. Comitetul va responsabil cu oferirea de consultanță în supravegherea proiectului și de asistență în rezolvarea problemelor legate de implementarea proiectului și va asigura angajarea ministerelor vizate.

Comitetul de Coordonare a Proiectului (CCP) la nivel județean: Coordonarea la nivelul județului Călărași va fi asigurată de un Comitet Coordonator al Proiectului condus de Președintele Consiliului Județean; vicepreședinte va fi Prefectul. Membrii CCP sunt: vicepreședintele Consiliului Județean Călărași, Arhitectul Șef al Consiliului Județean, directorii DGAIA, IPM, DSP, OJCA, OJSPA și OCAOTA, un reprezentant al unei ONG, doi fermieri particulari și primarii celor șapte comune. Managerul proiectului va fi secretarul ex-officio al CCP. CCP va asigura supervizarea tehnică, cooperarea și coordonarea instituțiilor de implementare, precum și angajarea locală pe termen lung. CCP va întări coordonarea la nivel local.

Unitatea de Management al Proiectului (UMP): MAPM va constitui o Unitate de Management al Proiectului cu sediul la DGA Călărași care să se ocupe de aprovizionare; toate aspectele financiare legate de plăți, contabilitate și monitorizare financiară; monitorizarea precum și evaluarea tuturor activităților prevăzute de proiect. Echipa va cuprinde: Managerul Proiectului, Tehnicianul agronom (care se va ocupa de asemenea de monitorizarea/evaluarea proiectului), Specialistul în management financiar, Contabilul, Secretarul/Translatorul și Șoferul. UMP al APCP va lucra îndeaproape cu UMP al ASSP.

Managementul financiar: Unitatea de Management a Proiectului (UMP) va fi stabilită de MAPM și va fi localizată în sediul DGAIA Calarasi și va fi responsabilă cu sistemul general de management financiar al

proiectului. Toate activitățile de aprovizionare, management financiar și plăți ale proiectului vor fi în concordanță cu directivele trasate de Banca Mondială (BM). Guvernul va susține pe perioada existenței proiectului un sistem de management financiar (SMF) într-un format acceptat de BM.

Proiectul va recurge inițial la operațiuni tradiționale de plăți (plăți directe, rambursări și depuneri în Contul Special cu documentație completa sau pe bază de Declarații de Cheltuieli) și va întocmi RMP-uri (rapoarte asupra managementului proiectului) numai în scopul raportării și informării asupra managementului. SMF va fi reevaluat la sfârșitul anului 2003 pentru a se stabili valabilitatea plăților pe bază de RMP. În urma autorizării acestor mijloace, debitorul împreună cu BM pot lua în considerare trecerea la plăți pe bază de RMP. (Detalii în Referat 13)

O descriere detaliată a sistemului de management financiar și de contabilitate ce va fi folosit este prezentată în anexa 6.

Monitorizarea și evaluarea proiectului: Un sistem bine conceput de monitorizare/evaluare va fi vital pentru a asigura implementarea la timp și cu succes a proiectului și pentru a spori impactul său printr-o analiză sistematică a lecțiilor învățate și difuzarea lor eficientă. Monitorizarea și evaluarea proiectului vor constitui responsabilitatea UMP. Monitorizarea se va baza pe un studiu inițial efectuat în timpul fazei de pregătire a proiectului. Date extensive au fost adunate din sate și comune și DSP și IPM Călărași au oferit datele de pornire privind nivelul de calitate a solului și apei. Unitatea de Pregătire a Proiectului a dezvoltat indicatorii de performanță pe baza anexei 1. Unitatea de Management al Proiectului va monitoriza și evalua anual performanța proiectului prin efectuarea de studii asupra beneficiarilor. Rezultatele activităților de monitorizare/evaluare vor fi apoi introduse în procesul de implementare sub formă de practici îmbunătățite.

UMP va concepe un sistem simplu de informații asupra managementului, furnizând formate pentru monitorizarea și evaluarea fiecărei componente, inclusiv obiectivele anuale de performanță vizate și indicatorii de monitorizare, folosind ca bază detaliile din anexa 1. Acești indicatori includ evaluarea impactului proiectului prin monitorizarea calității apei și solului. Rapoarte trimestriale vor acoperi progresele făcute în implementarea fizică, folosirea fondurilor proiectului și impactul proiectului. Rapoartele trimestriale vor fi consolidate în rapoarte semestriale privind progresele înregistrate de proiect, rapoarte ce vor fi trimise prin intermediul MAPM la BM în termen de două luni de la sfârșitul fiecărui semestru de raportare. Aceste rapoarte semestriale vor include de asemenea un plan de implementare și un plan de lucru pentru șase luni. Formatul rapoartelor va fi convenit în acord cu BM.

La mijlocul semestrului se va efectua un bilanț pentru evaluarea progresului general. Rezultatele experienței dobândite, cu recomandări pentru orice fel de îmbunătățiri vor fi folosite în restructurarea proiectului, dacă aceasta va fi necesară.

D. JUSTIFICAREA PROIECTULUI

1. *Alternativele la proiect considerate și motivele pentru respingerea lor*

Alternativele considerate au fost: **(i)** limitarea activităților prevăzute de proiect la managementul gunoiului de grajd în majoritatea zonelor cu probleme, de-a lungul Dunării; **(ii)** lucrul axat în principal pe restaurarea terenurilor inundabile de-a lungul cursului inferior al Dunării; **(iii)** contopirea proiectului propus cu Proiectul de Servicii pentru Sprijinirea Agriculturii.

Cu privire la **(i)** s-a ajuns la concluzia că ar fi neadecvat și ineficient pentru realizarea obiectivelor proiectului să se aibă în vedere numai managementul gunoiului de grajd. Managementul îngrășămintelor naturale ar trebui să facă parte dintr-un proiect mai cuprinzător care implică o varietate de măsuri în sensul deversărilor de îngrășămintele agricole în Marea Neagră. Astfel, pentru a avea un impact sporit, proiectul a inclus și alte activități pe lângă depozitarea, aplicarea și înlăturarea îngrășămintelor naturale, incluzând, între altele, rotația culturilor, agricultura organică, sistemele de lucrări agricole pentru păstrarea calității solului, zone riverane tampon, testarea solului, aplicarea de îngrășămintele, monitorizarea calității apei.

Varianta **(ii)** a fost respinsă în favoarea unei abordări mai cuprinzătoare, într-o zonă compactă, de înaltă prioritate, de-a lungul Dunării, printr-un proiect demonstrativ implicând o combinație de practici agricole ecologice și un management al zonelor cu sol mlăștinos, care ar putea fi aplicat și în alte zone similare din România precum și în țările riverane Mării Negre. Astfel, UPP a selectat zona Călărași din partea de sud a României de-a lungul cursului inferior al Dunării, cuprinzând zonele asanate Boianu-Sticleanu și Călărași-Râul. Zona se caracterizează prin practicarea unor metode agricole neviabile, inclusiv un management neadecvat al culturilor și îngrășămintelor agricole, depozitarea și aplicarea improprie a fertilizatorilor minerali și naturali, a pesticidelor și deșeurilor și distrugerea fostelor zone de mlaștini. Există o lipsă acută de rezervoare septice și de stații de epurare a apelor reziduale în majoritatea așezărilor rurale. De acest aspect se va ocupa proiectul SAPARD finanțat de UE și care va avea un program în jud. Călărași. Poluarea pânzelor freatice cu azot și fosfor provenind din agricultură în această zonă este ridicată, depășind limitele maxim admise de standardele de sănătate, ceea ce are repercusiuni grave asupra sănătății locuitorilor, ducând la o incidență ridicată a cazurilor de diaree acută care sunt mult peste media din restul țării. Zonele asanate Boianu-Sticleanu și Călărași-Râul au fost alese deoarece aceste foste zone de mlaștină recuperate în folosul agriculturii, dacă ar fi reabilitate, ar putea servi drept mecanism biologic de filtrare care ar avea ca rezultat reducerea masivă a deversărilor de îngrășămintele agricole în Marea Neagră.

În ceea ce privește punctul **(iii)** s-a decis inițial să se contopească proiectul APCP cu ASSP care era în stadiul de pregătire la acea dată. Cu toate acestea, la momentul inițierii APCP, pregătirea ASSP era foarte avansată, acesta fiind atunci gata pentru evaluare, și adăugarea APCP-ului la acea dată târzie ar fi întârziat desfășurarea ASSP. În plus, contopirea celor două proiecte ar fi sporit dimensiunile ASSP și, având în vedere cadrul instituțional precar din România, lipsa de experiență în tratarea considerentelor ecologice în agricultură și lipsa de coordonare dintre MAPM și MAAP, contopirea celor două proiecte ar fi sporit riscul unei implementări ineficiente a proiectului. S-a căzut de acord asupra faptului că activitățile prevăzute în APCP ar fi mai eficiente dacă abordarea se va concentra pe o zonă de interes mai bine delimitată și dacă ar acționa nu la nivel național (ca în cazul ASSP) ci într-o singură regiune. Totuși, date fiind obiectivele și activitățile comune, au fost asigurate sinergii și acorduri privind strânsa colaborare dintre cele două proiecte.

2. *Proiecte majore aferente finanțate de Bancă și/sau alte agenții de dezvoltare (finalizate, în derulare și planificate)*

Probleme din domeniu	Proiect	Ultimele calificative ale activității de observare și evaluare (Numai proiecte finanțate de Banca Mondiala)	
		Progresele implementării (PI)	Obiectivul dezvoltării (OD)
Finanțate de Bancă Practici agricole viabile din punct de vedere ecologic, Protecția Mării Negre / a diversității biologice	Proiectul pentru servicii de sprijinire a agriculturii în România (ASSP)	S	S
	Proiectul Forst de management al diversității biologice și al resurselor naturale	S	S
	Proiectul patrimoniului cultural	S	S
	Proiectul privind diversitatea biologică din Delta Dunării	S	S
	Proiectul privind redarea în circuitul agriculturii a terenurilor mlăștinoase din Bulgaria	S	S
	Proiectul pentru cercetare, extindere și pregătire profesională pentru agricultura în Georgia (ARET)	S	S
	Reabilitarea infrastructurii municipale — MIRP	S	S
	Proiectul privind diversitatea biologică din zona ucraineană a Deltei Dunării	S	S
	Proiectul pentru protecția mediului rural din Polonia	S	S
		S	S
Alte agenții de dezvoltare UE USAID	SAPARD Proiectul Marea Neagră – Dunărea (Ungaria, Slovacia, România)		

Evaluări PI/OD: HS (foarte bine), S (satisfăcător), U (Nesatisfăcător), HU (foarte nesatisfăcător)

3. *Experiența acumulată reflectată în conceperea proiectului*

Rezultatele-cheie obținute în urma experienței acumulate din operațiunile rurale de protecție a mediului și agricultură desfășurate în aceste regiuni și care sunt reflectate în Proiectul Propus includ:

- angajarea de la început a părților interesate, importante în pregătirea proiectului, incluzând în special comunitățile locale și factorii de decizie influenți de la nivel local, este esențială pentru a asigura proprietatea și implementarea cu succes a proiectului;

activitățile agricole nedăunătoare mediului trebuie să producă rezultate benefice vizibile pentru părțile interesate importante, în speță comunitățile locale, pentru a asigura adoptarea proiectului;

- mecanisme eficiente de monitorizare și evaluare trebuie dezvoltate și aplicate pentru a estima impactul proiectului și a introduce în proiect rezultatele experienței dobândite;

- responsabilitatea descentralizată pentru managementul financiar și managementul proiectului (ca, de exemplu, în Proiectul privind Diversitatea Biologică din Delta Dunării) consolidează proprietatea locală și viabilitatea activităților prevăzute de proiect; pregătire profesională și sprijin specializat pentru activitățile aferente prevăzute de proiect, cum ar fi activitățile de intermediere, plăți, supraveghere, management financiar, etc., sunt absolut necesare; și
- difuzarea informațiilor referitoare la beneficiile unui management ecologic îmbunătățit este vitală pentru răspândirea adoptării unor tehnologii și practici noi.

Proiectul a inclus toate aceste rezultate ale experienței dobândite și a construit pe baza lor în următoarele sensuri: **(i)** acționează asupra legăturilor dintre problemele socio-economice și practicile agricole nedăunătoare mediului, **(ii)** consolidează, atât la nivel național cât și la nivel local, capacitatea de reducere a deversărilor de îngrășăminte chimice în pânza freatică și în apele de suprafață, inclusiv în Marea Neagră; și **(iii)** asigură o abordare transparentă și participativă a pregătirii și a implementării proiectului.

4. Indicații privind angajamentul dintre finanțator și beneficiar și proprietate

MAPM și MAAP au manifestat mult entuziasm față de proiect, acordându-i un sprijin deplin. O Comisie Inter-Ministerială a fost înființată la inițierea procesului de pregătire a proiectului sub conducerea MAAP și MAPM care a acordat un sprijin prețios în pregătirea proiectului. Comisia Inter-Ministerială a fost acum înlocuită cu un Comitet Director al Proiectului (CDP) și cuprinde reprezentanți ai MAAP, MAPM, MFP și MAP pentru a asigura consultanța și sprijin pe durata implementării proiectului. Guvernul dezvoltă acum cadrul legislativ care să cuprindă respectarea Directivei UE privind Azotații precum și a Codului Practicilor Agricole Adecvate care va contribui atât la reducerea deversărilor de îngrășăminte chimice în Dunăre și în Marea Neagră, cât și la procesul de integrare în UE.

Oficialitățile locale din județul Călărași, inclusiv Președintele Consiliului Județean, vice-președintele și Prefectul, precum și cei șapte primari ai comunelor vizate de proiect sunt pe deplin dedicați acestui proiect. DGAIA Călărași a asigurat spațiul necesar pentru sediul Unității de Pregătire a Proiectului care va deveni Unitatea de Management al Proiectului. Președintele Consiliului Județean Călărași și-a luat angajamentul de a asigura sprijin financiar pentru sistemele de management al deșeurilor la nivel de sate / comune iar Consiliul Județean a confirmat că va co-finanța (în proporție de 25%) costurile construirii de facilități pentru gunoiul de grajd la nivel de sat în fiecare comună. Fermierii, asociațiile de fermieri, organizațiile nonguvernamentale, sectorul privat și alți beneficiari importanți sunt dornici să participe la acest proiect și și-au confirmat contribuția la pregătirea și implementarea proiectului (investind fie bani, fie muncă, timp, etc.).

5. Valoarea adăugată a sprijinului Global și al Băncii în acest proiect

Principala valoare adăugată a sprijinului GEF pentru Proiect provine din asigurarea de fonduri adiționale destinate rezolvării problemelor extra-teritoriale care privesc calitatea apei în Marea Neagră. Fondurile GEF vor ajuta la reducerea obstacolelor pe care le întâmpină fermierii în adoptarea unor practici agricole nedăunătoare mediului și vor permite Guvernului să ia în considerare extinderea programului pe o scară mai largă. În lipsa sprijinului GEF care să coordoneze aceste activități, România ar putea să efectueze o serie de activități la o scară mai redusă în diferite părți ale țării care să vină în întâmpinarea problemelor legate de lipsa unui mecanism de coordonare a aspectelor financiare și a celor legate de desemnarea geografică a zonelor-țintă pe care le-ar implica aceste activități. Fondurile GEF vor ajuta la realizarea la un nivel înalt a angajamentului politic de a veni în întâmpinarea nevoii de practicare a unor metode agricole viabile din punct de vedere ecologic și vor sprijini în același timp investițiile în zonele respective. Fondurile GEF vor impulsiona fondurile Băncii din cadrul ASSP să contribuie la canalizarea considerentelor ecologice în proiectele agricole de anvergură națională. GEF poate să înlesnească și furnizarea de fonduri de la proiectele SAPARD finanțate de UE precum și fonduri de la finanțatori prin stimularea unui program care să coordoneze activitățile, să mărească aria de aplicare și care să genereze un impact sporit. În acest sens, USAID și-a exprimat sprijinul pentru proiect și pune la dispoziție 600.000 USD prin operațiuni de finanțare paralele pentru activitățile cuprinse în componentele 1 și 2. De asemenea, USAID ia în prezent în considerare posibilitatea finanțării unei unități pilot de management al deșeurilor animale în 2001 pentru a da Consiliului Județean posibilitatea de a iniția imediat proiectul într-una din comune. GEF a adăugat deja fonduri prin sprijinirea Proiectelor de Conservare a Diversității Biologice din Delta Dunării pentru România și Ucraina, a Proiectului pentru Mediul Rural din Polonia, a Proiectului ARET pentru Cercetarea, Extinderea și Pregătirea Profesională pentru Agricultură din Georgia, pe lângă sprijinul acordat Programului de Parteneriat pentru Marea Neagră, Programului de Protecția Mediului în Bazinul Dunării și Programului de Reducere a Poluării Dunării. Dată fiind amploarea lor internațională, GEF și Banca sunt capabile să asigure fonduri care să acopere costurile crescânde ale implementării unor activități similare și în alte zone din România și în alte țări din regiune.

E. ANALIZA PE SCURT A PROIECTULUI (pentru evaluări detaliate, vezi anexa 8)

1. Aspectele economice (vezi anexa 4)

- Cost-beneficiu VNP=milioane USD; RPF=% (VNP=Valoarea Netă a Profitului;
RPF=Rata Profitului Financiar)
- Rentabilitate
- Cost incremental
- Altele

Realizarea beneficiilor globale ale proiectului asupra mediului pe termen mediu și lung vor necesita sprijinul GEF, din moment ce nu va exista un profit imediat pentru comunitățile locale iar Guvernul poate oferi numai minimul de asistență pentru activitățile agricole. În vreme ce practicile îmbunătățite, nedăunătoare mediului care urmează să fie introduse prin proiect vor asigura baza practicării unei agriculturi viabile pe termen lung, pe termen scurt impactul asupra economiei va fi mic. Experiența internațională arată că este nevoie de timp pentru ca rezultatele benefice să se facă simțite la nivelul comunităților locale.

Într-adevăr, în general nu se obișnuiește să se facă anticipat cuantificarea beneficiilor investiției (cifra profitului) pentru promovarea practicării unor metode agricole nedăunătoare mediului, deoarece este dificil, dacă nu chiar imposibil, să se cuantifice precis rezultatul acestor activități. Anticiparea și cuantificarea costurilor și beneficiilor economice ale unor asemenea activități este problematică deoarece rezultatele inovării și răspândirii tehnologiilor nu sunt definite în momentul de concepere a proiectului, ele evoluând în schimb odată cu proiectul printr-un proces de fixare a priorităților bazat pe cererea de asemenea tehnologii. Lipsa unor date tehnice și economice credibile asupra unor diverse variabile, inclusiv gradul de adoptare a proiectului de către fermieri și dificultățile de a face legătura între cauză (costuri) și efect (rezultate), reprezintă de asemenea o problemă. Orice parametri ar fi incluși, ar rămâne totuși urme de îndoială. Chiar și studiile ample oferă rezultate greșite. Beneficiile sociale și ecologice ale proiectelor sunt în mod special greu

de exprimat în termeni financiari. Profiturile economice ale unor astfel de întreprinderi sunt deci greu de anticipat.

Cu toate acestea, analiza ulterioară implementării unor astfel de activități de-a lungul ultimelor două decenii arată că în urma acestor investiții în cele mai multe țări s-au înregistrat profituri ridicate. În România, unde fermierii particulari încep de la o bază redusă de producție și productivitate, se așteaptă ca profiturile să fie ridicate în urma transferului de tehnologie și informație. Beneficiile ce se așteaptă să fie realizate în urma testării metodelor și tehnologiilor alternative, viabile, nedăunătoare mediului, și a promovării introducerii și adaptării lor și în alte zone vor cuprinde o gamă largă. Metodele agricole noi vor micșora costurile de producție, vor spori eficiența rezultatelor, vor produce culturi agricole și efective de animale mai profitabile, vor îmbunătăți calitatea produselor, vor reduce cheltuielile financiare datorate utilajelor, echipamentelor de irigații și clădirilor, vor reduce pierderile înregistrate la culturi și efectivele de animale, vor utiliza mai bine terenurile, forța de muncă disponibilă precum și alte resurse și vor îmbunătăți viabilitatea ecologică a sistemelor de producție. Macrobeneficiile rezultate din proiect vor fi revigorarea pescuitului, intensificarea turismului și ameliorarea sănătății oamenilor.

Analiza costurilor incrementale pentru componenta finanțată de GEF este descrisă în anexa 4. Analiza își ia ca punct de plecare o limită sub care nu se mai adresează poluării cu îngrășăminte chimice cauzată de practici agricole care au ca urmare deversarea continuă de îngrășăminte chimice în Marea Neagră. Proiectul va introduce și va demonstra tehnologii și practici nedăunătoare mediului în valoare de 5,15 milioane USD. Fără acest proiect, se vor face oarecare progrese prin eforturile Guvernului aflate în desfășurare, care includ proiecte finanțate de Bancă, dar se va înregistra o reducere minimă (sau chiar deloc) a deversărilor de îngrășăminte chimice în Dunăre și Marea Neagră. Așadar, proiectul propus va asigura un sprijin sporit pentru reducerea concentrației de îngrășăminte chimice din Marea Neagră.

Se așteaptă ca finalizarea activităților să aibă un efect cu rol demonstrativ care să permită în timp implementarea proiectului și în alte zone și obținerea de beneficii nete. Aceasta va avea influențe benefice semnificative asupra eficienței cu care sunt folosite fondurile alocate de Guvern pentru agricultură. Va permite o utilizare mai eficientă a fondurilor Guvernului, ceea ce va înlesni de asemenea integrarea în UE.

2. Aspecte financiare (vezi anexele 4 și 5)

VNP=milioane USD; RPF=% (vezi anexa 4)

Experiența din alte țări arată că depozitarea îmbunătățită a gunoiului de grajd, lucrările agricole de păstrare a calității solului, rotația culturilor și alte practici similare pot genera pe termen lung profituri pozitive pentru fermieri, rezultate din partea lor de investiții. Într-un studiu efectuat la Universitatea de Stat Iowa din SUA, cercetătorii au ajuns la concluzia că sistemele compacte de executare a lucrărilor agricole au adus fermierilor profituri financiare mult mai ridicate în comparație cu sistemele convenționale de executare a lucrărilor agricole (folosind plugul cu cormană). Sistemele compacte, modernizate de executare a lucrărilor agricole au adus un profit net cu 40,5USD/ha mai mare în comparație cu sistemele tradiționale. (Hamlett, C.A., T.S. Colvin și A. Musselman; 1983 — Potențialul economic de executare a lucrărilor agricole pentru păstrarea calității solului în Iowa. *Tranzacții ale Societății Americane a Inginerilor Agronomi* 26(3): 719-727)

Principalul beneficiu financiar rezultat din managementul îmbunătățit al gunoiului de grajd va fi realizat prin reciclarea îngrășămintelor în producția agricolă. Se estimează că aplicarea a 40 tone de îngrășământ natural pe hectar pe terenurile unde se face în mod tipic rotația culturilor de porumb, grâu și soia va determina economii în achiziționarea de îngrășăminte anorganice echivalente cu 30% din costurile de demarare. Mai mult, nevoia de credite pentru a prefinanța culturile este mai scăzută. Utilizarea materialului organic va avea un loc prioritar în dezvoltarea agriculturii organice și va avea un impact benefic asupra fertilității solului pe termen lung. Trebuie spus din nou că va fi nevoie de timp pentru ca aceste efecte benefice să devină vizibile pentru gospodăriile agricole.

Proiectul va evalua implicațiile financiare ale îmbunătățirilor agricole în sensul viabilității ecologice pe parcursul implementării proiectului-pilot. Folosind experiența dobândită în urma intervențiilor-pilot,

proiectul va evalua condițiile din România în care pot fi stabilite rate pozitive de profit financiar (RPF) și ce profituri este posibil să se realizeze.

Impactul fiscal:

Totalul finanțării de la Guvern pe parcursul perioadei de implementare a proiectului este estimat la 0,70 milioane USD sub forma salariilor personalului și a costurilor de operare și 1,16 milioane USD sub formă de taxe și plăți ale TVA-ului. Aceasta înseamnă aproximativ 1% din bugetele anuale ale MAAP și MAPM luate la un loc. Din moment ce contribuția este repartizată pe o perioadă de cinci ani, povara exercitată asupra resurselor guvernamentale și, deci, a impactului fiscal ar trebui să fie minimă. MFP și MAPM au confirmat că bugetul va putea face față acestei contribuții directe a Guvernului României. Experiența cu fonduri complementare și viabilitatea proiectului finanțat de GEF a fost pozitivă, așa cum demonstrează proiectele privind diversitatea biologică din Delta Dunării și din zonele împădurite.

3. Aspecte tehnice

Proiectul va stabili un model de funcționare a practicilor adecvate în vederea reducerii deversărilor de îngrășăminte chimice provenind din agricultură și a consolidării capacității naționale de a implementa aceste practici și în alte părți din țară. Se vor obține calificări prin experiență internațională, printr-o serie de vizite de studiu, ateliere, cursuri de pregătire profesională, stabilirea de relații între diversele instituții specializate.

Au fost selectate aproximativ 12 practici agricole îmbunătățite pentru evaluare și demonstrații la fața locului. Aceste practici includ: lucrări agricole pentru păstrarea calității solului, rotația culturilor cerealiere cu cele legumicole, perdele de protecție / paravânturi, șiruri de arbuști, bariere vegetale înguste, benzi filtrante, zone tampon de-a lungul cursurilor de apă, managementul îngrășămintelor chimice, protecția fântânilor, practici agro-forestiere, plantarea de copaci, agricultura organică și managementul pășunatului. Aceste practici au fost selectate deoarece îndeplineau anumite criterii de bază, incluzând, printre altele, rentabilitate / consum scăzut de resurse, tehnologie durabilă ușor de transferat, rezultate bune obținute în vederea îmbunătățirii calității apei și nici un efect negativ asupra mediului. Acestea sunt soluții eficiente "testate și încercate", ce pot fi aplicate problemei deversărilor de îngrășăminte chimice în apele de suprafață și în pânza freatică.

De câte ori va fi posibil, proiectul va lucra cu personalul de extensie al ASSP (Proiectul pentru servicii de sprijinire a agriculturii). Proiectul va viza de asemenea să consolideze cadrul legislativ și de reglementare pentru a promova activitățile prevăzute în proiect și un program de conștientizare a publicului va fi dezvoltat în vederea răspândirii beneficiilor practicilor agricole viabile din punct de vedere ecologic.

4. Cadrul Instituțional

4.1. Organizațiile Executante

Ministerul Apelor și Protecției Mediului a fost desemnat de către Ministerul Finanțelor Publice (MFP) drept organismul responsabil, la nivel global, cu implementarea proiectului.

4.2. Managementul Proiectului

O Unitate de Management al Proiectului (UMP) își va stabili sediul la DGA Călărași pentru a asigura coordonarea activităților de implementare desfășurate de către diversele agenții locale și naționale, incluzând reprezentanți locali ai MAAP și ai MAPM, precum și pentru a se ocupa de activitățile de achiziții, de toate aspectele financiare legate de plăți, de administrarea conturilor proiectului și monitorizarea financiară, precum și de monitorizarea și evaluarea tuturor activităților proiectului. Un Comitet Director al Proiectului (CDP), având în componență reprezentanți ai MAPM, MAAP, MFP și ai Ministerului Administrației Publice Locale, a fost instituit cu scopul de a presta activități de consiliere, supraveghere și asistență în problemele de profil legate de implementarea proiectului. Ministrul Apelor și Protecției Mediului va fi co-președinte al Comitetului Director al Proiectului. Aranjamentele referitoare la cadrul instituțional asupra cărora au căzut de acord MAPM, MAAP, MFP și conducerea locală, ar urma să stabilească acele cerințe de colaborare

necesare implementării proiectului. Asemenea aranjamente ar ajuta, de asemenea, la consolidarea capacității de a promova și de a monitoriza practici agricole viabile și la îmbunătățirea sectorului agricol al României. (vezi Anexa 1, Addenda 1 pentru Organigramă).

În scopul descentralizării implementării la nivel local, al consolidării proprietății și a capacității locale, și al evaluării eficiente a impactului produs de activitățile proiectului, implementarea activităților din cadrul proiectului va fi încredințată instituțiilor locale relevante, și anume: DGAIA Călărași și oficiile sale OJCA și OJSPA; Inspectoratului pentru Protecția Mediului (IPM) și Direcția de Sănătate Publică; agenția de consultanță ANCA; ICCPT, Fundulea, precum și Institutul Național de Cercetare Dezvoltare Delta Dunării. Membrii acestor organizații vor fi pregătiți în vederea implementării unor activități relevante în cadrul proiectului, pregătire ce se va dovedi eficientă pe termen lung în consolidarea capacității locale de a reduce poluarea cu îngrășăminte chimice provenite din producția agricolă. Coordonarea la nivel județean va fi asigurată de un Comitet Coordonator al Proiectului (CCP), condus de Președintele Consiliului Județean și avându-l pe Prefect în calitate de vice-președinte. Membrii Comitetului vor include vice-președintele Consiliului Județean Călărași, Arhitectul șef din Consiliul Județean, directorii DGAIA, IPM, Direcției de Sănătate Publică, OJCA, OJSPA și OCAOTA, un reprezentant NGO, doi fermieri independenți și primarii celor șapte comune, toți aceștia fiind pe deplin dedicați proiectului.

4.3. Probleme de achiziționare

Unitatea de Pregătire a Proiectului (UPP) a pregătit un plan de achiziționare detaliat. Specialistul în achiziționare al UMP ASSP, care este bine pregătit în acțiuni de achiziții conforme cu procedurile Bancii, va lucra și el în scopul sprijinirii APCP propus. Documentele de licitație pentru primul an de acțiuni de achiziționare se află în curs de pregătire și se așteaptă să fie gata pentru negocieri. Valoarea totală a contractelor ce fac subiectul evaluării anterioare este estimată la echivalentul a 1,55 mil. USD sau 30% din valoarea sprijinului financiar. Dată fiind lipsa relativă de amploare a unui număr mare de contracte, precum și natura repetitivă a contractelor civile importante (referitoare la facilități de stocare a gunoiului de grajd), acest nivel al evaluării inițiale este considerat acceptabil.

4.4. Probleme de management financiar

Sistemul bancar din România este perceput ca fiind potențial vulnerabil în sectorul lichidităților. În ciuda unui anumit grad de restructurare a sectorului bancar, riscul pe care îl prezintă sistemul este încă semnificativ; cu toate acestea, prin deschiderea unui Cont Special al proiectului la BCR, cea mai mare bancă din România, riscul bancar este menținut la un nivel acceptabil. De asemenea, inflația și rata de schimb leu-dolar este problematică în România. În anul 2000 inflația era de 40%, iar deprecierea monedei de 42%. Guvernul a estimat o valoare a inflației de 25% pentru anul 2001.

Pentru a înlătura orice risc de nepotism și corupție ale UMP, **(i)** toate ordinele de plată vor fi co-semnate de administratorul UMP și de specialistul în management financiar; **(ii)** reprezentanții beneficiarilor vor dovedi cu acte munca depusă, bunurile livrate și serviciile prestate înainte ca plățile să fie executate de către UMP; și **(iii)** obligațiile fiecărui membru UMP vor fi clar specificate în manualul de management financiar.

În ceea ce privește problema unor posibile întârzieri ale plăților către furnizori: **(i)** datorate semnăturilor ce trebuie obținute pentru contribuțiile guvernamentale; și **(ii)** unor finanțări complementare inadecvate din conturile guvernamentale destinate proiectului, experiența acumulată din acest gen de proiecte indică faptul că o supraveghere atentă din partea Băncii Mondiale poate reduce acest risc și nu a prezentat o problemă până în momentul actual. MFP a promis ferm că fondurile complementare destinate acestui proiect vor fi puse la dispoziție începând cu anul fiscal 2002.

Majoritatea contribuțiilor beneficiarilor se așteaptă să fie nefinanciare. Acest aspect poate conduce la neînțelegeri privitoare la sumele echivalente în bani ale acestor contribuții. Riscul va fi redus prin acordul aprioric asupra mecanismelor de cuantificare, bazat pe fondul condițiilor locale. Dacă un beneficiar aduce o contribuție financiară, aceasta va fi depozitată într-un cont bancar, iar o declarație bancară doveditoare va fi atașată acordului în cauză. Când contribuția adusă este de tip nefinanciar, acordul de finanțare va detalia mecanismul de convertire în bani a contribuției nefinanciare și va specifica natura acesteia. Aceste măsuri sunt destinate păstrării la un nivel moderat al riscurilor.

5. Aspecte legate de probleme de mediu:

Categoria ecologică: B (Evaluare Parțială)

5.1. Rezumat al etapelor urmate în evaluarea ecologică și în pregătirea EMP (incluzând consultanță și schimb de informații), precum și problemele semnificative și soluțiile oferite de această analiză.

Obiectivul ecologic major al proiectului este reducerea cantității de îngrășămintă chimice ce se infiltrează în pânza de apă freatică sau care este deversată direct în rețeaua hidrografică și apoi în Marea Neagră. Prin managementul integrat al exploatării apelor și a solului și cu participarea deplină a beneficiarilor, proiectul va fi implementat într-o manieră care să impulsioneze participarea părților interesate, astfel încât să aibă un impact ecologic și financiar maxim asupra zonei. Se așteaptă astfel ca proiectul să fie benefic mediului. Nu se estimează un impact negativ.

Ca parte a Componentei 1, proiectul va oferi sprijin pentru 4000 de buncăre de depozitare a gunoiului de grajd la nivelul gospodăriilor individuale, precum și 14 depozite la nivel de sat. Problemele ecologice legate

de acest aspect pot include scurgeri de îngrășăminte naturale din depozitele la nivel de sat (în cazurile în care construcția nu s-a făcut în conformitate cu instrucțiunile date), împrăștierea neadecvată a îngrășămintelor naturale pe ogoare și igienizarea incompletă a depozitelor individuale și a marilor platforme de gunoi. S-a realizat o evaluare ecologică și s-au propus măsuri de reducere a riscurilor implicate de aceste probleme ecologice care sunt descrise în Anexa 11. De asemenea, a fost dezvoltat un plan de management ecologic cu scopul de a se asigura că activitățile desfășurate în cadrul acestei componente a proiectului vor fi monitorizate îndeaproape prin inspecții regulate efectuate de către agențiile ecologice locale.

5.2. Care sunt principalele trăsături ale EMP? Sunt ele adecvate?

Principala trăsătură a EMP este implementarea unui proiect cuprinzător de monitorizare a calității apei și a solului în zona proiectului pentru a evalua efectele diverselor activități din cadrul proiectului legate de reducerea infiltrărilor de îngrășăminte chimice în apele subterane și de suprafață. S-au efectuat eforturi standardizate de monitorizare a calității apei și a solului pentru a le oferi factorilor de decizie și oficialilor date credibile în privința problemelor și a tendințelor calității apei din rezervele de apă potabilă, din Dunăre și afluenții săi. Aceste eforturi sunt împiedicate de lipsa echipamentelor adecvate de monitorizare și de laborator, precum și a substanțelor chimice necesare funcționării și întreținerii laboratoarelor de monitorizare a calității apei și a solului, din cadrul Inspectoratului de Protecție a Mediului (IPM) și al Direcției de Sănătate Publică (DSP) a județului Călărași. Proiectul va oferi echipament de laborator suplimentar, substanțe chimice, consumabile și instruire pentru a întări capacitatea IPM. Proiectul va finanța un plan complex de monitorizare a calității apei și a solului pentru colectarea datelor despre fântânile cu apă potabilă, piezometrelor, canalelor de irigații și de desecare care deversează îngrășăminte în Dunăre și Marea Neagră. Aceste date urmează să fie analizate și puse la dispoziția tuturor părților interesate într-o formă accesibilă. Proiectul va realiza și va evalua un model de simulare pe computer la scara bazinului hidrografic pentru a putea prevedea și estima efectele activităților agricole din zona bazinului asupra reducerii cantităților de îngrășăminte deversate în Dunăre. Planul de monitorizare va fi implementat de UMP cu echipamentul și asistența tehnică oferite de IPM și DSP.

Pentru proiectele de categorie A și B, durata și statutul EE (Evaluării Ecologice):

Data primirii schiței finale: Iulie 2001

S-a realizat o evaluare ecologică a diverselor activități din cadrul proiectului și s-au propus măsuri de diminuare a efectelor pentru a face față unor posibile impacte ecologice, în cadrul PME (Planului de Management Ecologic) expus în Anexa 11. Acest proiect va avea efecte pozitive asupra mediului. PME se adresează unor probleme ecologice variate (cum ar fi calitatea apelor subterane și de suprafață, calitatea solului și diversitatea biologică), potențialelor impacte ecologice și acțiunilor propuse pentru faza de implementare a PME. Acesta a fost creat pentru a evalua activitățile din cadrul proiectului legate de monitorizarea calității apei și a solului astfel încât să se poată lua măsuri imediate de diminuare în cazul în care apare un potențial accident ecologic. Toate activitățile din cadrul PME vor fi implementate în cursul primului an al proiectului.

EA și PME au fost trimise la Infoshop-ul din data de 27 August 2001.

Cum au fost consultate părțile interesate în stadiile de a) prospectare ecologică și b) de redactare preliminară a raportului de evaluare ecologică, asupra impactelor ecologice și a PME propus? Descrieți mecanismele de consultare folosite și grupurile care au fost consultate.

Diversele părți interesate includ micii fermieri independenți, proprietarii marilor ferme, organizații neguvernamentale, primarii și vice-primarii celor 14 comune și oficialii din cadrul DGAIA, Departamentul pentru Irigații și Intretinerea Solului, IPM, DSP și agențiile internaționale de genul USAID. Aceste părți interesate au fost consultate fiecare în parte și s-au discutat diverse funcții ale proiectului. Toate aceste părți interesate au fost consultate asupra problemelor de calitatea apei și a solului existente în regiune și asupra calității apei Dunării. Toate părțile implicate au fost de acord asupra faptului că Dunărea este poluată cu îngrășăminte și că intervențiile propuse în cadrul proiectului ar fi benefice pentru regiune. Unele părți interesate au fost de acord să participe la activitățile din cadrul proiectului permițând să se preleveze mostre

de apă din fântânile cu apă potabilă. PME a fost discutat pe larg cu oficiali din IPM și DSP, precum și cu primarii comunelor. S-a propus ca după aprobarea proiectului dar înainte demarării implementării acestuia, PME să fie promovat în cadrul unor întruniri la nivel de sat în scopul de a informa publicul și de căuta sprijin suplimentar.

Ce mecanisme de evaluare și monitorizare a impactului proiectului asupra mediului au fost stabilite?
Indicatorii reflectă obiectivele și rezultatele PME?

Un program complex de monitorizare a calității apei și a solului a fost pregătit pentru implementare. Activitățile desfășurate în cadrul proiectului vor fi intens monitorizate pentru a se determina impactul activităților importante asupra calității apei și a solului. Prin acest proiect se vor instala și monitoriza 20 de piezometre pentru determinarea scurgerilor de azot și fosfor de-a lungul gradientului de apă freatică (a liniilor de curgere a apelor subterane) către rețeaua care se varsă în final în Dunăre. De asemenea, proiectul va monitoriza calitatea apei din trei scurgeri facute de om și una naturală din josul zonei asanate și care deversează nutrienți direct în Dunăre. Datele obținute de la piezometre și de la sistemele deschise de desecare vor ajuta la calcularea reducerii deversărilor de îngrășăminte în Dunăre. În trei puncte de observație stabilite în perimetrul proiectului se vor evalua efectele managementului îngrășămintelor, lucrărilor agricole și ale rotațiilor culturilor asupra calității apei și a solului. De asemenea, se va instala un echipament minim de monitorizare a efectelor pozitive asupra calității apei ale zonelor-tampon, împăduririi și ale practicilor agro-forestiere. Indicatorii de evaluare ecologică se reflectă în PME și răspund obiectivelor și scopurilor acestui proiect.

Cursuri de apă internaționale

OP/BP 7.50 nu se aplică acestei părți a proiectului pentru că acesta nu se referă la poluarea apei sau poluarea potențială a apelor internaționale (paragraful 2 din O.P. 7.50). Dimpotrivă, proiectul este destinat diminuării nivelurilor actuale de poluare a Dunării și a Mării Negre: Proiectul va fi finanțat în cadrul Parteneriatului Strategic GEF pentru Dunăre și Marea Neagră, care are ca scop reducerea nivelului poluării acestor cursuri de apă internaționale. Parteneriatul a fost pregătit pe baza Convenției de la București pentru Protejarea Mării Negre împotriva poluării (1992) și pe baza Convenției de Protecție a Dunării (1994), care au fost semnate și ratificate de țările riverane. Intervențiile din cadrul Parteneriatului, inclusiv controlul poluării provenite din agricultură, decurg direct din planurile Strategice de Acțiune (PSA) pregătite și puse în practică de Comisiile Dunării și Mării Negre care pun în practică respectivele convenții. Comisiile și cele 17 țări riverane ce au participat la Întrunirea de Evaluare a Situației Dunării și Mării Negre din 29-30 iunie 2000, în Istanbul, au sprijinit Parteneriatul și cele trei proiecte-model, inclusiv Proiectul de Control al Poluării provenite din Agricultură în România. Pe baza acestui sprijin acordat de țările riverane, Consiliul GEF din mai 2001 a aprobat Parteneriatul.

Aspectul social

Treceți pe scurt în revistă problemele sociale-cheie relevante pentru obiectivele proiectului și specificați efectele sociale ale dezvoltării proiectului.

Terenul agricol cuprins în perimetrul proiectului este împărțit în ferme, terenuri și loturi, iar clădirile fermelor sunt situate în afara câmpurilor, de obicei în interiorul satelor. Acestea sunt zonele destinate locuirii, depozitării alimentelor pentru consum, precum și a hranei animalelor și adăpostirii animalelor – păsări de curte, porcine, bovine, ovine, cabaline. Zona se caracterizează printr-o concentrație ridicată de animale, cunoștințe limitate în domeniul practicilor de depozitare, management și aplicare eficiente a îngrășămintelor, precum și a unei mari cantități de gunoai menajere depozitate în apropierea fântânilor și a cursurilor de apă. Acest aspect are un impact serios asupra sănătății oamenilor, având în vedere faptul că poluarea generală a apei subterane cu azotați, azotiți și bacterii a crescut constant; 15 nou născuți (sub 6 luni)

au fost spitalizați în 1997, fiind diagnosticați cu intoxicație acută cu azotați. Cazurile de diaree acută depășesc nivelurile naționale, în această arie cuprinsă în perimetrul proiectului (detalii în Referatul 1).

La nivel național restructurările și reducerile de fonduri guvernamentale influențează condițiile economice pe scară largă determinând scăderea salariilor și șomajul. La nivelul perimetrului de demonstrații inclus în proiect, următoarele probleme cheie pentru dezvoltare rurală sunt urmărite: exploatarea neviabilă a resurselor, șomajul, nivelul scăzut al educației și lipsa de acces la creditele de finanțare a practicilor agricole ecologice. Condițiile economice precare și implicațiile acestora asupra stării sociale generale determină o lipsă de interes a părților implicate în domeniul protecției mediului. Proiectul va avea ca efect crearea unor oportunități economice pentru părțile cheie interesate aflate în relație cu obiectivele acestui proiect.

S-a desfășurat un studiu de bază la nivel de comună și sate și care este disponibil pentru consultare. Rezultatele studiului au fost folosite pentru ajustarea proiectului. Studiul va avea loc anual, pentru a monitoriza progresul proiectului.

O abordare participativă: în ce măsură participă la acest proiect părțile-cheie interesate ?

În cursul pregătirii proiectului, părțile-cheie interesate, fermierii independenți, organizațiile neguvernamentale și oficialitățile locale au fost consultate în scopul planificării detaliate a componentelor proiectului. S-a făcut o evaluare de bază pentru a identifica nevoile și prioritățile relevante ale beneficiarilor iar informația obținută de la grupurile participante a jucat un rol important în dezvoltarea proiectului.

În ce măsură acest proiect presupune consultarea sau colaborarea cu organizații neguvernamentale sau cu alte organizații civile?

Activitățile de pregătire a proiectului au fost desfășurate beneficiind de sprijinul și participarea depline ale factorilor din Guvern, ale diverselor institute de cercetare, ale agențiilor neguvernamentale și organizațiilor civile importante. Numeroase întruniri de consultare au fost organizate în perioada de pregătire a proiectului, iar contribuțiile acestor grupuri au ajutat la planificarea proiectului. Statul de proprietate al pământului este încă în tranziție. Cu toate acestea în zona proiectului nu există probleme de stramutare.

Ce aranjamente instituționale s-au făcut pentru a se asigura că proiectul își va îndeplini obiectivele vizând dezvoltarea socială?

UMP va asigura deplina participare a beneficiarilor la implementarea proiectului. UMP va monitoriza și va evalua anual progresul proiectului, și va compara impactul activităților desfășurate în cadrul proiectului cu studiul socio-economic de bază făcut în perioada de pregătire a proiectului. UMP va desfășura o analiză sistematică a impactului și a rezultatelor proiectului, iar rezultatele activităților de monitorizare și evaluare vor servi la îmbunătățirea procesului de implementare.

Cum va monitoriza proiectul performanța sa pe fondul efectelor asupra dezvoltării sociale?

Monitorizarea se va fundamenta pe studiul socio-economic de bază făcut în perioada de pregătire a proiectului. S-au cules numeroase date în sate și comune, iar UPP a stabilit indicatori de performanță pe baza Anexei 1. Un sistem bine pus la punct de monitorizare și evaluare, care va include indicatori sociali, este în curs de dezvoltare de către UMP, care va monitoriza și va evalua nivelul de performanță al proiectului desfășurând studii în rândul beneficiarilor. Rezultatele activităților de monitorizare și evaluare vor servi la îmbunătățirea procesului de implementare. Va avea loc o evaluare parțială, la mijlocul trimestrului, pentru a estima progresul general al proiectului. Datele aflate, împreună cu recomandările de îmbunătățire, vor fi folosite la restructurarea proiectului, dacă aceasta este necesară.

Politici de siguranță

Care din următoarele politici de siguranță se aplică acestui proiect?

Politica	Aplicabilitatea
Evaluare ecologică (OP 4.01, BP 4.01, GP4.01)	☒ Da ☐ Nu
Habitatate naturale (OP 4.04, BP 4.04, GP 4.04)	☐ Da ☒ Nu
Silvicultură (OP 4.36, GP 4.36)	☐ Da ☒ Nu
Managementul dăunătorilor (OP 4.09)	☐ Da ☒ Nu
Proprietate culturală (OPN 11.03)	☐ Da ☒ Nu
Populațiile locale (OD 4.20)	☐ Da ☒ Nu
Strămutare involuntară (OD 4.30)	☐ Da ☒ Nu
Siguranța digurilor (OP 4.37, BP 4.37)	☐ Da ☒ Nu
Proiecte în apele internaționale (OP 7.50, BP 7.50, GP 7.50)	☐ Da ☒ Nu
Proiecte în zone cu statut nestabil (OP 7.60, BP 7.60, GP 7.60)	☐ Da ☒ Nu

Descrieți ce măsuri au fost luate în cadrul proiectului pentru a se asigura conformarea la politicile de securitate aplicabile.

Proiectul cuprinde câteva activități care vor avea ca rezultat impacte pozitive asupra mediului. Singura precauție care trebuie luată este asigurarea că acele 14 facilități de stocare la nivel de sat sunt planificate corect și construite în conformitate cu imperativele ecologice ale Inspectoratului de Protecție a Mediului (IPM). Proiectul a stabilit ca măsură de siguranță ca aceste depozite mari de stocare să fie pregătite sub supravegherea personalului tehnic al Consiliului Județean, iar IPM va asigura că s-au respectat imperativele ecologice referitoare la împiedicarea infiltrărilor de îngrășăminte în apele subterane ori de suprafață. Aceste depozite nu vor fi construite în apropierea vreunei surse de apă. De asemenea, depozitele de stocare a îngrășămintelor naturale vor fi împrejmuite cu garduri pentru o mai mare siguranță. O alta prevedere de siguranță este aceea ca proiectul va implementa un program extins de monitorizare a calității apei și a solului pentru a se asigura că infiltrarea îngrășămintelor naturale în apa subterana nu se produce (vezi Secțiunea 5.3).

F. Viabilitate și riscuri

1. Viabilitate

În scopul promovării viabilității instituționale, UMP va avea sediul în cadrul filialei Călărași a Direcției Generale pentru Agricultură (DGAIA) aducând astfel proiectul la nivel local. La nivel național MAAP, MAPM și MFP își acordă sprijinul total, precum și agențiile locale guvernamentale, consiliile comunale și comunitățile de fermieri. Atât DGAIA cât și IPM, ambele având o capacitate instituțională puternică și o experiență dovedită în domeniu, la nivel regional, vor fi principalele responsabile pentru implementarea proiectului la nivel local și îi vor asigura astfel viabilitatea. Proiectul va oferi asistență în consolidarea capacității de acțiune în probleme de politică și reglementare, ceea ce va permite MAAP și MAPM să pună bazele unei fundații solide a managementului global al proiectului. Pentru a se asigura *viabilitatea socială*, proiectul a pus accentul pe implicarea, încă din fazele inițiale, în procesele de pregătire și de implementare a proiectului, a părților principale interesate, printre care se numără factori de decizie, oficialități locale, fermieri, asociațiile acestora și organizațiile nonguvernamentale. O astfel de implicare va avea ca rezultat crearea unui sentiment al proprietății și va contribui la viabilitatea socială a proiectului. În plus, proiectul va aduce beneficii fermierilor prin promovarea unor practici agricole caracterizate prin reducerea costurilor și creșterea profiturilor, precum și a unui sistem ecologic de agricultură, care are potențialul de a deschide noi piețe pentru fermierii locali. Asemenea intervenții ale proiectului îi vor asigura *viabilitatea financiară*. Viabilitatea Ecologică este elementul-cheie al proiectului.

2. **Riscuri** (reflectând eșecul estimărilor din coloana 4 a Anexei 1):

Riscuri	Evaluare a Riscurilor	Măsuri de Reducere a Riscurilor
De la rezultate către obiective		
Implicarea scăzută/neadecvată a conducerii și a institutelor naționale și a celor locale în activități ale proiectului, conducând la creșterea poluării Dunării și a Mării Negre, precum și eșecul autorităților locale și naționale în activitățile de evitare a distrugerilor ulterioare.	N	Direcționarea unui program de sensibilizare a opiniei publice către sectoarele interesate, inclusiv factorii de decizie pentru mobilizarea ajutorului în activitățile de îmbunătățire a calității apei. O abordare constând în participarea la dezvoltarea planurilor și la pregătirea profesională a personalului.
Organizațiile de implementare pot avea dificultăți în atragerea și păstrarea personalului calificat	N	Proiectul va oferi beneficii de pregătire și dezvoltare a carierelor, și va activa în sensul stabilirii loialității față de acest câmp profesional nou-apărut.
Lipsa resurselor financiare poate pune în pericol preluarea activităților proiectului în alte zone similare ale României.	M	Beneficiile proiectului vor demonstra eficiența și necesitatea de a repeta proiectul, și vor atrage sprijinul guvernamental; prospectarea pieței în scopul găsirii de finanțatori.
Fermierii nu au acces la credite, utilaje și resurse care să le dea posibilitatea de a practica o agricultură ecologică.	S	Ajutoare financiare de cel puțin 70% vor fi puse la dispoziție pentru construirea unor depozite rezistente pentru înmagazinarea îngrășămintelor naturale solide. Se va încuraja împărțirea costurilor prin contribuțiile nefinanciare aduse de către fermieri, reducându-se astfel nevoia de contribuții în bani .
De la componente către rezultate		
Fermierii sunt puțin dispuși să accepte practici agricole avansate, ecologice.	N	Pregătirea fermierilor și validarea precută atât a personalului, cât și a practicilor agricole ecologice propuse; consiliere la fața locului; promovarea beneficiilor imediate și pe termen lung rezultate din activitățile proiectului. Desfășurarea unei campanii de

		răspândire a informațiilor referitoare la beneficiile și rezultatele practicilor agricole ecologice.
Dispute asupra proprietății terenului în cazul redării în circuitul agricol a zonelor asanate.	M	Terenul a fost arendat pe termen lung. Guvernul României cere arendașilor să urmeze practicile ecologice recomandate de APCP în zonele respective.
Noi surse private de finanțare nu își fac apariția.	M	Asigurarea participării finanțatorilor la proiect.
Beneficiarii nu pot crea sisteme de management și de stocare a îngrășămintelor naturale care să prezinte interes.	S	Pentru început se vor implementa planuri și proiecte-pilot care să dezvolte sisteme ieftine de manipulare și de depozitare a îngrășămintelor naturale care să îi atragă pe fermieri. Conducerea locală a fost de acord să împartă costurile construirii platformelor.
Stimulentele oferite de proiect nu sunt suficiente pentru a motiva fermierii să participe.	M	Proiectul va desfășura o largă campanie de conștientizare a opiniei publice asupra beneficiilor proiectului la nivel economic (venituri ridicate) și medical (igienizare și rezervă de apă potabilă îmbunătățite).
Estimare Globală a Riscului	M	

Evaluarea riscurilor –R (Risc Ridicat), S (Risc Substanțial), M (Risc Mediu), N (Risc Neglijabil sau Scăzut)

3. Aspecte controversate posibile

Absente.

G. Principalele Condiții pentru Acordarea Sprijinului

1. Condiția de eficiență

UMP-ul a fost stabilit în acord cu legea Beneficiarului, iar personalul calificat a fost ales într-o manieră satisfacătoare pentru Banca;

Beneficiarul a selectionat auditorii, amintiti în secțiunea 4.01(b)(i) din Acordul de Grant, cu experiența, calificările și termenii de referință satisfacători pentru Banca.

Condiții pentru negocieri

- Clarificarea statutului legal al zonei Călărași-Râul și semnarea unui Acord între Institutul Național de Cercetare Dezvoltarea Delta Dunării / MAPM – FPS / MAAP pentru inițierea lucrărilor de reconstrucție a orezării abandonate.
- Semnarea aditionalelor referitoare la acordurile de arendare în zona Boianu – Sticleanu; aditionalul stipulează că arendașul se obligă să urmeze practicile agricole ecologice recomandate de APCP.

2. **Alte condiții** [clasificate în concordanță cu tipurile stipulate de Acorduri Legale].

MAPM va susține UMP prin resurse, componentă și în termeni de referință satisfăcători pentru Bancă până la terminarea proiectului.

Orice schimbări ale CDP, CCP și UMP se vor face numai cu acordul Bancii.

H. Gradul de pregătire pentru implementare

- 1. a) Documentele de demarare a proiectului referitoare la activitățile din primul an sunt complete și gata de începerea implementării proiectului.
- 1. b) Nu este aplicabil.
- 2. Documentele de achiziționare referitoare la activitățile din primul an sunt complete și gata de începerea implementării proiectului.
- 3. Planul de Implementare a Proiectului a fost evaluat și estimat ca fiind realist și de o calitate satisfăcătoare.
- 4. Următoarele aspecte sunt absente și sunt discutate în cadrul condițiilor de împrumut (Secțiunea G):

I. Conformarea la Politica Băncii

- 1. Acest proiect este în conformitate cu toate politicile bancare aplicabile.
- 2. Se recomandă aprobarea următoarelor excepții de la politica Băncii. Proiectul este în concordanță cu celelalte politici bancare aplicabile.

Jitendra P. Srivastava
Șef de Echipă

Kevin M. Cleaver
Director/Manager de Sector

Andrew N. Vorkink
Director/Manager Național

**Anexa 1 : Analiza pe scurt a Proiectului
ROMÂNIA: PROIECT „CONTROLUL POLUĂRII ÎN AGRICULTURĂ”**

Ordonarea Obiectivelor	Indicatori-cheie ai Performanței	Monitorizarea și Evaluarea	Aprecieri Critice
<p>Scopul CAS : Protecția și managementul viabil al resurselor naturale și al mediului</p> <p>Asistarea României la implementarea Planului Strategic pentru Protecția Mediului Asistarea României în procesul de integrare în UE</p>	<p>Indicatori de Sector: Îmbunătățiri treptate ale calității apei și a solului</p> <p>Capacitatea de a viza degradarea ecologica a Mării Negre. Progres pe calea îndeplinirii obiectivelor de conformare la standardele ecologice din legislația UE. Întărirea capacității locale în județul Călărași a IPM și DSP.</p>	<p>Rapoarte Zonale/Naționale: Statistici agricole Colectarea periodică de către IPM de date pe marginea calității solului și a apei din rezervele de apă majore</p> <p>Rapoarte naționale</p> <p>Evaluări UE periodice</p>	<p>(pornind de la Scop la Misiunea Băncii) Practicile agricole îmbunătățite contribuie la dezvoltarea economiei naționale prin creșterea veniturilor medii și îmbunătățirea calității mediului.</p> <p>Apartenența la UE va crește nivelul mediu al veniturilor</p> <p>Standardele adoptate sunt în conformitate cu cerințele UE</p>
<p>Planul Operațional GEF: Obiectivul Proiectului de a reduce deversarea de îngrășăminte chimice în Dunăre și în Marea Neagră este în conformitate cu Planul Operațional nr. 8, plan operațional axat în special pe problema cursurilor de apă aflate în pericol și a celor mai importante amenințări externe la adresa ecosistemelor acestora. Obiectivele Proiectului sunt de asemenea în conformitate cu Planul Operațional nr. 9, Managementul Integrat al Apei și Solului dintr-o Zonă de Interes Multiplu</p>	<p>Conștientizarea crescândă a pericolului poluării cursurilor de apă extrateritoriale cu îngrășăminte chimice și animale</p>	<p>Statistici Agricole Studii Regionale și colectarea, de către IPM și DSP, a datelor periodice despre calitatea apei din cursurile de apă majore cuprinse în aria proiectului</p> <p>Studii Regionale</p>	<p>Capacitatea Guvernului de a-și mobiliza resursele în vederea reducerii amenințărilor la adresa cursurilor de apă, pecum și de a-și consolida capacitatea instituțională de a face față unor probleme ecologice viitoare</p> <p>Efortul susținut de a crește conștientizarea publicului, cererea de protecție și de îmbunătățire, ca fiind adevărați factori ecologici</p>

Obiectiv Global:	Indicatori ai Rezultatului/ Impactului:	Rapoartele Proiectului	(de la Obiectiv la Scop)
Răspândirea semnificativă a folosirii practicilor agricole ecologice în rândul asociațiilor de fermieri, fermelor de familie și ale altor fermieri importanți din zona-țintă a proiectului. Obiectivul ecologic global constă în a reduce, pe termen lung, deversarea îngrășămintelor chimice și ale altor poluanți agricoli în Dunăre și în Marea Neagră prin managementul integrat al resurselor apei și ale solului din regiunea Călărași, precum și prin exploatarea ecologică viabilă a resurselor naturale cuprinse în două zone agricole asanate.	Sporirea conștientizării problemelor agricole ecologice în rândul fermierilor din interiorul și din afara zonei proiectului. Răspândirea zonei de adoptare a tehnologiilor de producție și de conservare a resurselor. Un nivel ridicat de satisfacere a părților implicate. Un procent de 65% din totalul fermierilor să implementeze practici agricole ecologice.	Statistici agricole Seturi de date asupra calității apei Evaluare socială Evaluare economică și financiară Rapoarte anuale regionale și naționale Discuții cu grupuri de fermieri și administrațiile locale	Intervențiile ample din cadrul proiectului se reproduc pe o scară largă. Adoptarea de către guvern a unor politici ecologice îmbunătățite care se referă la controlul poluării agricole difuze.
Rezultatul fiecărei Componente: 1. Județul Călărași Subproiecte ASSP, SCG în județul Călărași cu orientare ecologistă.	Indicatori ai rezultatului: Promovarea unor noi practici agricole ecologice	Rapoartele proiectului Rapoarte trimestriale de la APCP și ASSP	De la rezultate la obiective Tehnologiile răspund nevoilor fermierilor
Pachete de activități care vizează managementul îngrășămintelor naturale	Un înalt nivel de participare (cuprinzând toate comunele, toate satele și 65% din fermierii individuali) din zonele-țintă care au construit depozite pentru gunoi de grajd, etc.	Rapoarte trimestriale	
Un proiect-pilot bine documentat, completat și evaluat în vederea aplicării în	Un nivel înalt al participării (toate comunele, toate satele și 65% din fermierii	Rapoarte trimestriale	Piețele și prețurile oferă stimulente suficiente producătorilor și celor

alte zone	individuali) în zonele vizate unde s-au desfășurat planuri de management al îngrășămintelor chimice și s-au evaluat / demonstrat alte practici agricole ecologice.		din ramura de prelucrare a produselor agricole
Management viabil adoptat în zona Boianu-Sticleanu	Folosirea practicilor agricole ecologice. Desemnarea zonei destinate reîmpăduririi ecologice. Planul de management adoptat pentru Rezervația Iezer-Călărași. Îmbunătățirea calității apei din canalele de desecare.	Rapoarte trimestriale Rapoarte IPM de monitorizare și de colectare periodică a datelor referitoare la calitatea apei.	O continuă exploatare a terenului bazată pe planurile dezvoltate. Alte programe guvernamentale nu contravin obiectivelor proiectului.
Un bun sistem de monitorizare a calității solului și a apei	O mai bună calitate a apei și a solului.	Rapoarte anuale de monitorizare întocmite de APM și de DSP Călărași.	Srijinul specializat, acordat constant de către conducerea locală și națională în scopul realizării părților componente ale proiectului.
2. Politica Națională și Capacitatea de Reglementare			
Schițarea unui cadru politic îmbunătățit pentru controlul poluării din surse greu de localizat.	Cadrul politic al controlului poluării fără sursă identificată respectă criteriile UE.	Legislația guvernamentală	Srijin constant și întărirea politicii
Adoptarea Codului Practicilor Agricole Adecvate.	Adoptarea Codului este monitorizată de către IMP.	Rapoarte trimestriale	Oferirea resurselor de monitorizare și reglementarea standardelor
Consolidarea instituțională pentru adoptarea agriculturii ecologice.	Stabilirea legislației și a controlului informativ.	Statistici agricole	
3. Sensibilizarea opiniei publice în privința implementării ulterioare a proiectului în			

alte zone:			
Sporirea informării asupra modalităților de reducere a poluării cu îngrășăminte chimice a cursurilor de apă din județul Călărași.	Sensibilizarea opiniei publice Adoptarea practicilor agricole ecologice	Exemple de studii de evaluare socială. Rapoarte trimestriale.	
Sporirea cunoașterii modalităților de a reduce poluarea cu îngrășăminte chimice provenind din agricultură în cadrul celorlalte județe.	Publicul larg și fermierii sunt informați asupra posibilității de a-și spori veniturile, protejând în același timp mediul. Cereri, venite din partea autorităților locale, de reimplementare a investițiilor din cadrul proiectului.	Exemple de studii de evaluare socială. Rapoarte trimestriale.	Alocarea resurselor
Sporirea sensibilizării opiniei publice și a cererii de reimplementare ulterioară a proiectului în alte zone.	Organizarea de vizite și informarea fermierilor, a organizațiilor neguvernamentale și a oficialilor din alte județe asupra proiectului din județul Călărași.	Rapoarte trimestriale	Fermierii și liderii din alte țări devin interesați de reducerea poluării agricole din surse dificil de identificat și alocă resurse pentru reproducerea activităților incluse în proiect.
4. Managementul proiectului Proiectul beneficiază de un bun management.	Sprijin constant primit din partea Comitetului Director al Proiectului (CDP) și al Comitetului Coordonator al Proiectului (CCP).	Rapoarte supervizare.	O disponibilitate adecvată a agențiilor guvernamentale de a oferi un necesar sprijin instituțional.
Componentele/subcomponentele proiectului: 1. Județul Călărași 9,22 mil. USD	Cifre inițiale (bugetul pentru fiecare componentă):	Rapoartele proiectului:	De la componente în direcția rezultatelor:
Un sprijin financiar adecvat acordat practicilor de management al îngrășămintelor naturale.	5,20 mil. USD	Rapoartele trimestriale desfășurare proiectului	Autoritățile locale de sprijină inițiativa-pilot a prin contribuirea cu resurse.
Promovarea practicilor agricole	2,47 mil. USD	Rapoartele trimestriale	Stimulentele cuprinse de în proiect sunt

ecologice.		desfășurare proiectului	a suficiente pentru a impulsiona participarea fermierilor la desfășurarea acestuia.
Managementul integrat al zonei asanate Boianu-Sticleanu și refacerea ecologică a zonei Călărași – Râul.	1,09 mil. USD	Rapoartele trimestriale desfășurare proiectului	de Întărirea planului de exploatare a terenurilor.
Capacitatea de a monitoriza calitatea apei și a solului; imperative ecologice.	0,46 mil. USD	Rapoartele anuale IMP și DSP în problema calității apei și a solului. Studiu anual de caz de evaluare socială	Agențiile de implementare se pot găsi în imposibilitatea de a atrage și de a păstra personalul calificat; dotarea inadecvată a laboratoarelor poate constitui, de asemenea, o problemă.
2. La nivel național 0,27 mil. USD			
Dezvoltarea unui cadru politic pentru problema poluării din surse dificil de identificat	0,09 mil. USD	Schițarea unor politici agricole adecvate	Srijinul constant și dorința de a implementa politicile agricole.
Dezvoltarea Codului Practicilor Agricole Adecvate	0,12 mil. USD	Schița codului	
Promovarea agriculturii ecologice	0,06 mil. USD	Statutul Cadrului instituțional.	
3. Conștientizarea opiniei publice și Strategia de implementare a proiectului în alte zone (0,45 mil. USD)			
Informarea publicului din județul Călărași	0,21 mil. USD	Studiu anual de caz de evaluare socială	Disponibilitate oportună a fondurilor complementare.
Informarea publicului și reimplementarea proiectului la nivel național	0,17 mil. USD	Studiu de caz	Srijin constant acordat agențiilor de implementare
Cooperarea regională în vederea reimplementării	0,07 mil. USD	Rapoartele trimestriale desfășurare	Interacțiune în vederea beneficiilor a mutuale

proiectului		proiectului	
4. Unitatea de Management a Proiectului (0,86 mil. USD)		Rapoartele trimestriale desfășurare proiectului	de a
Administrarea proiectului	0,65 mil. USD	Rapoartele trimestriale desfășurare proiectului	de a Capacitatea de a întreține personalul și birourile și de a menține sprijinul comunităților și autorităților locale
Evaluarea Monitorizarea proiectului	/ 0,21 mil. USD	Rapoartele trimestriale desfășurare proiectului	de a

Anexa 2: Descrierea Detaliată a Proiectului

ROMÂNIA: PROIECTUL CONTROLUL POLUĂRII ÎN AGRICULTURA

Descriere pe componente

Componenta 1 a Proiectului – 9,22 mil. USD

Activități desfășurate în județul Călărași:

În **județul Călărași**, proiectul va sprijini activitățile la două niveluri: mai întâi la nivel județean, unde se va înlesni acordarea de fonduri în cadrul schemei ASSP de Granturi Competitive; apoi, în cele șapte comune din jurul lacului Gălățui. Zonele și activitățile respective incluse în proiect vor fi următoarele:

Toate cele 48 comune ale județului Călărași cuprinzând 410.000 ha de teren arabil și o populație de 332.000 de locuitori în 94.000 de gospodării. APCP va oferi sprijin pentru adaptarea tehnologică la cerințele Schemei de Granturi Competitive, precum și pentru intervențiile extinse la practicile ecologice, înlesnind acordarea de fonduri adiționale din partea ASSP pentru județul Călărași.

Șapte comune – Alexandru Odobescu, Ciocănești, Cuza Vodă, Grădiștea, Independența, Vâlcelele și Vlad Țepeș –, cuprinzând aprox. 90.000 ha din care 70.000 ha de teren arabil. Acestea însumează 10.540 de gospodării, cu o populație rurală totală de 26.700. Partea sud-estică a acestei zone se întinde de-a lungul cursului inferior al Dunării și include zona asanată Boianu-Sticleanu (aprox. 23.000 ha). Inițial un teren inundabil, a fost desecat și transformat în teren agricol, iar acum cuprinde vaste zone de teren cultivat, arii cu păduri specifice câmpiilor inundate, terenuri degradate și cursul de apă Iezer-Călărași. Zona Iezer Călărași, cu o suprafață de 3.200 ha, va fi în curând declarat rezervație naturală, constituind un coridor important în migrația păsărilor, cele mai multe dintre acestea fiind protejate prin Convențiile de la Bonn și Berna. Iezer Călărași a fost desemnat prin studii WWF, sub egida Programului de Reducere a Poluării Dunării (Proiectul RO 67), NEAP, precum și prin studii recente coordonate de MAPM, drept o zonă prioritară în programul de reabilitare în zona Bazinul Dunării de Jos. La est Boianu-Sticleanu se învecinează cu zona Călărași-Râul (cu un total de aproximativ 15.000 ha din care 3.000 ha reprezintă cultura de orez). Proiectul va oferi fonduri pentru investiții în următoarele tipuri de activități din cele șapte comune:

- Punerea la dispoziție a unor fonduri în regim de împărțire a costurilor pentru instalarea unor incinte modernizate de depozitare a gunoiului de grajd și pentru utilaje de colectare și răspândire a îngrășămintelor;
- Testarea și demonstrarea practicilor agricole ecologice;
- Promovarea exploatarei ecologice viabile a zonei Boianu-Sticleanu, incluzând un plan de management adecvat cursului de apă Iezer Călărași, precum și refacerea ecologică a unei părți a zonei Călărași-Râul; și
- Consolidarea capacității la nivel județean de monitorizare a calității apei și a solului, și de punere în practică a imperativelor ecologice.

Practici de management a îngrășămintelor naturale (5,20 mil. USD). Această subcomponentă va oferi sprijin financiar pentru instalarea, la nivel de sat și de gospodărie individuală, a unor incinte modernizate de stocare a gunoiului de grajd, precum și a echipamentului de colectare și răspândire a îngrășămintelor naturale în cele șapte comune. Fondurile acordate în sistem de împărțire a costurilor în proporție de 70% din totalul acestora vor servi la construirea unor incinte solide pentru depozitarea gunoiului de grajd la nivel de sat, precum și a unor mici buncăre cu sisteme de colectare a scurgerilor, la nivel de gospodării individuale, dar și la achiziționarea de echipamente pentru manipularea și răspândirea îngrășămintelor naturale. Satele și gospodăriile dornice de a participa la acest program de investiții vor fi selecționate pe baza criteriilor și a aranjamentelor de plată asupra cărora s-a căzut de acord. Se va acorda prioritate grupurilor sociale vulnerabile, văduvelor, femeilor care lucrează în agricultură și gospodăriilor mai sărace (vezi Manualul de Operare – Referat 16).

Se așteaptă ca paisprezece din cele 21 de sate cuprinse în aria proiectului să investească în facilitățile de depozitare și de manipulare a îngrășămintelor naturale, împărțindu-se astfel costurile între fondurile proiectului, cele oferite de gospodăriile comunale și individuale (în bani și alte servicii non-financiare), precum și Consiliul județean Călărași, care va contribui cu aprox. 25% (în bani) la costurile construirii depozitelor pentru îngrășămintele naturale. Personalul tehnic al Consiliului Județean va colabora la planurile depozitelor la nivel de sat și va lucra împreună cu IPM pentru a se asigura că se îndeplinesc imperativele ecologice de împiedicare a scurgerilor de îngrășămintele naturale în sursele de apă subterane ori de suprafață. Patru piezometre (două în amonte și două în aval) vor fi instalate în jurul fiecărei platforme de stocare a îngrășămintelor naturale pentru a monitoriza calitatea pânzei de apă freatică, și pentru a se observa dacă are loc vreo infiltrație a îngrășămintelor organice în pânza de apă freatică. Se vor avea în vedere pregătirea și informarea comunității în privința practicilor adecvate de colectare a deșeurilor și de management al îngrășămintelor organice, incluzând compostul, testarea și aplicarea pe teren a acestora.

Sistemul de stocare a gunoiului de grajd: Elementele-cheie ale sistemului de stocare, precum și sprijinul sub formă de depozite la nivel de sat și de gospodării individuale, care vor fi oferite de proiect sunt deliate în Manualul de Operare al acestei componente – Referat 16). În privința **Facilităților de stocare a gunoiului de grajd la nivel de sat**, capacitatea calculată pentru un sat –tip este de 3.200 de tone de îngrășământ după o perioadă de 4 luni. Discuțiile cu primarii au dezvăluit faptul că ei ar fi preferat o capacitate de depozitare de 6 luni. Această problemă este parțial rezolvată prin extinderea perioadei cu încă o lună prin intermediul depozitelor la nivel de gospodării individuale. Construirea unui depozit unic mai mare ar crește costurile cu 30% și nu pare justificat. Cu o capacitate de depozitare în gospodării timp de o lună, perioada efectivă de stocare este de 5 luni. Obiectivul ar trebui să fie golirea platformei până la finele toamnei. Perioada de timp necesită pentru depozitarea îngrășămintelor poate fi folosită pentru stabilizarea deșeurilor. Facilitățile recomandate pentru stocarea la nivel de sat sunt detaliate în planurile și studiul de fezabilitate — Rapoartele 6 și 7.

Referitor la **depozitul/buncărul la nivel de gospodărie**, cantitățile de reziduuri rezultând dintr-o gospodărie medie au fost folosite pentru calculul capacității nominale a depozitelor gospodărești pentru deșeuri agricole. Un depozit simplu, cu deschidere frontală, bază de ciment și pereți de 1,2 m înălțime ar fi suficient pentru majoritatea gospodăriilor dotate cu un canal de scurgere conectat la un recipient subteran acoperit, având o capacitate de 500 de litri. Se va asigura și un container separat, cu capacitate mai mică (90 l), pentru colectarea gunoaielor menajere reciclabile și nereciclabile.

Sistemul de manipulare și de aplicare a îngrășămintelor naturale: Proiectul va susține un sistem de manipulare și de aplicare a îngrășămintelor naturale compus din: **(i)** colectarea/livrarea la nivelul facilităților de stocare sătești; **(ii)** asigurarea echipamentului de ușurare a manevrării îngrășămintelor la nivelul facilităților de depozitare sătești — utilaje de încărcare și de tăiere a cocenilor; **(iii)** managementul deșeurilor pentru stimularea activităților de producere a compostului; **(iv)** punerea la dispoziția fermierilor de utilaje de răspândire a deșeurilor compostate; **(v)** punerea la dispoziție a mijloacelor de a face față infiltrărilor de îngrășământ.

Criterii de Selecție: Criteriile asupra cărora s-a căzut de acord împreună cu reprezentanții Consiliului Județean și ai Consiliilor Comunale în privința alegerii **a)** comunelor/satelor cuprinse în programul de implementare a facilităților de depozitare și de manipulare, precum și **b)** a alegerii gospodăriilor pentru construirea buncărelor individuale de stocare a gunoiului de grajd, sunt rezumate în Planul de Implementare a Proiectului și în Manualul de Operare al sistemului pentru stocarea și manevrarea îngrășămintelor organice (Referat 16). După aprobarea în principiu a cererii unei comune de a fi inclusă în proiect, aceasta va semna un acord preliminar cu UMP, referitor la oferirea asistenței la implementarea sistemului de manipulare a îngrășămintelor organice (platforma, buncărul individual și echipamentul de manipulare și de răspândire a îngrășămintelor organice); aplicarea practicilor agro-forestiere pe terenurile comunale și introducerea unor practici îmbunătățite de management al islazului comunal. În plus, consiliul comunal se va angaja să colaboreze cu fermierii și asociațiile familiale la adoptarea practicilor agricole ecologice pe terenuri proprietate privată. În consecință, îndată ce s-a căzut de acord asupra planului facilităților de stocare și asupra termenilor și a condițiilor de asistență, se va trece la semnarea unui acord de finanțare cu UMP, stabilind

termenii și condițiile de oferire a fondurilor GEF, inclusiv aranjamentele asupra împărțirii costurilor între GEF, Consiliul Județean, Consiliul Comunal și gospodăriile beneficiare.

Gospodăriile care depun o cerere de acordare a materialelor necesare construirii buncărelor individuale de stocare a gunoiului de grajd vor fi evaluate pornind de la o serie de criterii (Manualul de Operare, Anexa 3) care cuprind, inter alia: efectivele de animale, situația familială, precum și situarea/întinderea gospodăriei și riscurile derivate de contaminare a pânzei de apă freatică. Sistemul de evaluare aplicat acestor criterii favorizează grupurile vulnerabile, văduvele, femeile care lucrează în agricultură și gospodăriile mai sărace, precum și pe cele care sunt cei mai probali poluanți cu îngrășăminte ai pânzei de apă freatică.

De asemenea, proiectul va oferi celor câteva mari ferme de creștere a animalelor și de produse lactate o finanțare de până la o treime din costul de instalare a sistemelor de manipulare a dejectiilor sub formă lichidă sau solidă. Amploarea finanțării va lua în considerare dimensiunea comercială a fermei și capacitatea acesteia de a face investițiile necesare protejării pânzei de apă freatică de sursele importante de deversare a îngrășămintelor. Stabilirea procedurilor și formelor de implementare atât în cazul unităților de la nivel sătesc/comunal, cât și de la nivelul fermelor mari, private, de animale se regăsește în Programul de Implementare a Proiectului (PIP) și în Manualul de Operare.

Programul de Investiții: Programul de investiții propus se regăsește mai jos.

Activitatea cuprinsă în proiect	Pre-proiect	AP1	AP2	AP3	AP4	AP5	Total
Platforme de stocare a gunoiului de grajd la nivel comunal (număr)	1	1	4	4	4		14
Echipamentul de manipulare și aplicare a îngrășămintelor (numărul seturilor)	1	1	4	4	4		14
Buncăre de stocare a îngrășămintelor la nivelul gospodăriilor individuale	250	250	1000	1250	1250		4000

AP — Anul de desfășurare a Proiectului

O fază inițială va fi lansată la începutul anului 2001, cu finanțare USAID pentru construirea unui depozit comunal/sătesc și a aprox. 250 de buncăre individuale. Acest depozit unic, precum și buncărele individuale, urmează să fie monitorizate din perspectiva exploatării, managementului și a reciclării îngrășămintelor în folosul terenurilor agricole. Această experiență va contribui cu informații utile la planurile incintelor construite în decursul proiectului.

Promovarea Practicilor Agricole Ecologice (2,47 mil. USD). Această subcomponentă va include adoptarea unor practici agricole care să mențină sau să sporească profitul obținut din producția de culturi, reducând în același timp poluarea agricolă din surse dificil de identificat. Activitățile propuse includ: **a)** promovarea unor practici agricole ecologice; **b)** practici agro-forestiere; **c)** punerea bazelor unui sistem informațional de exploatare a solului pentru monitorizarea evoluției schemelor de exploatare a solului.

Practici Agricole Ecologice: Proiectul va contribui la (i) demonstrația unei serii de practici îmbunătățite, și (ii) la un program de demonstrație a managementului integrat al culturilor și îngrășămintelor, incluzând rotația culturilor și practici eficiente de aplicare a fertilizatorilor organici și anorganici, bazate pe testarea solului. Au fost selectate 12 practici îmbunătățite în scopul testării pe teren și a demonstrației în zonele cuprinse în proiect. Acestea includ lucrări agricole de conservare a calității solului, protecția fântânilor descoperite, practici agro-forestiere, perdele de protecție/paravânturi, managementul pășunatului, crearea unor zone-tampon riverane, etc. Locurile adecvate testării pe teren și demonstrațiilor vor fi selecționate conform criteriilor stabilite de comun acord. A fost pregătit un program detaliat pe o perioadă de doi ani și, cu concursul primarilor comunelor, s-au stabilit locurile adecvate, în vreme ce un program orientativ a fost pregătit pentru anii de proiect 3-5. Pornind de la ideea că proiectul va începe în ianuarie 2002, a fost propus următorul program pentru 2002/03:

- **Managementul îngrășămintelor**, incluzând rotația culturilor, managementul îngrășămintelor agricole, managementul culturilor și fertilizarea pe baza testării solului; programul de pregătire profesională urmează să se desfășoare în favoarea personalului ANCA și a fermierilor, în paralel cu demonstrațiile pe teren;
- **Șiruri de arbuști:** soluție propusă pentru comuna Cuza Vodă, având societatea comercială Total Chim. drept participant direct interesat (Director General: d-na Maria Dragomir). Șirurile de arbuști vor fi localizate în spațiile libere dintre două perdele de protecție;
- **Bariere înguste de vegetație:** au fost propuse pentru aceeași comună și aceeași localizare generală ca și șirurile de arbuști. Această activitate va oferi o bună ocazie de comparație a practicilor și va constitui un factor de decizie pentru fermierii din zonă care urmăresc punerea lor în practică. Va duce, de asemenea, la creșterea credibilității datelor culese de fermieri;
- **Lucrări de Conservare a Calității Solului:** programul inițial de demonstrație aplicat în perimetrul fermei societății comerciale Total Chim., din comuna Cuza Vodă, începând în primăvara anului 2002;
- **Plantarea perdelelor forestiere și a fâșiiilor riverane-tampon:** în zona asanată Boianu-Sticleanu.

Echipamente speciale pentru executarea lucrărilor de conservare a calității solului vor fi date în seama fermierilor / asociațiilor agricole / organizațiilor neguvernamentale / organismelor de implementare selecționate, care se vor obliga contractual cu UMP să realizeze o combinație de practici agricole ecologice în perimetrul fermelor proprii și să folosească utilajele în scopul organizării unor demonstrații în alte ferme. Programul urmează să fie dezvoltat și dus la îndeplinire sub atenta supraveghere a unei agenții de extensie/cercetare sau a unui consorțiu contractat în vederea implementării, prin contract cu UMP, a subcomponentei în cauză. Proiectul va oferi agenției responsabile cu implementarea proiectului echipamentul și costurile de operare necesare, alături de costul materialelor, în vreme ce fermierii aleși vor contribui cu tractoare și alte echipamente nespecializate, necesare.

Programul orientativ de testare/demonstrație pentru cei cinci ani este următorul:

Practicile	AP1	AP2	AP3	AP4	AP5
Managementul îngrășămintelor; include rotația culturilor, managementul îngrășămintelor organice, managementul culturilor fertilizate și însoțite de testarea solului	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
Lucrări de conservare a calității solului		xxx		xxx	
Șiruri de arbuști	xxx		xxx		
Bariere de vegetație	xxx				
Zone riverane-tampon		xxx	xxx	xxx	

Recondiționarea vechilor platforme de depozitare a gunoiului de grajd		xxx			
Protecția fântânilor		xxx			
Managementul pășunatului			xxx		

Programul de Practici Agro-forestiere: acest program va include împădurirea următoarelor zone: **(i)** zonelor predispușe la eroziune din aria teraselor — cum ar fi cele situate de-a lungul cursurilor de apă unde terenul comunal a fost terasat; **(ii)** zone de teren degradat din ariile asanate supuse înmlăștinării; și **(iii)** paravânturi sau perdele protectoare situate pe terenuri proprietate privată. Zone de 1090 ha din ariile asanate și de 432 ha din terenul comunal terasat au fost desemnate ca fiind cele mai potrivite reîmpăduririi. Fermierii, primarii, experții comisiilor neguvernamentale și silvicultorii au recomandat plantarea următoarelor tipuri de vegetație: salcâm, vișin sălbatic, salcâm dulce, salcie argintie, rosa cannia, ligustrum vugone, pomi și arbuști fructiferi.

Împădurirea zonelor terasate urmează să fie organizată de biroul primarului comunei, beneficiind de asistența specializată a Agenției Naționale a Pădurilor. În cadrul proiectului se vor oferi puiți și utilajul necesar plantării, pe când mâna de lucru va fi asigurată de gospodăriile sătești. Se propune următorul plan de împădurire a zonei terasate (în hectare):

Comuna	AP1	AP2	AP3	AP4	AP5	Total
Al. Odobescu	5	15	20	25	35	100
Ciocănești	10	10	15	20	50	105
Cuza Vodă	5	10	10	15	20	60
Grădiștea	5	5	5	5	5	25
Independența	7	10	15	20	25	77
Vâlcelele	7	7	7	0	0	21
Vlad Țepeș	5	10	10	15	0	40
Total	44	67	82	100	135	428
SC.Total Chim	1	1	1	1	0	4
TOTAL	45	68	83	101	135	432

Activitățile de mai sus vor avea ca rezultat reducerea scurgerilor de îngrășămintă chimice în apele subterane și de suprafață, protejând pe termen lung fertilitatea solului prin menținerea nivelurilor normale de materie organică, înlesnirea activității bacteriologice din sol, prin intermediul folosirii legumelor și a zarzavaturilor în cadrul schemelor de rotație a culturilor, precum și reciclarea eficientă, a materiilor organice, inclusiv a deșeurilor rezultate din culturi și a gunoiului de grajd. Se poate aștepta ca aplicarea acestor practici să crească beneficiile și să reducă necesitatea achiziționării materiilor prime.

Sistemul Informațional de Exploatare a Terenului: Proiectul va asigura un sistem PC GIS care să servească drept bază de date comparate și colectate pe parcursul proiectului. Fie se va stabili o unitate GIS în cadrul Departamentului de Agricultură Călărași, fie se va subcontracta lucrarea unei agenții deja existente cu experiență în domeniu.

Managementul Integrat al Zonei Asanate Boianu-Sticleanu (0,83 USD) și Refacerea Ecologică a Zonei Călărași - Râul (0,26 mil. USD): Proiectul urmează să creeze și să implementeze un plan complet de management al exploatării solului pentru zona Boianu-Sticleanu, cuprinzând următoarele activități: **(i)** introducerea unor practici agro-forestiere pe terenurile degradate adiacente rezervației Iezer-Călărași, precum și pe terenurile riverane neproductive; **(ii)** implementarea unui cod al practicilor agricole adecvate pe terenul arabil învecinat; **(iii)** exploatarea viabilă a zonelor de pășunat; **(iv)** implementarea unui plan managerial de conservare a zonei Iezer-Călărași propuse pentru a deveni rezervație naturală; și **(v)** proiectul va asigura, de asemenea, finanțarea studiului și a refacerii ecologice a unei părți (cca. 3000 ha) din zona Râul Călărași (unindu-se la est cu zona asanată Boianu-Sticleanu și cuprinzând o vastă întindere de orezării abandonate). Intervențiile executate în cadrul proiectului în aceste zone urmează să fie coordonate de Institutul de Cercetare

Delta Dunării. Sprijinul acordat în cadrul proiectului în scopul implementării planului de management al exploatarei solului va constitui un plan – test de acțiune într-o zonă nevralgică, în conformitate cu imperativele Directivei UE a Azotaților.

Practici agro-forestiere: Au fost selectate 1090 ha de pământ (vezi Referatul nr. 4) în vederea reîmpăduririi (în special cu plop și salcie). Zonele în cauză cuprind terenuri joase, aflate în pericol de înmlăștinire și/sau soluri nisipoase, sărace, precum și întinderile de pământ de pe malurile canalelor. Aceste terenuri sunt cuprinse în zonele arendate în scopul exploatarei agricole comerciale; în acest sens, UPP a înaintat o cerere de schimbare a destinației acestor pământuri, cerere ce a primit acordul de principiu din partea MAAP și a MAPM. O decizie guvernamentală urmează să fie pregătită până la data de 30 iunie, confirmând schimbarea tipului de exploatare a terenurilor în cauză. În scopul reîmpăduririi și a managementului aferent, proiectul va încheia un subcontract cu Agenția Națională a Pădurilor sau cu alte organizații de profil. În cadrul proiectului se vor oferi puietii și echipamentele de plantare, în vreme ce organizația subcontractată urmează să asigure mâna de lucru. Programul reîmpăduririi va fi următorul:

Zona	AP1	AP2	AP3	AP4	AP5	Total
Mircea Vodă	10	15	40	40	45	150
Ciocănești	10	50	150	250	380	840
Grădiștea	10	15	20	25	30	100
Total	30	80	210	315	455	1090

Introducerea Codului Practicilor Agricole Adecvate pe terenurile arabile: Directorul general al Agenției Domeniilor Statului a fost de acord să se adauge contractelor de arendare o clauză care să oblige companiile/societățile comerciale care închiriază pământ în zona Boianu-Sticleanu să urmeze Codul Practicilor Agricole Adecvate și recomandările APCP.

În plus, ADS se va asigura că toate contractele viitoare de concesiune/privatizare a zonelor din lunca Dunării să includă o clauză care să stipuleze că arendașul/proprietarul trebuie să aplice un Cod al Practicilor Agricole Adecvate similar celui ce va fi introdus în zona Boianu-Sticleanu. De asemenea, ADS va include o clauză în viitoarele contracte de privatizare (vânzare) prin care să se asigure că proprietarii/exploatatorii terenurilor pun în aplicare practici agricole ecologice. Filialele locale ale IPM urmează să elibereze permisele ecologice după ce a avut loc privatizarea astfel stipulată, și vor monitoriza punerea acestora în aplicare.

Exploatarea viabilă a islazurilor și a altor zone de pășunat: Proiectul urmează să sprijine refacerea și managementul îmbunătățit al pășunatului în perimetrul celor aprox. 300 ha de pășuni comunale: Grădiștea (150 ha) și Cuza Vodă (141 ha).

Plan de management al conservării pentru Rezervația naturală Iezer-Călărași: MAPM a aprobat termeni de referință pentru pragătirea unui Plan de Management al Conservării în cazul viitoarei rezervații naturale Iezer-Călărași, în decursul primului an al proiectului (vezi PIP, Anexa 6.3). Costurile pregătirii și implementării planului vor fi suportate în cadrul proiectului. MAPM a confirmat faptul că zona va deveni rezervație naturală până în decembrie 2001 și că hotărârea a rămas definitivă.

Costurile studiilor de cercetare a reconversiei zonei asanate Râul Călărași în luncă, precum și programul de refacere a acesteia vor fi suportate în cadrul proiectului. În Referatul nr. 8 se regăsește o notă prin care se delimitează terenul propus pentru refacere, obiectivele și termenii de referință ai studiului inițial care urmează să fie finanțat de MAPM.

12. Consolidarea capacității la nivel de județ, prin intermediul IPM și DSP, de a monitoriza calitatea apei și a solului, precum și impactele ecologice (0,46 mil. USD)

Proiectul urmează să consolideze capacitatea IPM și DSP din județul Călărași de a monitoriza calitatea apei și a solului, și impactul agriculturii asupra mediului, precum și activitățile specifice din cadrul proiectului (managementul îngrășămintelor naturale, împăduririle, aplicarea Codului Practicilor Agricole Adecvate, etc.) desfășurate în domeniul calității apei și a solului. Proiectul va suporta costurile incrementale: (a) ale

selectării și întreținerii unui număr de puncte strategice de monitorizare a calității apei și a solului în zona cuprinsă în proiect; **(b)** ale actualizării echipamentului de monitorizare a calității apei și a solului; **(c)** și cheltuielile operaționale suplimentare pentru activitățile de monitorizare. Cele două agenții locale vor fi responsabile cu monitorizarea calității apei și a solului în punctele desemnate, cât și a beneficiilor ecologice pe termen lung rezultate în urma reducerii deversărilor de îngrășăminte chimice și agenți microbieni în apele subterane și de suprafață.

13. Un plan complet de monitorizare a calității apei și a solului a fost deja creat și este gata de implementare. Activitățile din cadrul proiectului vor fi monitorizate îndeaproape în scopul determinării impactului avut de fiecare activitate în parte asupra calității apei și a solului. Prin acest proiect se vor instala și monitoriza 20 de piezometre pentru determinarea scurgerilor de azot și fosfor de-a lungul gradientului de apă freatică (a liniilor de curgere a apelor subterane) către rețeaua care se varsă în final în Dunăre. De asemenea, va monitoriza calitatea apei din trei canale de scurgere artificiale și unul natural situate în partea inferioară a zonei asanate și care se deversează direct în Dunăre. Datele obținute de la piezometre și de la sistemele deschise de canalizare vor ajuta la calcularea reducerii deversărilor de îngrășăminte în Dunăre.

14. În privința depozitelor sătești de gunoi de grajd care urmează să fie construite în cadrul proiectului, se vor instala patru piezometre (două în amonte și două în aval) și se vor preleva mostre în scopul determinării concentrațiilor de azot și de fosfor din pânza de apă freatică de mică adâncime, pentru a se stabili dacă au loc infiltrări de îngrășăminte naturale în pânza de apă freatică din aceste puncte. În trei locații desemnate în cadrul proiectului se vor evalua efectele managementului îngrășămintelor naturale, al lucrărilor de redare în circuitul agricol și a rotației culturilor asupra calității apei și a solului. De asemenea, se va instala un echipament minim de monitorizare a apei pentru observarea efectelor pozitive asupra calității apei aduse de instalarea zonelor-tampon, de împădurire și practicile agricole forestiere. Indicatorii de evaluare ecologică se regăsesc în EMP, care respectă obiectivele și scopurile acestui proiect.

Componenta 2 a Proiectului — 0,27 mil. USD

Consolidarea politicii agricole naționale și a capacității de reglementare

Această componentă a proiectului include acordarea unui ajutor ferm MAAP și MAPM pentru desfășurarea de activități în domeniile: **(i)** aplicării Directivei Azotaților în agricultura românească; **(ii)** pregătirii unui Cod al Practicilor Agricole Adecvate; și **(iii)** al întăririi capacității Agenției Naționale de Agricultură Ecologică de a promova o agricultură ecologică, pe baze științifice, și un management adecvat al exploatării solului. Proiectul va asigura asistența tehnică și o parte din sprijinul financiar necesar grupurilor respective din cadrul celor două ministere.

Componenta 3 a Proiectului — 0,45 mil USD

Strategia de informare a publicului și de implementare ulterioară a proiectului

Proiectul va sprijini eforturile de informare a opiniei publice : **(a)** la nivel local (județul Călărași), în scopul familiarizării populației cu aspectele proiectului și determinării unor schimbări de atitudine necesare reușitei acestuia în cele șapte comune alese, precum și reimplementării ulterioare a proiectului în restul județului; **(b)** la nivel național, în scopul popularizării informațiilor referitoare la beneficiile rezultate în urma activităților desfășurate în cadrul proiectului, precum și promovării reimplementării ulterioare a acestuia la scară națională; **(c)** la nivel regional, în rândul țărilor cu ieșire la Marea Neagră, în scopul promovării acestui proiect-pilot drept un posibil model de urmat.

La nivel local – județul Călărași — Obiectivele campaniei de informare a opiniei publice pe plan local se referă la familiarizarea populației cu aspectele proiectului și la determinarea unor schimbări de atitudine necesare reușitei acestuia (folosirea buncărelor individuale de stocare a gunoiului de grajd și a depozitelor sătești de gunoi de grajd, respectarea practicilor agricole ecologice, etc.) în cele șapte comune alese, precum și la sprijinirea propunerilor de reimplementare ulterioară a acestei componente a proiectului în restul județului Călărași. În plus, activitățile locale vor crea ansamblul de informații necesar activităților desfășurate la scară națională și regională.

Proiectul va pune bazele unei abordări în trei etape a strategiei de informare a opiniei publice, ca și a unei formulări a mesajului astfel încât publicul să recunoască rolul important pe care îl joacă poluarea agricolă și practicile agricole ecologice în viața comunităților, și să acorde credibilitate expertizei agențiilor implicate în acest proiect. Prima etapă va consta în proiectarea campaniei, presupunând alegerea și recrutarea experților, pregătirea materialelor, etc. A doua etapă se va constitui într-o campanie de informare destinată trezirii interesului în rândul grupurilor vizate; a treia etapă va fi una de consolidare a atitudinii sugerate, precum și de concentrare asupra eforturilor de reimplementare a proiectului bazată pe rezultatele obținute. În vederea eficientizării maxime a eforturilor de sensibilizare a opiniei publice de acceptare a proiectului de către comunitatea locală, se vor desemna, pe criterii competitive, una sau mai multe organizații (ex. Organizații nonguvernamentale) care să implementeze strategia de informare și un plan de acțiune bazat pe reperatele indicate.

La nivel național: Se va demara o amplă campanie națională de informare a publicului în scopul popularizării beneficiilor obținute în urma desfășurării activităților propuse în cadrul proiectului. La nivel național, eforturile se vor concentra asupra acelor instituții și grupuri (agenții nonguvernamentale, asociații naționale ecologice sau profesionale, mediile academice, etc.) care au posibilitatea de a influența reimplementarea ulterioară a proiectului în alte zone. Datele vor fi puse la dispoziția publicului prin intermediul instituțiilor publice de difuzare a informațiilor, incluzând răspândirea constantă în mass-media a informațiilor referitoare la progresele înregistrate în cadrul proiectului. Această abordare va conduce la determinarea unei atitudini generale de bunăvoință la adresa proiectului și a beneficiilor aduse de acesta, precum și la creșterea interesului din partea unor potențiali clienți. Demonstrațiile și experimentele conduse în ferme cuprinse în aria proiectului vor constitui adevărate laboratoare practice de pregătire a personalului din domeniile extinderii agricole și al protecției mediului. Activitățile desfășurate vor fi selectate pentru demonstrații pentru a dovedi posibilitățile sporite ale acestora de a fi aplicate în agricultura practică în Câmpia Dunării și în alte regiuni din România.

Aplicarea la nivel regional: Proiectul va asigura organizarea de seminarii la nivel regional, calatorii la locul de aplicare, pregatire, publicarea în revistele internationale de profil pentru promovarea implemntarii ulterioare a activitatilor proiectului în alte tari riverane Marii Negre. Activitatea pilot va avea ca scop servirea drept model pentru a fi implementata ulterior în tari precum Bulgaria, Ucraina, Moldova, si care va ajuta la reducerea semnificativa a nutrientilor deversati în Dunare si în Marea Neagra.

Componenta 4 a Proiectului — 0,87 mil. USD

Unitatea de Management al Proiectului (UMP)

Proiectul va sigura înființarea unei UMP care urmează să își stabilească sediul în birourile DGAIA, Călărași. UMP va avea în componență un Manager al proiectului, un Tehnician Agricol (care se va ocupa și cu monitorizarea/evaluarea proiectului), un Specialist în Management Financiar, un contabil, un(o) secretar(ă)/translator, un șofer.

Se vor asigura fondurile necesare plății salariilor și acoperirii costurilor de operare ale UMP pe toată perioada proiectului, inclusiv plata unor consultanți și/sau agenții locale în vederea acordării de asistență tehnică în cadrul componentelor de management al îngrășămintelor naturale, supravegherii fiecărei componente și a evaluării/monitorizării proiectului. UMP va coordona implementarea proiectului de către diferitele organizații de implementare a acestuia, și va fi reponsabilă pentru toate aspectele referitoare la achiziționare, management financiar și monitorizare/evaluare.

Aranjamente privind cadrul instituțional

- 1. Comitetul Director al Proiectului:** va asigura coordonarea la nivel național a proiectului. CDP a fost stabilit de către Ministrul MAPM și cuprinde reprezentanți ai MAPM, MAAP, MFP și MAP. Ministrul Apelor și Protecției Mediului va fi președintele CDP. Managerul proiectului este Secretarul ex-officio al CDP. Comitetul va fi responsabil cu oferirea de servicii de consiliere în problemele de supraveghere a proiectului și de asistență la rezolvarea aspectelor privind implementarea proiectului, asigurând în același timp implicarea adecvată a ministerelor în cauză.
- 2. Comitetul Coordonator al Proiectului (CCP) la nivel județean:** va asigura coordonarea proiectului la nivelul județului Călărași. CCP va asigura supravegherea aspectelor tehnice și cooperarea și coordonarea instituțiilor care se ocupă cu implementarea proiectului, fiind în același timp responsabil cu menținerea încrederii comunității locale în viabilitatea pe termen lung a proiectului. CCP va întări coordonarea la nivel local. Președinția CCP va fi asigurată de Președintele Consiliului Județean, avându-l ca vicepreședinte pe Prefect, iar în componență reprezentanți ai DGAIA, IPM, DSP, OJCA, OJSPA, OCAOTA, doi fermieri independenți, organizații neguvernamentale și primarii celor șapte comune. Prefectul va asigura coordonarea agențiilor guvernamentale locale, în vreme ce Președintele Consiliului Județean va avea responsabilitatea coordonării comunelor participante la proiect. Managerul Proiectului va fi secretarul ex-officio al CCP. Acest comitet a fost înființat în noiembrie, 2000.
- 3. Administrația Proiectului:** Unitatea de Management al Proiectului (UMP), va fi responsabilă cu punerea în practică a procedurilor recomandate de Guvernul României și Banca Mondială, cu asigurarea serviciilor de management financiar și de achiziționare, cu întocmirea de rapoarte pe marginea activităților desfășurate, cu monitorizarea globală a desfășurării proiectului în conformitate cu indicatorii de performanță conveniți, și cu evaluarea impactului proiectului asupra beneficiarilor. La nivel național, Managerul Proiectului va fi subordonat Ministrului Apelor și Protecției Mediului; MAPM a fost desemnat de către MFP drept ministerul principal responsabil cu pregătirea și managementul acestui proiect. La nivelul județului Călărași, Managerul Proiectului va raporta Prefectului și Președintelui Consiliului Județean.
- 4. UMP** va fi răspunzătoare de monitorizarea globală a desfășurării proiectului, incluzând implementarea acestuia și impactul APCP asupra beneficiarilor. Responsabilitatea pentru monitorizarea tehnică a impactului reducerii cantității de îngrășămintă deversate va reveni IMP și DSP. Un Sistem Informatizat de Management urmează să fie instituit de UMP înainte de demararea proiectului.
- 5. Implementarea proiectului:** Aranjamentele globale privind implementarea proiectului sunt rezumate în Organigrama din subanexa 1.

Anexa 3: Costurile Estimative ale Proiectului
ROMÂNIA:PROIECTUL DE CONTROL AL POLUĂRII DIN AGRICULTURĂ

Costul proiectului pe componente	Local Milioane USD	Străin Milioane USD	Total Milioane USD
Practici de management al gunoiului de grajd	4,07	0,68	4,75
Promovarea practicilor agricole nedăunătoare mediului	1,40	0,91	2,31
Managementul integrat al zonelor asanate	0,92	0,02	0,94
Monitorizarea calității solului și apei	0,27	0,14	0,41
Consolidarea politicii și a capacității de reglementare la nivel național	0,12	0,12	0,24
Strategia de conștientizare a publicului și de multiplicare	0,35	0,03	0,38
Unitatea de Management al Proiectului	0,65	0,13	0,78
Costul total de pornire	7,78	2,3	9,81
Sume prevăzute pentru cazuri excepționale: accidente			
costuri colaterale	0,28	0,08	0,36
	0,55	0,08	0,63
<i>Costurile totale ale proiectului</i>	8,61	2,19	10,80
<i>Finanțare totală necesară</i>	8,61	2,19	10,80

Costul proiectului pe categorii	Local Milioane USD	Străin Milioane USD	Total Milioane USD
Bunuri	2,91	1,03	3,94
Lucrări	2,57	0,02	2,59
Servicii	0,55	0,29	0,84
Pregătire profesională	0,14	0,14	0,28
Cercetare și extindere (ajutoare financiare)	0,67	0,67	1,34
Campanii de conștientizare a publicului			
Costuri recurente	0,33	0,02	0,35
	1,44	0,02	1,46
Costurile totale ale proiectului	8,61	2,19	10,80
<i>Finanțarea totală necesară</i>	8,61	2,19	10,80

Vă rugăm să nu luați în seamă această notă de subsol.

¹ Impozitele și taxele identificabile sunt 1,17 mil. USD iar costul total al proiectului, cu plata impozitelor, este de 9,63 mil. USD. Așadar, procentul de împărțire a costului proiectului este de 53,48% din costul total al proiectului înainte de plata impozitelor.

Anexa 4 ROMÂNIA: PROIECTUL DE CONTROL AL POLUĂRII AGRICOLE

Analiza costului incremental

Generalități

Obiectivele ecologice globale ale Alternativei GEF sunt de a proteja calitatea Mării Negre prin reducerea deversărilor de îngrășăminte chimice (azot și fosfor) și alți poluanți din agricultură în Dunăre și Marea Neagră. Proiectul propus vizează să sporească semnificativ adoptarea unor practici agricole nedăunătoare mediului și să promoveze exploatarea ecologică a terenurilor într-o zonă de terenuri de lunca de înaltă prioritate și astfel să reducă poluarea din surse agricole din România a Dunării și Mării Negre. În acest sens, acest proiect: **(i)** va promova adoptarea unor practici agricole nedăunătoare mediului de către asociațiile de fermieri, fermele de familie și fermierii individuali în șapte comune din județul Călărași; **(ii)** va promova managementul integrat al exploatării terenurilor și apelor în arealul asanat Boianu-Sticleanu; **(iii)** va consolida politica națională și capacitatea de reglementare la nivel local; **(iv)** va promova o amplă campanie de conștientizare a publicului pentru a face cunoscute beneficiile activităților prevăzute de proiect; și **(v)** va promova colaborarea la nivel regional. Finanțarea GEF va înlătura astfel obstacolele instituționale, financiare și informaționale, care în prezent descurajează adoptarea de către fermieri a practicilor agricole nedăunătoare mediului. Alternativa GEF intenționează să realizeze toate acestea cu un cost total în creștere de 5,15 milioane USD.

Context și obiective de dezvoltare

De-a lungul ultimelor decenii, Marea Neagră a fost confruntată cu serioase probleme ecologice, datorate în principal eroziunii coastei, eutroficii, deversărilor prin sistemul de canalizare a reziduurilor insuficient tratate, introducerii unor specii exotice și unui management inadecvat al resurselor, toate acestea ducând la un declin al diversității sale biologice, la pierderea habitatului și la schimbări ecologice pe termen lung. În general se consideră că cele mai serioase probleme care amenință Dunărea și Marea Neagră pe termen mediu și lung sunt eutroficarea, cauzată de o creștere a deversărilor de îngrășăminte chimice în cele mai importante râuri la sfârșitul anilor '60 când s-a înregistrat o creștere semnificativă în folosirea de îngrășăminte și substanțe chimice ca urmare a 'Revoluției Verzi' și a subvenționării acestor resurse, și managementul precar al dejectiilor animale. Efectul eutroficii asupra părții nord-vestice a platformei continentale a Mării Negre este general recunoscut ca fiind dezastruos și este în primul rând legat de cantitățile de îngrășăminte chimice deversate în Dunăre.

Deversările de îngrășăminte chimice din Dunăre. Studiile efectuate în cadrul Programului Ecologic pentru Marea Neagră (PEMN) au dezvăluit că 58% din totalul deversărilor de azot în formă dizolvată în Marea Neagră și 66% din totalul celor de fosfor provin din bazinul Dunării. Mai mult de jumătate din totalul cantităților de azot deversate în Dunăre provin din agricultură, aproximativ un sfert din gospodăriile particulare și aproximativ 10-13% din industrie. Cele mai importante căi pe care fosforul ajunge în Dunăre sunt deversări directe (33% din cantitatea totală, din care cea mai mare parte provine din agricultură), eroziune / scurgere (30%, în principal din agricultură) și apele uzate de la stațiile de epurare a apei (30%). Cantitățile de azot deversate provin din: deversări directe (35%), eroziune / scurgere și apele uzate de la stațiile de epurare a apei, în cantități mai mult sau mai puțin egale, agricultura fiind din nou sursa a mai mult de jumătate din deversările de azot în multe țări.

Deversările de îngrășăminte agricole din România. Analiza de diagnosticare extra-teritorială efectuată pe baza unui inventar al surselor de poluare pentru PEMN dezvăluie că România are un rol semnificativ în deversarea de îngrășăminte chimice în Marea Neagră — aproximativ 27% din totalul deversărilor. Celelalte țări riverane Mării Negre (Bulgaria, Ucraina, Georgia, Rusia și Turcia) la un loc contribuie cu încă 43% iar țările neriverane străbătute de râuri care se varsă în Marea Neagră (Austria, Belarus, Bosnia-Herțegovina, Croația, Republica Cehă, Germania, fosta Iugoslavie, Ungaria, Moldova, Slovacia și Slovenia) cu restul de 30%.

Agricultura este un domeniu prioritar în cadrul economiei românești, în principal datorită bazei abundente de resurse naturale. Două treimi din suprafața României sunt reprezentate de terenuri agricole. Nu este așadar surprinzător faptul că România contribuie cu cele mai mari cantități de îngrășăminte agricole deversate în Marea Neagră din moment ce toate râurile se varsă în Marea Neagră. Scurgerile totale de îngrășăminte chimice în apele de suprafață s-au cifrat în 1994 la aprox. 284-306 kilotone de azot pe an și 39-40 kilotone fosfor pe an. Circa 44% din scurgerile de azot provin din agricultură, în timp ce din apa reziduală din orașe reprezintă 11-12%, iar industria contribuie cu 9-10%. În cazul fosforului, rolul agriculturii este chiar mai mare, reprezentând aprox. 58% din emisiile totale; industria este responsabilă pentru 20,65, iar apele reziduale din orașe pentru 11,4%. Poluarea pânzei freatice cu azotați și organisme microbiene ce provin din agricultură are o semnificație socială majoră din punctul de vedere al rezervelor de apă potabilă pentru așezările rurale din România.

Între 1996 și 1999, 45 de cazuri de otrăvire acută cu azotați au fost înregistrate în zona cuprinsă în proiectul propus (jud. Călărași). În 1997 un număr de nou-născuți au fost diagnosticați și spitalizați cu otrăvire acută cu azotați. De fapt toate cazurile de otrăvire acută cu azotați din 1997 din România au fost înregistrate în jud. Călărași. Între 1996 și 1999, 59 de mostre prelevate din fântâni și microcentrale din Călărași au fost analizate. Dintre acestea, 45 de mostre (76,2%) au depășit limitele bacteriologice maxime admise și 47 de mostre (79%) au depășit limitele acceptabile de conținut chimic. 20 de mostre (39,9%) dintre cele 45 care nu respectau numărul maxim admis de bacterii depășeau limitele acceptabile la *Streptococcus Fecalis*, iar 29 de mostre la *Fecalis Coliforms*. De asemenea, nivelul scăzut de salubritate și igiena precară sporesc șansele de transmitere a germenilor enterici, ducând la un număr mare de boli, inclusiv diareea acută.

Ca urmare a instabilității politice și sociale cauzate de tranziția la o economie de piață și a declinului economic aferent din regiune, țările riverane au redus deversările de îngrășăminte agricole în Dunăre și Marea Neagră. În parte din această cauză, precum și datorită succesului programelor de reducere a cantităților de îngrășăminte chimice, în special în țările de pe cursul superior al Dunării, s-a înregistrat o parțială regenerare a ecosistemelor de pe coastele Mării Negre. Cu toate acestea, deversările de îngrășăminte chimice sunt mai mari decât în anii '60. Declinul economic din țările riverane este temporar și oferă ocazia implementării unor acțiuni vizând revigorarea ecosistemelor marine și evitarea întoarcerii la situația anterioară de eutroficare cronică

Strategia guvernamentală. România și-a asumat obligațiile internaționale din cadrul Convenției de la București, al Declarației Ministeriale de la Odessa asupra Protecției Mării Negre, al Convenției pentru Protecția Dunării, și își canalizează eforturile în direcția conformării cu Directivele UE. În plus, în calitate de membru, România este ferm angajată pe calea realizării obiectivelor generale ale Grupului Mixt de Lucru pentru Dunăre – Marea Neagră în vederea adoptării de măsuri menite să reducă nivelurile de îngrășăminte chimice și substanțe nocive până la limite care să permită ecosistemului Mării Negre revenirea la condiții similare celor din anii '60.

Reducerea scurgerilor de îngrășăminte chimice (azot, fosfor) în Dunăre și Marea Neagră a fost identificată ca fiind o acțiune prioritară în cadrul Planului Național de Acțiune Ecologică (PNAE) precum și în cadrul Planurilor de Acțiune Strategică pentru Marea Neagră și bazinul Dunării. Redarea în circuitul agricol a terenurilor inundabile de-a lungul Dunării a fost de asemenea identificată ca una din metodele cele mai eficiente de a reduce cantitățile de îngrășăminte chimice deversate în Dunăre și Marea Neagră, iar zona selectată de proiect pentru promovarea unei exploatare a terenurilor viabilă din punct de vedere ecologic, zona asanată Boianu-Sticleanu, este considerată o zonă de înaltă prioritate atât în cadrul PNAE cât și în cadrul Programului de Reducere a Poluării Dunării. În plus, proiectul poate interveni și în zona asanată

Călărași-Râul, în cazul în care va fi necesară luarea unei decizii în vederea restaurării incintei. MAPM este în procesul armonizării legislației privind protecția mediului cu cea a UE, ca o condiție a integrării, și în acest context acordă o atenție deosebită Directivei Azotaților care este una dintre cele mai importante directive din cadrul procesului de integrare. Managementul ecologic la nivel de ferme este o parte a strategiei guvernamentale generale privind sectorul agricol, care vizează crearea unui mediu propice realizării depline a potențialului acestui sector. În sprijinul acestei strategii, costurile inițiale și finale sunt liberalizate. De asemenea, cca. 88% din terenul arabil a fost restituit foștilor proprietari sau moștenitorilor acestora.

Scenariul inițial

Scenariul de bază cuprinde activități care vor promova sectorul agricol al României fără sprijin GEF. Strategia agrară a Guvernului și integrarea României în UE au implicații semnificative pentru organizarea și managementul unui sector agricol îmbunătățit. Fermierii și industria de prelucrare din România își consolidează capacitatea de a intra și de a face față concurenței de pe piețele UE și trebuie să obțină accesul la informații, calificări și tehnologii adecvate. Numai atunci va fi agricultura românească eficientă și competitivă. Cu toate acestea, deoarece puțini dintre marii proprietari au experiență în agricultură, în cadrul proiectului finanțat de Banca Mondială, ASSP, aflat în derulare, sunt prevăzute măsuri menite să consolideze infrastructura pentru sistemul de cercetare, extindere și pregătire profesională pentru agricultură și să sensibilizeze instituțiile care prestează aceste servicii față de nevoile fermierilor privați, incluzând accesul la informație și la tehnologii și practici agricole rentabile care, odată cu creșterea productivității, promovează conservarea și exploatarea viabilă a resurselor naturale ale țării. Aceasta poate încuraja poluarea din surse greu de localizat provenind dintr-o productivitate agricolă sporită, contribuind cu deversări ale unor cantități excesive de îngrășăminte chimice în Marea Neagră, care pot duce la eutroficare pe scară largă, la afectarea serioasă a mediului înconjurător și pierderi economice asociate cu acest proiect. Consecința pe termen lung va fi continuă degradare a unui curs de apă internațional de importanță europeană și a diversității biologice din ecosistemele de coastă și cel marin ale Mării Negre, în care se varsă. Scenariul inițial va include un mecanism care să vină în întâmpinarea acestei probleme. Alternativa GEF va depăși acest scenariu inițial permițând proiectului să stabilească un mecanism care să coordoneze abordările, finanțarea și sprijinul activităților prevăzute în scopul reducerii poluării agricole din surse greu de localizat.

8. **Costuri.** Costul total al proiectului este de 10,80 milioane USD. Cheltuielile totale din cadrul scenariului inițial sunt estimate la 5,70 mil. USD.

Obiectivul ecologic global

9. Obiectivul ecologic global al proiectului este să promoveze adoptarea la nivel de ferme a unor practici agricole ecologice care să reducă scurgerile de îngrășăminte chimice în Marea Neagră. Proiectul se caracterizează prin aspecte care vor permite punerea sa în aplicare pe o scară mai largă. Rolul GEF în acest proiect este de a reduce riscurile resimțite de fermieri în adoptarea la nivel de ferme a practicilor agricole ecologice și de a înlătura obstacolele din calea adoptării acestora. Se va demonstra că fermierii care adoptă aceste măsuri sunt capabili să exploateze în modul cel mai eficient terenurile și să minimalizeze impactul negativ asupra mediului odată cu îmbunătățirea ecosistemului Mării Negre. La rândul său, aceasta va duce la o creștere rațională a activităților economice cum ar fi pescuitul și turismul și la îmbunătățirea sănătății și situației financiare a populației. În sfârșit, activitățile promovate în cadrul alternativei GEF vor facilita schimbul de experiență în căutarea unor soluții viabile la problema poluării agricole din surse greu de localizat a apelor internaționale.

10. **Anvergura.** Alternativa GEF (depășind limitele scenariului inițial) va asigura mijloacele pentru a îndeplini obiectivele pe care și le-a propus proiectul. În speță, aceasta: **(i)** va instala facilități îmbunătățite de depozitare a gunoii de grajd și echipamente superioare de colectare, depozitare și aplicare a îngrășămintelor naturale; **(ii)** va asigura utilaje de fertilizare a solului cu îngrășăminte naturale pentru utilizarea eficientă și rentabilă a îngrășămintelor naturale pe culturi, împreună cu utilizarea judicioasă a fertilizatorilor minerali; **(iii)** va conduce teste și demonstrații în cadrul fermelor pentru promovarea utilizării unor practici agricole viabile, incluzând sisteme compacte de lucrări agricole, sisteme îmbunătățite de management al substanțelor chimice, terasări, cultivarea pe curbe de nivel și benzi-tampon în vederea

păstrării calității apei; **(iv)** va dezvolta un plan specific de management al exploatării terenurilor în vederea practicării unui management integrat al zonei asanate Boianu-Sticleanu; **(v)** va consolida politica națională și capacitatea de reglementare menite să vină în întâmpinarea problemei poluării agricole; **(vi)** va promova colaborarea la nivel regional; **(vii)** va efectua o amplă campanie de informare a opiniei publice pentru a face cunoscute beneficiile activităților prevăzute în proiect.

11. Costuri. Costul total al Alternativei GEF este estimat la 10,80 milioane USD, repartizați după cum urmează: **(i)** Componenta 1: Activități la nivelul județului Călărași — 9,22 mil. USD; **(ii)** Componenta 2. Consolidarea politicii naționale și a capacității de reglementare — 0,27 mil. USD; **(iii)** Componenta 3: Strategia de informare a opiniei publice și de multiplicare — 0,45 mil. USD; **(iv)** Componenta 4: Unitatea de management al proiectului — 0,87 mil. USD.

Beneficii

12. Beneficii pe plan intern și internațional. Alternativa GEF va depăși limitele scenariului inițial permițând proiectului să promoveze practici agricole și rurale ecologice care vor reduce poluarea Mării Negre provenind din surse greu de localizat precum și emisiile de carbon în atmosferă, ceea ce are consecințe importante pentru climatul global și sănătatea oamenilor. Dată fiind situația precară a bugetului țării, Guvernul își permite cu greu să cheltuiască fondurile reduse de care dispune ca stimulente financiare pentru fermieri în vederea reducerii deversărilor de îngrășăminte chimice în Marea Neagră, ceea ce ar putea avea efecte benefice la nivel regional și global. Fondurile GEF vor permite investiții suplimentare în practici viabile de management agricol și de depozitare a îngrășămintelor naturale, etc., în zona selectată de proiect — jud. Călărași — care vor avea un impact benefic asupra Mării Negre și vor oferi fermierilor interesați tehnologii agricole viabile. În cadrul GEF, promovarea unor practici agricole viabile, îmbunătățite, și o reducere a deversărilor de îngrășăminte naturale în sistemele de apă vor asigura obținerea unor beneficii ecologice sporite și va mări potențialul demonstrativ al exercițiului. Ar trebui de asemenea să facă fermele mai profitabile. Va promova un program de informare a opiniei publice care să explice efectiv beneficiile practicării metodelor ecologice îmbunătățite la nivelul fermelor. Va permite de asemenea dezvoltarea unei strategii pentru multiplicarea proiectului în alte zone din România precum și la nivel internațional.

13. Proiectul propus reprezintă o activitate demonstrativă ce urmează să se desfășoare în partea de sud a României, de-a lungul cursului inferior al Dunării. Cele 48 de comune din jud. Călărași, situate în partea cea mai la sud-est a României, cuprind aproximativ 410.000 ha de teren arabil și o populație de 332.000 în 94.000 de gospodării. În partea de sud a județului, proiectul va sprijini activitățile de reducere și monitorizare a îngrășămintelor chimice în 7 comune: Al. Odobescu, Ciocănești, Cuza Vodă, Grădiștea, Independența, Vâlcelele și Vlad Țepeș, care cuprind 21 de sate, precum și în zonele asanate Boianu-Sticleanu și Călărași-Râul de-a lungul cursului inferior al Dunării. Zona asanată Boianu-Sticleanu (cca. 23.000 ha) cuprinde o fostă zonă de luncă, care a fost asanată și transformată în areal agricol la sfârșitul anilor '60 și include acum vaste suprafețe de teren cultivat, suprafețe reduse de păduri specifice zonelor umede, terenuri degradate și luciul de apă din zona Iezer Călărași. Zona Iezer-Călărași, cu o suprafață de 3.200 ha, urmează să fie declarată rezervație naturală, fiind un coridor important în migrarea păsărilor, dintre care cele mai multe se află pe listele Convențiilor de la Bonn și Berna.

14. Prin practicarea unor metode agricole îmbunătățite, reducerea a cantităților de îngrășăminte chimice deversate anual în Marea Neagră este estimată la 20 kg azot / ha și 2,5 kg fosfor / ha. Se estimează că prin folosirea unor metode îmbunătățite de manipulare, jumătate din cantitatea de îngrășăminte naturale va fi împiedicată să fie deversată în rețeaua hidrografică și, deci, în Marea Neagră. Dacă după 10 ani 60% dintre fermierii din zona cuprinsă de proiect vor adopta practici similare, reducerea estimată a deversărilor de îngrășăminte agricole în Marea Neagră va fi semnificativă. De asemenea, este rezonabil să se aprecieze că prin campania de conștientizare a opiniei publice, deplasările în teren și atelierelor prevăzute de proiect, chiar și fermierii din zonele învecinate ar putea adopta practici agricole ecologice, ceea ce va spori impactul proiectului. O estimare detaliată va fi efectuată în cuantificarea beneficiilor sporite pe parcursul implementării proiectului.

Costurile incrementale

15. Diferența între costul scenariului inițial (5,65 mil. USD) și costul Alternativei GEF (10,80 mil. USD) este de 5,15 mil. USD și va fi finanțată de GEF. Această sumă reprezintă costul incremental al realizării beneficiilor ecologice globale de reducere a degradării apelor internaționale.

Anexa 5: Rezumat financiar

ROMANIA: Proiect Controlul Poluarii Agricole

Anul

PERIOADA DE IMPLEMENTARE

	AN 1	AN 2	AN 3	AN 4	AN 5	AN 6	AN 7
Total finantare necesara							
Costul Proiectului							
Cost de investitie	0.5	2.3	2.2	1.9	1.5	0.6	0.0
Costuri suplimentare	0.2	0.5	0.5	0.3	0.2	0.1	0.0
Total Costuri Proiect	0.7	2.8	2.7	2.2	1.7	0.7	0.0
Total Finantare	0.7	2.8	2.7	2.2	1.7	0.7	0.0
Finantator							
BIRD/IDA	0.5	1.3	1.2	1.0	0.7	0.5	0.0
Guvern	0.1	0.9	0.9	0.8	0.5	0.1	0.0
Central	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Local	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Co-finantatori	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
	0.1	0.7	0.6	0.4	0.5	0.1	0.0
Utilizatori/Beneficiari							
Altii	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Total Finantare Proiect	0.7	2.9	2.7	2.2	1.7	0.7	0.0

Nota: cifrele pot fi usor diferite datorita rotunjirilor

Nota: Cifrele din partea BIRD /IDA se refera la Acordul de Grant GEF în valoare de 5.15 milioane USD.

Anexa 6: Aranjamente privind achiziționarea și plățile ROMÂNIA: PROIECTUL DE CONTROL AL POLUĂRII AGRICOLE

Achiziționarea

Metode de achiziționare (Tabel A)

Procurarea de bunuri și lucrări va fi efectuată în concordanță cu directivele Băncii Mondiale privind achiziționarea pe bază de împrumuturi IBRD și credite IDA, din ianuarie 1995, revizuit în ianuarie și august 1996, septembrie 1997 și ianuarie 1999. Serviciile de consultanță și de pregătire profesională vor fi contractate în concordanță cu directivele de selecție și angajare a consultantilor de către debitorii Băncii Mondiale, din ianuarie 1997, revizuit în septembrie 1997 și ianuarie 1999. Vor fi folosite documentele standard ale BM de oferte pentru licitații, cererea standard pentru oferte, etc. În septembrie 2001 va fi publicată o notă generală privind achiziționarea în UN Development Business.

Responsabilitatea

Unitatea de management al proiectului va fi responsabilă cu aprovizionarea și va recruta un specialist local în achiziționări, familiarizat cu cerințele BM privind achiziționarea. UMP va aduna și va înregistra informațiile privind activitatea de aprovizionare și va trimite BM rapoarte trimestriale bazate pe aceste informații. Aceste rapoarte vor indica:

- (i) nivelul achiziționării
- (ii) un plan actualizat pentru achiziționări
- (iii) conformarea în limitele metodelor de achiziționare specificate

UMP va pune la punct un sistem computerizat de monitorizare a achizițiilor, atât pentru urmărirea acțiunilor de achiziționare, cât și pentru pregătirea periodică a rapoartelor privind progresele înregistrate.

Calificarea profesională în activitatea de achiziționare, în conformitate cu politicile și practicile BM, va fi asigurată pe perioada atelierului de lansare a proiectului pentru UMP și alți beneficiari ai proiectului. Directorul UMP și personalul tehnic al proiectului vor beneficia de asemenea de pregătire profesională în activitatea de achiziționare, ceea ce le va da posibilitatea de a îl sprijini pe responsabilul cu aprovizionarea în conducerea și coordonarea activității specifice.

Aranjamente privind achiziționarea

Proiectul include lucrări civile pentru protecția câmpurilor, managementul îngrășămintelor naturale, structuri pentru monitorizarea calității solului și apei, construirea de facilitati pentru depozitarea gunoiului de grajd la fermele private și platforme pentru depozitarea gunoiului de grajd la nivel de comune răspândite în spațiu și timp. Bunurile vor include următoarele: vehicule, echipamente pentru laboratoare și pentru executarea lucrărilor agricole (computere și echipamente electronice aferente Laechet AE pentru NO₃), centrifuge, echipament pentru prelevarea de mostre de sol, pompă de prelevare a probelor, tractoare, echipament de aplicare a îngrășămintelor, sfredele, utilaje de tăiere, containere, autocisterne și materiale pentru demonstrații. Vor exista de asemenea mai multe contracte pentru servicii de consultanță, consultanți individuali și programe de pregătire profesională.

Etapele prevăzute în aranjamentul de achiziționare pentru fiecare categorie sunt rezumate mai jos. Alocarea costurilor proiectului prin aranjamentele de achiziționare sunt prezentate în tabelul A, iar valoarea contractelor pentru o verificare preliminară în tabelul B.

Lucrări civile și Servicii tehnice

LNC: Lucrările care se estimează că vor costa mai puțin de 1 mil. USD pe contract vor fi contractate prin licitație națională pe baze concurențiale (LNC) în conformitate cu paragraful 3.3 al directivelor BM.

Lucrări minore: Lucrările civile care se estimează că vor costa mai puțin de 20.000 USD fiecare pot fi contractate pe baza a trei oferte scrise. Contractul va reveni licitantului care oferează prețul cel mai mic și care are experiența resursele financiare necesare finalizării lucrării.

Participarea comunității la activitatea de achiziționare: Următoarea procedură de achiziționare bazată pe participarea comunității va fi aplicată pentru repararea de fântâni și construcția de buncăre pentru gunoi de grajd la nivel de gospodărie. Această procedură va putea fi aplicată în cazul proiectelor mici estimate la mai puțin de 500 USD fiecare:

- un fermier individual depune la UMP o cerere în vederea analizării și aprobării;
- UMP aprobă cererea; solicitantul va merge în magazinele din comune pentru a compara prețurile, pentru a-l alege pe cel mai scăzut și pentru a cere o factură cu lista de prețuri;
- Fermierul va depune factura la UMP;
- UMP compară prețurile din această factură cu prețurile de referință pe care UMP le adună din magazinele din zona cuprinsă în proiect și le actualizează lunar;
- Dacă prețurile se situează în limite acceptabile, UMP va face plățile direct către furnizor;
- Fermierul merge la magazine cu factura validată de UMP/Banca Comercială (unde UMP a deschis Contul Special) care confirmă că plata s-a făcut și primește materialele;
- Fermierul va fi responsabil cu asigurarea forței de muncă;
- Pentru a se asigura că fermierii utilizează materialele furnizate în întregime și că finalizează lucrările, UMP va aproba doar cererile unor grupuri mici de fermieri din fiecare comună și va aproba proiectele pentru următorul grup de fermieri numai după ce inginerul UMP confirmă faptul că fermierii și-au finalizat lucrările.

Bunuri și echipamente

Bunurile și echipamentele care se estimează că vor costa 100.000 USD sau mai mult fiecare pot fi achiziționate pe bază de LIC. Bunurile care se estimează că vor costa mai puțin de 100.000 USD vor fi procurate prin Achiziționare Internațională (AI) pe baza a trei oferte scrise din două țări diferite sau prin IAPSO în conformitate cu procedurile acceptate de BM. Contractele mici pentru materiale și echipamente minore estimate la mai puțin de 50.000 USD fiecare pot fi procurate prin Achiziționare Națională (AN) pe baza a trei oferte de preț scrise de la furnizori locali. Proiectul cuprinde contracte pentru servicii tehnice estimate să coste fiecare mai puțin de 50.000 USD, care vor urma procedurile de Achiziționare Națională.

Servicii de consultanță și pregătire profesională

Selecția pe bază de calitate și cost (SCCt)

Serviciile de consultanță estimate să coste 200.000 USD sau mai mult vor fi contractate prin selecția bazată pe calitate și cost. Acestor servicii li se va face reclamă în Development Business și într-un ziar național pentru a se da posibilitatea celor interesați să își exprime interesul; din răspunsurile primite se va extrage o listă. Pentru contracte mai mici de 200.000 USD această listă poate cuprinde consultanți naționali calificați, în conformitate cu paragraful 2.7 al Directivelor privind consultanța.

Selecția pe baza costului minim (SCM)

Contractele pentru serviciile de audit și monitorizare biologică și hidrologică se vor încheia prin selecția pe baza costului cel mai mic, în concordanță cu prevederile paragrafului 3.6 al Directivelor privind consultanța.

Selecția bazată pe calificările consultanților (SCC)

Contractele pentru serviciile de consultanță, cum ar fi pregătirea planurilor de management, monitorizarea calității apei și solului, etc., estimate să coste mai puțin de 100.000 USD pe contract pot fi încheiate folosind metoda selecției bazate pe calificările consultanților, în conformitate cu paragraful 3.7 din Directiva privind consultanța.

Consultanții individuali (CI)

Serviciile de consultanță vor fi contractate de la consultanți individuali cu respectarea prevederilor din partea V a Directivei privind Consultanța. Sarcinile consultanților individuali vor fi popularizate, când va fi posibil, iar selecția se va face pe baza comparării calificărilor și experienței.

Pregătirea profesională

Pentru alte activități de pregătire profesională, un program detaliat va fi pregătit semestrial și va fi înaintat BM pentru aprobare.

Costuri incrementale de operare

Proiectul va finanța o parte din costurile incrementale de operare. Aceste costuri vor fi contractate pe baza bugetelor anuale aprobate împreună cu BM.

Tabelul A: Costurile proiectului pe tip de aranjament privind achiziționarea
(echivalentul în milioane USD)

Categoriile de cheltuieli	Metoda de achiziționare ¹				Cost total
	LIC	LNC	Altele ²	NFB	
1. Lucrări	0,00 (0,00)	2,31 (1,17)	0,09 (0,05)	0,13 (0,00)	2,53 (1,22)
2. Bunuri	0,69 (0,69)	0,00 (0,00)	1,01 (0,75)	0,21 (0,00)	1,91 (1,44)
3. Servicii și pregătire profesională	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	1,77 (1,24)	0,08 (0,00)	1,85 (1,24)
4. Participarea comunității	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,86 (0,64)	0,00 (0,00)	0,86 (0,64)
5. Sprijin financiar pentru cercetare și extensie	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,33 (0,33)	1,00 (0,00)	1,33 (0,33)
6. Costuri recurente	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,28 (0,28)	2,03 (0,00)	2,31 (0,38)
Total	0,69 (0,69)	2,31 (1,17)	4,34 (3,29)	3,45 (0,00)	10,79 (5,15)

¹ Cifrele dintre paranteze reprezintă sumele care vor fi finanțate prin ajutorul financiar acordat de BM. Toate costurile includ sume pentru situații neprevăzute.²

Tabelul A 1: Aranjamentele de selecție a serviciilor de consultanță (Optional)
(echivalentul în milioane USD)

Categoriile de cheltuieli pentru serviciile de consultanță	Metoda de selecție							
	SCCt	SC	SBF	SCM	SCC	Altele	NFB	Cost Total ³
A. Firme	0,32 (0,22)	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,18 (0,13)	0,50 (0,35)	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	1,00 (0,70)
B. Persoane fizice	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,49 (0,34)	0,00 (0,00)	0,49 (0,34)
Total	0,32 (0,22)	0,00 (0,00)	0,00 (0,00)	0,18 (0,13)	0,50 (0,35)	0,49 (0,34)	0,00 (0,00)	1,49 (1,04)

¹ inclusiv costurile pentru situații neprevăzute

Notă: SCCt.=Selecția pe baza calității și costului

SC=Selecția pe baza calității

SBF=Selecția în cadrul unui buget fix

SCM=Selecția pe baza costului minim

SCC=Selecția pe baza calificărilor consultanților

Altele=Selecția consultanților individuali (conform secțiunii V a directivelor privind consultanța)

NFB=Nefinanțat de Bancă

Cifrele dintre paranteze reprezintă sumele care urmează să fie finanțate prin Sprijinul financiar al Băncii.

Nivele pentru evaluare preliminară (Tabelul B)

În legătură cu bunurile și lucrările, se va efectua o evaluare preliminară punerii în aplicare a contractelor de către Bancă a documentației privind aprovizionarea pentru:

- toate LIC
- primele contracte prin programul național de licitații concurențiale (LNC) și primele lucrări minore
- primele contracte prin AI și AN (pentru bunuri și servicii)

În legătură cu serviciile de consultanță și pregătire profesională, o evaluare preliminară de către Bancă va fi solicitată pentru toți termenii de referință, indiferent de valoarea contractului. Pentru fiecare contract estimat la 200.000 USD sau mai mult, după evaluarea propunerii tehnice, raportul de evaluare tehnică va fi înaintat Băncii Mondiale în vederea unei prime evaluări care precede deschiderea ofertelor de prețuri. Pentru contractele estimate la 100.000 USD sau mai mult, Banca va fi notificată în legătură cu rezultatele propunerilor tehnice. Pentru contractele cu consultanții individuali estimate la 25.000 USD sau mai mult, datele privind calificările, experiența, termenii de referință și termenii de angajare vor fi furnizate Băncii în vederea evaluării și aprobării preliminare semnării contractului. Toți ceilalți contractanți vor fi supuși unei evaluări ulterioare de către Bancă.

Tabelul B: Nivele în metodele de aprovizionare și evaluarea preliminară²

Categoriile de cheltuieli	Valoarea contractului pe etape (mii USD)	Metoda de aprovizionare	Contracte supuse evaluării preliminare
1. Lucrări	<1.000	LNC	0,200
	<50	MW	0,033
2. Bunuri și servicii tehnice	>/=100	ILC	0,690
	<100	AI	0,070
	<50	AN	0,030
	<50	AN	0,035
3. Servicii incluzând pregătirea profesională	>/=100	SCCt	0,321
	>25	SCM	0,119
		SCC	-
		Ind.	0,080
4. Costuri incrementale de operare	N/A	Bugete anuale	-
5. Diverse			
6. Diverse			

Valoarea totală a contractelor supuse evaluării preliminare: 1,578 milioane USD

Estimarea generală a riscurilor în achiziții

Riscuri ridicate

Frecvența misiunilor propuse de supraveghere a achizițiilor: o dată la 6 luni (incluzând supravegherea specială pentru evaluarea ulterioară / audituri) în primul an de implementare și apoi anual (incluzând supravegherea specială pentru evaluarea posterioară / audituri).

Tabelul B 2: Nivele ale metodelor de aprovizionare și ale evaluării preliminare

Secțiunea 1: Capacitatea Agenției de Implementare de a îndeplini cerințele de aprovizionare și asistență tehnică				
<ul style="list-style-type: none"> • Nevoile suplimentare trebuie evaluate și personalul de aprovizionare / consultanți recrutat în funcție de nevoi pe măsură ce proiectul evoluează. Între timp, responsabilul cu aprovizionarea din cadrul ASSP, care are experiență în proiectele finanțate de Bancă își va dedica 50% din timpul de lucru proiectului APCP. • Atelier pentru aprovizionare pentru UMP. • Un manual de operare urmează să fie pregătit. • Pregătirea profesională a personalului UMP în funcție de necesități. 				
2. Raportul Național de Evaluare pentru Aprovizionare sau Documentul privind Strategia Națională de Aprovizionare		3. Sunt documentele de licitație pentru acțiunile de aprovizionare din primul an finalizate la negocieri? Da.		
Statut: CPAR, august 1999				
Secțiunea 2: Informații privind pregătirea profesională și dezvoltarea aprovizionării				
4. Data estimată a atelierului de lansare a proiectului: ianuarie 2002	5. Data estimată a publicării Notei Generale privind Aprovizionarea: septembrie 2001	6. Respectă contractele SPN obligatoriu în Development Business? Nu	7. Preferința pentru bunuri de pe piața internă: Da	8. Preferința pentru servicii de consultanță de pe piața internă: Nu
9. Finanțarea retroactivă: Nu		10. Aprovizionare în avans: Nu		
11. Explicarea pe scurt a Sistemului de Monitorizare a Aprovizionării: Progresele implementării activităților de aprovizionare vor fi monitorizate prin rapoarte asupra procesului și misiuni de				

supraveghere. Cel puțin o misiune de supraveghere la șase luni în primul an de implementare și apoi în regim anual va include un specialist în aprovizionare. Acesta va fi responsabil cu actualizarea planului pentru aprovizionare și efectuarea de evaluări ulterioare. Datele furnizate de acesta vor fi incluse în rapoartele de supraveghere pentru monitorizarea implemetării lor.
12. Numele celor ce fac parte din personalul de aprovizionare al Echipei Proiectului: Naushad A. Khan, funcționar superior specializat în aprovizionare; Divizia:ECSSD; Ext. 32699
13. Explicarea pe scurt a rolului pe care se așteaptă să îl aibă punctul de lucru de aprovizionare: Funcționarul numit în cadrul proiectului va juca un rol important în monitorizarea procesului de aprovizionare și va acționa de asemenea ca intermediar între sediul central și UMP.

¹ Etapele diferă în general de la o țară la alta și de la un proiect la altul. Consultați OD 11.04 ‘Revista Documentației privind Aprovizionarea’ și contactați Consultantul Regional în Aprovizionare pentru îndrumare.

Plăți

Alocarea grantului (Tabelul C)

Alocarea grantului este prezentată în Tabelul C, care indică de asemenea finanțarea acordată de Bancă pe categorii de cheltuieli. Proiectul va fi executat pe parcursul a cinci ani timp în care va fi plătită întreaga sumă de 5,15 milioane USD prevăzută în acordul de sprijin financiar. Se așteaptă ca activitățile prevăzute în proiect să fie finalizate până la 31 decembrie 2006, iar data prevăzută pentru încheierea proiectului este 30 iunie 2007, după care nu se vor mai face nici un fel de plăți.

S-a convenit că proiectul va utiliza inițial proceduri tradiționale de efectuare a plăților (plăți directe, rambursări, depuneri în Contul Special însoțite de o documentație completă sau de extrase de cont ale cheltuielilor) și va produce RMP-uri numai pentru o informare cu privire la activitatea de raportare și management și nu în vederea plăților. S-a convenit de asemenea că sistemul de management financiar va fi re-evaluat la sfârșitul anului 2003 pentru a se decide dacă este eligibil pentru plățile pe bază de RMP-uri. Ulterior, debitorul, împreună cu Banca, vor lua din nou în discuție posibilitatea de efectuare a plăților pe bază de RMP-uri.

Tabelul C: Alocarea sumelor din grant

Categoriile de cheltuieli	Suma în milioane USD	Procentul de finanțare
1. Lucrări	1,09	50%
2. Bunuri	1,89	100% din cheltuielile externe, 100% din cheltuielile locale (fostele întreprinderi) și 85% din din cheltuielile locale pentru alte materiale achiziționate la nivel local
3. Servicii de consultanță și pregătirea profesională	1,07	100%
4. Ajutoare financiare acordate beneficiarilor (sub-finanțări)	0,32	80%
5. Costuri incrementale de operare	0,27	85% până în decembrie 2003, 80% până în 2004 și 70 % după aceea
6. Nealocate	0,51	
Costurile totale ale proiectului	5,15	
Total	5,15	

Utilizarea declaratiilor de cheltuieli (SOE)

Declaratiile de cheltuieli (SOE) vor fi folosite pentru:

- (i) bunuri estimate la mai puțin de 100.000 USD pe contract;
- (ii) lucrări estimate la mai puțin de 50.000 USD;
- (iii) contracte cu consultanți individuali cu costuri de mai puțin de 25.000 USD;
- (iv) contracte de pregătire profesională în valoare de mai puțin de 25.000 USD;
- (v) costurile incrementale recurente; și
- (vi) sub-acorduri de grant la care se face referința în tabelul C, categoria 4.

Documentația completă însoțind SOE-urile va fi reținută de UMP pentru minimum doi ani după efectuarea plăților. Aceste informații vor fi sta la dispoziție pentru evaluare pe parcursul monitorizării de către personalul Băncii și pentru auditurile anuale care vor fi solicitate pentru a analiza adecvarea plăților efectuate pe bază de ECC și calitatea contabilității aferente. Facturile de plată care justifică operațiunile prin ECC ar trebui păstrate cel puțin un an după ce Banca a primit ultimul raport de audit în cadrul programului de sprijin financiar.

Contul special

Pentru înlesnirea plăților, debitorul va deschide un Cont Special (CS), prin care va efectua toate operațiunile de plăți, la o bancă acceptabilă din România care respectă termenii și condițiile acceptate de Banca Mondială. Contul special va fi destinat pentru efectuarea plăților către părțile contractante, furnizori și consultanți în cadrul programului. Inițial în cont va fi alocată o sumă de 500.000 USD iar plafonul va fi limitat la 500.000 USD. Din contul special vor fi plătite fonduri pe baza depunerii cererilor necesare de retragere. Cererile de depunere vor trebui depuse o dată la trei luni și trebuie să includă extrasele bancare referitoare la balanța de plăți precum și alte documente aferente necesare. Contul special va fi supus unui audit anual de către auditori independenți iar raportul de audit va fi depus la Banca Mondială în vederea evaluării și aprobării în termen de șase luni de la sfârșitul anului fiscal.

Managementul Financiar

Contabilitatea proiectului

UMP va fi responsabilă de toate aspectele legate de managementul financiar în cadrul proiectului. Un sistem de management financiar (SMF), incluzând activitățile de contabilitate, realizare a rapoartelor, planificare, buget, audit precum și sisteme adecvate de control intern sunt în curs de finalizare.

Banca Mondială a definit de asemenea un plan de acțiune pe termen limitat (atașat) care să specifice pașii necesari în vederea consolidării dezvoltării procedurilor și personalului pe parcursul implementării. Dezvoltarea SMF-ului va fi monitorizată de către Bancă înaintea intrării în vigoare, în timpul primelor misiuni de monitorizare și pe întreg parcursul implementării proiectului.

UMP include managerul de proiect, specialistul în management financiar, contabilul (dacă este necesar), responsabilul cu aprovizionarea, o serie de experți tehnici și un asistent. UMP va păstra toată documentația referitoare la cheltuielile proiectului și va ține contabilitatea practică conform unor strategii judicioase. UMP va fi în special responsabilă de contabilitatea proiectului, de efectuarea tuturor plăților, operarea programelor de computer pentru contabilitate, de efectuarea de operațiuni în cadrul Contului Special și a Contului Proiectului (CP – contribuții guvernamentale), de pregătirea tuturor documentelor cu oferte de

licitații, de efectuarea de rapoarte atât către Banca Mondială cât și către Guvern, de planificare, buget, plăți și audituri.

Specialistul în management financiar va fi responsabil de aspectele legate de planificare, buget, consolidare și efectuarea de rapoarte, se va ocupa de documentele contabile, se va asigura că datele contabile sunt actualizate în softul de contabilitate și va fi responsabil cu operațiunile financiare colaterale (în lichidități). Acest specialist va stabili de asemenea contacte permanente cu beneficiarii, cu Banca, departamentele de contabilitate ale ministerelor implicate, cu auditorii și cu Ministerul Finanțelor Publice. Dacă este necesar, poate fi angajat mai târziu un asistent contabil, pe măsură ce activitățile prevăzute în proiect vor progresa.

Personalul UMP va fi responsabil de: pregătirea documentelor cu oferte de licitații; primirea și evaluarea ofertelor în concordanță cu reglementările Băncii Mondiale; depunerea evaluărilor la BM pentru a nu exista obiecții; semnarea contractelor într-un format acceptabil; supervizarea lucrărilor executate de părțile contractante; certificarea (împreună cu reprezentanții beneficiarilor) a calității bunurilor, lucrărilor și serviciilor asigurate, în concordanță cu termenii de referință și specificațiile tehnice relevante. Documentele de plăți vor fi pregătite de UMP numai după îndeplinirea pașilor enumerați mai sus. UMP este singura instituție autorizată să efectueze plăți către furnizori.

Un consultant în managementul financiar (TAMS Ltd., Bulgaria) a fost numit să dezvolte sistemul de management financiar al proiectului, în concordanță cu cerințele Băncii Mondiale OP/BP 10.02 și LACI. SMF prevede folosirea unui soft de contabilitate adaptat care răspunde pe deplin nevoilor proiectului. Specialistul în management financiar din cadrul UPP este primul operator al softului, directorul UPP fiind cel care autorizează toate plățile. Specialistul în aprovizionare va avea drepturi limitate de a accesa softul pe chestiuni legate de aprovizionare.

O schiță a sistemului de management financiar și de contabilitate a fost implementată de firma de consultanță selectată (TAMS Ltd.) și de programul inițial de pregătire profesională de care au beneficiat Managerul UPP, specialistul în managementul financiar și asistentul proiectului. TAMS asistă UPP în finalizarea implementării și a introducerii în sistem a estimărilor privind costurile finale. Manualul de operare a softului a fost finalizat și trimis. Manualul de management financiar a fost prezentat în stadiu de schiță de către consultant și a fost finalizat de UPP. Manualul prezintă amănunțit procedurile de contabilitate, de control intern și măsurile care să asigure o împărțire corespunzătoare a sarcinilor, astfel încât să se evite conflictele de interese.

Consultantul, împreună cu personalul UPP, a dezvoltat diagrame detaliate ale conturilor, declarații financiare amănunțite, formate și metode de efectuare a rapoartelor, proceduri de control intern, aranjamente privind plățile și fluxul de fonduri, și a desemnat responsabilitățile pe care le are personalul pentru a asigura o completă separare a sarcinilor. UMP va fi pe deplin responsabil de înregistrarea și consolidarea activităților legate de plăți, aprovizionare, încheierea de contracte, efectuarea de rapoarte, contabilitate, planificare, buget și audit aferente proiectului. Fondurile proiectului nu pot fi transferate direct către beneficiari sau către oricare alte părți, fără respectarea cadrului de documentație al proiectului. Pentru fiecare componentă și sub-componentă a proiectului se vor face rapoarte detaliate. Acestea vor reflecta de asemenea: stadiul plăților în cadrul fiecărui contract; utilizarea Contului Special și depunerile făcute de Bancă; sumele folosite din contribuția guvernamentală și de la alți finanțatori, și declarații ale surselor și aplicării fondurilor.

UMP va efectua rapoarte asupra proiectului în cadrul contabilității operațiunilor cu bani lichizi. UMP va fi responsabilă de pregătirea RMP-urilor și a extraselor de cont ale cheltuielilor (SOE) și depunerea lor la Banca Mondială, la maximum 45 de zile de la sfârșitul trimestrului.

Softul de contabilitate

Caracteristicile softului de management financiar folosit includ, între altele, diagrame adaptabile ale rapoartelor financiare, ratele de schimb valutar, posibilitatea de a folosi limbile română și engleză, managementul contractelor, aplicații Excel și Word, RMP-uri integrate. O primă versiune a softului de management financiar și contabilitate a fost implementată de firma de consultanță desemnată (TAMS Ltd.)

iar pregătirea profesională inițială a fost asigurată pentru directorul UPP, specialistul în managementul financiar și asistent. Manualul de operare a softului a fost finalizat și trimis.

Toate documentele financiare și de contabilitate vor fi înregistrate în mod adecvat și vor fi îndosariate separat de UMP, păstrându-se o legătură clară cu datele înregistrate în soft.

Sistemul este adaptat pentru a răspunde componentelor și detaliilor proiectului și este capabil să producă rapoarte de rutină, cum ar fi: balanța de verificare, registrul contabil totalizator, bilanțul, declarația de venituri și cheltuieli specificate în funcție de sursa fondurilor, fluxul de lichidități, jurnalul general de contabilitate, registrul contabil al furnizorului, diverse bugete, etc. De asemenea, toate Rapoartele de Management al Proiectului (RMP), menționate în ‘Manualul de Management Financiar al Proiectului — Schiță de Expunere’, din februarie 1999, al BM, pot fi produse de sistem.

UMP va ține registrele complete de contabilitate a proiectului, iar sistemul permite ca aceasta să se facă atât pe componente și subcomponente ale proiectului cât și în funcție de fiecare sursă de finanțare. UPP va raporta Băncii Mondiale și Guvernului României. În sistem figurează o diagramă adaptată a registrelor pentru satisfacerea detaliilor proiectului. TAMS a asistat UPP în finalizarea implementării și introducerii în sistem a etimărilor costurilor finale.

Sistemul de contabilitate va opera separat pe surse de finanțare (BM, contribuțiile GR, Consiliul Județean Călărași, beneficiari și alți finanțatori, după caz) și pe subcomponente.

O schiță detaliată a manualului procedurilor de contabilitate aferente proiectului a fost pregătită de consultantul în management financiar cu sprijinul personalului UPP. Manualul documentează procedurile de contabilitate, controalele interne și măsurile care să asigure o completă separare a sarcinilor și să evite orice conflict de interese. Toate datele contabile introduse vor fi atât în valută cât și în moneda națională, lei.

UMP va pregăti rapoarte care să indice în mod amănunțit cheltuielile bugetare și cele efective, utilizarea fondurilor pe surse, rezumatul retragerilor și prognozelor, declarații privind progresele realizate până la data respectivă și obiectivele propuse pentru trimestrul și semestrul următor. Formatul RMP-urilor a fost convenit, iar RMP-urile sunt complet adaptate și incluse în soft

Conturile proiectului și managementul lichidităților

Fondurile Băncii Mondiale (GEF) vor fi alocate Ministerului Finanțelor Publice (MFP — destinatarul ajutorului financiar) prin Acordul privind Sprijinul Financiar. MFP va semna apoi un acord (convenție) subsidiar de sprijin financiar cu MAPM, acordând acestuia drepturi depline de a utiliza veniturile din sprijinul financiar. În baza Ordinului Ministrului dat, MAPM a împuternicit deja UPP existentă (care urmează să devină UMP după intrarea în vigoare a sprijinului financiar) să opereze și să utilizeze veniturile din ajutorul financiar. UMP va avea acces la acestea prin contul special (CS) deschis la BCR, filiala Călărași. Contribuția GR va fi canalizată prin contul în lei deschis la Trezorerie, filiala Călărași. În acest cont, UMP va primi lunar alocațiile de la MAPM care vor reprezenta contribuția GR la proiect. Fonduri din CS vor fi de asemenea transferate în acest cont în lei, care va permite convertirea USD în lei pentru a înlesni plățile către părțile contractante de la nivel local. Un sub-cont separat în USD a fost deschis la BCR pentru a depozita dobânzile de la CS și a acoperi taxele bancare pentru CS.

Contribuția Consiliului Județean Călărași la proiect va fi alocată lunar / trimestrial într-un nou cont în lei care urmează de asemenea să fie deschis la Trezoreria Călărași. S-a convenit că va fi semnat un protocol între UMP și Consiliul Județean pentru a coordona această procedură lunară / trimestrială. O schiță a protocolului a fost discutată și convenită în principiu cu reprezentanții Consiliului Județean. Contribuțiile lunare/trimestriale estimate pentru anul curent 2001 și pentru întreaga perioadă de aplicare a proiectului vor fi atașate la protocol sub formă de anexă. Contribuțiile lunare estimate pentru anul 2002 și pentru anii următori vor trebui să fie alocate de Consiliul Județean în avans pentru a putea fi incluse în pregătirea bugetului anual al Consiliului Județean și vor fi o parte integrantă a protocolului.

Beneficiarii își vor aduce contribuții financiare și nefinanciare.

Toate sursele de finanțare a proiectului vor fi înregistrate separat în sistemul de soft de contabilitate. Toate documentele aferente de contabilitate financiară (facturi, contracte, ordine de plată, declarații bancare, etc.) vor fi înregistrate și păstrate la UMP.

Procedurile de semnare sunt stabilite permițând directorului UMP și specialistului în management financiar să semneze împreună când operează conturile de mai sus.

Cu privire la managementul lichidităților, UMP va dezvolta proceduri solide de prognozare a lichidităților și de planificare săptămânală/lunară. Sumele din contul în lei (atât sumele depuse în bănci cât și banii lichizi) vor fi păstrate la un nivel minim pentru a evita riscul unei posibile devalorizări în viitor.

Circulația fondurilor

UMP va avea drepturi depline de semnare în operarea tuturor conturilor bancare menționate mai sus. Aceasta va asigura circulația neîntreruptă a fondurilor și va permite UMP să consolideze toate sursele de finanțare a proiectului. Toate facturile primite de UPP vor fi verificate pentru a li se stabili acuratețea și vor fi separate în suma netă și taxe. UMP va efectua apoi plățile din fiecare sursă de finanțare în conformitate cu Acordul de finanțare și proporțiile fiecărei surse (BM, GR, Consiliul Județean Călărași).

Beneficiarii vor contribui de asemenea la acest proiect, fie financiar, fie sub altă formă. Fiecare beneficiar va semna un acord de finanțare cu UPP. Acesta va indica în detaliu drepturile și obligațiile fiecărei părți. În cazul în care beneficiarul va contribui cu bani lichizi, această contribuție va trebui depozitată într-un cont bancar și o declarație bancară doveditoare va fi atașată la acord. Când beneficiarul își va aduce o contribuție nefinanciară, acordul de finanțare va detalia mecanismul de cuantificare al acestei contribuții în bani și va menționa natura contribuției (pământ, forță de muncă, materii prime, consumabile, transport, etc.).

Odată ce s-a semnat acordul și s-a convenit contribuția beneficiarului, UMP va iniția efectuarea plăților pentru activitățile din cadrul subcomponentelor proiectului pe măsură ce sunt primite facturi de la furnizori. Aceste facturi vor fi mai întâi certificate de UMP și de reprezentanții beneficiarului, pentru a se asigura că toate bunurile prevăzute au fost furnizate, că lucrările au fost efectuate și că serviciile au fost realizate, conform specificațiilor tehnice și termenilor de referință. În plus, toți ceilalți beneficiari ai proiectului au obligația să colaboreze îndeaproape cu UMP în aspectele de management financiar al resurselor proiectului, în cadrul componentelor proiectului în care vor participa.

Controalele interne

UMP va adopta proceduri și practici solide de control intern pentru a se asigura că fondurile proiectului sunt utilizate în mod economic și eficient și numai în scopurile prevăzute. UMP va raporta Comitetului Director al Proiectului și ministerelor implicate și va informa la timp în legătură cu implementarea și progresele proiectului.

Structura convenită a personalului UMP (managerul, specialistul în management financiar, contabilul — dacă este necesar, responsabilul cu aprovizionarea, alți experți tehnici, asistentul, etc.) este considerată capabilă să asigure o separare completă a sarcinilor și să evite orice conflicte de interese.

Întregul personal UMP trebuie să se familiarizeze cu reglementările BM (reglementări legislative, de plăți, de achiziționare, financiare, de management, etc.) care se aplică în domeniul lor de interes. Un manual de management financiar va fi realizat de UMP în colaborare cu consultantul în management financiar care a fost desemnat. Acest manual va documenta diversele tipuri de tranzacții financiare, pașii de aprobare și autorizare, circulația documentelor în cadrul UMP, precum și între UMP și beneficiari, departamentele de contabilitate ale ministerelor implicate și MFP, responsabilitățile personalului UMP și măsurile care să asigure o completă delimitare a sarcinilor, precum și alte proceduri de control intern.

Pe lângă manualul menționat mai sus, UMP va trebui să urmeze procedurile stabilite în manualul de operare a proiectului. Personalului UMP i se cere să îmbunătățească manualele prin documentarea procedurilor zilnice interne detaliate pentru fiecare tip de activitate (cum ar fi manipularea corespondenței, procedurile de contractare și plăți, operarea tuturor conturilor bancare, procedurile de operare a sumelor mici de bani lichizi, mecanismul de autorizare, efectuarea rapoartelor, completările, etc.).

Auditul

UMP va asigura auditul conturilor proiectului (inclusiv conturile speciale și toate declarațiile de cheltuieli) în concordanță cu Standardele Internaționale de Audit (SIA) printr-o firmă de auditori independenți acceptată de BM. Selectarea unei astfel de firme printr-un contract ce fi reînnoit anual (supus criteriilor de performanță) și toți pașii aferenți sunt menționate în Planul de Acțiune pentru Management Financiar atașat.

UPP a stabilit termenii de referință pentru auditul declarațiilor financiare ale proiectului într-un format acceptat de BM. O listă cu auditorii acceptați de BM a fost prezentată. UPP va pregăti RFP pentru audit și îl va depune la BM. Odată ce va fi primită aprobarea, UPP va trimite RFP la auditorii aflați pe listă și va iniția procesul de selectare, așa cum este prezentat în planul de acțiune pentru managementul financiar.

Selectarea auditorilor independenți acceptați de BM este o condiție a intrării în vigoare.

Rapoartele de audit și scrisorile de management pentru proiect vor fi depuse de UMP la BM în termen de șase luni de la sfârșitul anului financiar. Facturile de plăți prin ECC trebuie păstrate cel puțin un an după ce BM a primit ultimul raport de audit în cadrul programul de sprijin financiar.

Costul auditelor proiectului va fi finanțat prin venituri GEF de la BM.

Certificarea de către Banca Mondială a managementului financiar

Anterior negocierilor proiectului, sistemul de management financiar (MF) va fi supus unei analize și unei evaluări detaliate de către un specialist în management financiar acreditat de BM, în conformitate cu cerințele OP/BP 10.02 și LACI. Rezultatul evaluării va trebui să demonstreze că sistemul de management financiar al proiectului satisface cel puțin minimul de cerințe ale BM privind managementul financiar.

S-a convenit că proiectul va utiliza inițial proceduri tradiționale de plată (plăți directe, rambursări, depuneri în contul special cu documentație completă sau SOE) și va produce RMP-uri pentru a informa în legătură exclusiv cu efectuarea rapoartelor și managementul proiectului, și nu în scopuri legate de plăți. S-a convenit de asemenea că sistemul de management financiar va fi reevaluat la sfârșitul anului 2003 pentru a se decide dacă este eligibil pentru efectuarea de plăți bazate pe RMP. Ulterior, debitorul, împreună cu BM, va revizui posibilitatea de efectuare a plăților pe bază de RMP.

Planul de acțiune pentru managementul financiar

<i>Acțiunea</i>	<i>Responsabilitatea</i>	<i>Data de finalizare</i>
Stabilirea sistemului de management financiar		
Selectarea consultantului și a sistemului de soft pentru contabilitate	UPP/BM	Finalizat
Încheierea contractului cu furnizorul softului pentru contabilitate (expertul în MF — consultantul în MF) și inițierea activității	UPP / BM / consultantul în MF	Finalizat
Inițierea instalării și adaptării softului de contabilitate și asigurarea calificării profesionale adecvate	Consultantul MF	Finalizat
Inițierea schiței manualului de contabilitate care documentează procedurile de contabilitate și control	Consultantul MF	Finalizat

intern din cadrul proiectului		
Versiunea finală a manualului de contabilitate care documentează procedurile de contabilitate și control intern din cadrul proiectului	Consultantul MF	Finalizat
Adaptarea finală și implementarea completă a softului de contabilitate incluzând posibilitatea folosirii limbii engleze, automatizarea completă și testarea finală	Consultantul MF	30.09.2001
Finalizarea stagiului de pregătire profesională a personalului UPP	Consultantul MF	30.09.2001
Aranjamente privind auditul		
Prezentarea listei de auditori și termeni de referință la BM pentru aprobare	UPP	Finalizat
Confirmarea aprobării listei de auditori și a termenilor de referință pentru audit	BM	Finalizat
Depunerea RFP la BM spre aprobare	UPP	15.09.2001
Confirmarea RFP-urilor	BM	30.09.2001
Trimiterea RFP la auditorii incluși pe listă	UPP	1.10.2001
Depunerea și deschiderea ofertelor	UPP	1.11.2001
Evaluarea finală și recomandarea pentru selecție	UPP/BM	15.11.2001
Incheierea contractului cu auditorii selectați	UPP	1.12.2001
Certificarea aranjamentelor privind managementul financiar		
Studierea proiectului de către specialistul în MF al BM anterior prezentării proiectului în comisie în vederea confirmării că aranjamentele de MF al proiectului sunt adecvate și, dacă sunt adecvate, emiterea certificatului pentru MF 'Anexa 4 B'	Specialistul în MF al BM	20.08.2001
Studierea proiectului de către specialistul în MF al BM anterior intrării în vigoare a proiectului, în vederea confirmării faptului că aspectele legate de MF din cadrul proiectului sunt adecvate	Specialistul în MF al BM	1.12.2001
Intocmirea rapoartelor de management al proiectului (RMP)		
Convenirea formatelor finale ale RMP-urilor trimestriale	UPP / BM / consultantul în MF	Finalizat
Adaptarea finală a RMP-urilor, stabilirea legăturii depline cu sistemul de contabilitate, asigurarea pregătirii profesionale în domeniul RMP, testarea finală	UPP	15.11.2001
Revizuirea de către debitor a posibilității de efectuare a plăților pe bază de RMP-uri depuse	Primitor/BM	1.08.2003

Anexa 7: Graficul de elaborare a proiectului

ROMANIA: PROIECT CONTROLUL POLUĂRII AGRICOLE

Graficul de elaborare a Proiectului	Planificat	Realizat
Timp necesar pregătirii Proiectului (luni)	20	
Prima misiune a Bancii (identificare)	15.09.1999	15.09.1999
Plecarea misiunii de evaluare	20.05.2001	23.04.2001
Negocieri	05.10.2001	02.10.2001
Data planificata pentru efectivitate	01.01.2002	

Pregatit de:

Jitendra Srivastava, Doina Rachita, Meeta Sehgal, Naushad Khan, Arben Maho, Bogdan Constantinescu, Ranjan Ganguli, Rohan Selvaratnam, John Cole, Stefan Nicolau, Dana Dobrescu, Keith Openshaw, Adriana Dinu, Srish Kumar.

Asistenta pentru pregatire:

Sharifa Kalala

Personalul Bancii care a lucrat la proiect include:

Nume	Specialitate
Jitendra Srivastava	Tehnic
Doina Rachita	Tehnic
Meeta Sehgal	Tehnic
Naushad Khan	Achizitii
Dana Dobrescu	Social
Stan Peabody	Social
Bogdan Constantinescu	Financiar
Ranjan Ganguli	Financiar
Rohan Selvaratnam	Evaluare costuri
Srish Kumar	Evaluare costuri
Arben Maho	Achizitii
Verificatori:	Julia Bucknal Maresh Sharma
Asigurarea calitatii	Marjory-Anne Bromhead John Hayward

Anexa 8: Documentele din dosarul proiectului*
ROMÂNIA: PROIECTUL DE CONTROL AL POLUĂRII AGRICOLE

Planul de Implementare a Proiectului

Vezi Rapoartele enumerate mai jos

Evaluările personalului Bancii**Altele**

Strategii detaliate și planuri de acțiune: Activități de extensie, informare a opiniei publice și multiplicare.

Rapoartele de lucru (disponibile în engleză și română)

Raportul 1: Prezentarea zonei vizate de proiect — partea I: Date socio-economice și demografice; partea II: Evaluarea socială; partea III: Setul propus de indicatori pentru monitorizarea proiectului în zona-pilot

Raportul 2: Evaluarea pretabilitatii terenurilor și programe de testare/demonstrare a practicilor agricole ecologice

- Raportul 3: Programe de testare și de demonstrare a practicilor agricole ecologice
- Raportul 4: Proiectarea programului agro-forestier
- Raportul 5: Evaluarea pretabilitatii terenurilor și propuneri pentru un sistem informațional privind utilizarea terenurilor
- Raportul 6: Proiectarea unui sistem de stocare și manipulare a gunoiului de grajd la nivel de sat.
- Raportul 7: Studiul de fezabilitate a sistemului de stocare a gunoiului de grajd
- Raportul 8: Propuneri pentru un management integrat al zonei asanate Boianu-Sticleanu și pentru refacerea ecologică a zonei asanate Călărași-Răul
- Raportul 9: Consolidarea capacității de monitorizare a calității solului și apei în jud. Călărași
- Raportul 10: Conceperea campaniei de conștientizare a opiniei publice
- Raportul 11: Revizuirea cadrului de reglementare în domeniul controlului poluării agricole în România
- Raportul 2: Manualul de operare pentru monitorizarea calității apei și solului
- Raportul 13: Manualul de management financiar
- Raportul 14: Conceperea sistemului de monitorizare a proiectului
- Raportul 15: Manualul privind finanțarea pe baze concurențiale (Proiectul de Servicii pentru Sprijinirea Agriculturii)
- Raportul 16: Manualul de operare pentru sistemul de management al gunoiului de grajd

*inclusiv fișierele electronice

Adițional
Anexa 11
Fișa de date privind mediul înconjurător

FIȘA DE DATE PRIVIND MEDIUL ÎNCONJURĂTOR PENTRU PROIECTE	
În Programul de împrumut IBRD/IDA	
Țara: România	Nr. de identitate al proiectului: GE-PO66065
Numele proiectului: Proiectul de Control al Poluării agricole	Costul total al proiectului: 10,80 mil. USD
Data evaluării: iulie 2001	
Data prezentării board-ului: decembrie 2001	Șeful echipei: Jitendra Srivastava
Unitatea de management: ECSSD	Sector: mediu înconjurător/agricultură
<i>Data estimată pentru primirea evaluării ecologice de către BM:</i> 20.07.2001	
Categoria EA (A/B/C): B	Data desemnată: 18.01.2000
<i>Data pregătirii/actualizării fișei:</i> 5.07.2000	
(Vă rugăm nu lăsați spații libere: folosiți ‘N/A’ sau ‘urmează să fie realizat’ când este cazul.)	
Componentele majore ale proiectului (descrierea componentelor proiectului)	
<p>Obiectivul proiectului propus este de a spori semnificativ practicarea unor metode agricole ecologice de către fermierii eligibili în zonele vizate de proiect. Obiectivul final este de a reduce deversările de îngrășăminte și alți poluanți agricoli în Dunăre și Marea Neagră, printr-un management integrat al terenurilor și apelor. În timp ce fermierii vor obține beneficii din practicile îmbunătățite și investiții, cele mai mari beneficii vor fi reprezentate de calitatea îmbunătățită a solului, a pânzei freatice și a apelor Mării Negre.</p>	
<p>Proiectul a identificat jud. Călărași, din partea de sud a României, de-a lungul cursului inferior al Dunării, ca fiind zona în care se va derula proiectul. În sprijinul obiectivelor de mai sus, proiectul va cuprinde următoarele componente:</p>	
<p>Componenta 1: Activități în jud. Călărași (9,22 mil. USD). Aceasta va include: (i) practici de management al gunoiului de grajd; (ii) promovarea practicilor agricole ecologice; (iii) managementul integrat al zonei asanate Boianu-Sticleanu și refacerea ecologică a unei părți din zona asanată Călărași-Răul; (iv) consolidarea capacității de monitorizare a calității solului și apei și a impactului ecologic în jud. Clălărași.</p>	
<p>Componenta 2: Consolidarea politicii și a capacității de reglementare la nivel național (0,27 mil. USD). Aceasta va include sprijinul acordat MAAP și MAPM pentru: (i) eforturile depuse în sensul aplicării Directivei azotaților și armonizării legislației cu cerințele UE; (ii) dezvoltarea unui Cod al practicilor agricole adecvate; (iii) consolidarea capacității Autorității Naționale pentru Agricultură Ecologică în eforturile sale de a promova o agricultură organică și un management al exploatarea terenurilor pe baze științifice.</p>	
<p>Componenta 3: Strategia de informare a opiniei publice și de multiplicare (0,45 mil. USD). O amplă campanie de informare a opiniei publice în legătură cu activitățile și beneficiile proiectului va fi efectuată la nivel local, național și regional în vederea reimplementării intervențiilor prevăzute de proiect. Activitățile de informare a opiniei publice vor fi realizate prin mijloace inovatoare și rentabile (inclusiv un website bilingv) precum și prin asigurarea unui</p>	

<p>stagiu de instruire în privința utilizării și beneficiilor practicilor agricole ecologice. Proiectul va asigura organizarea de ateliere regionale, deplasări în teren în zonele de aplicare a proiectului și stagii de pregătire profesională, precum și publicarea în reviste internaționale de agricultură și ecologie și alte activități menite să promoveze multiplicarea activităților prevăzute în proiect și în alte țări riverane Mării Negre.</p> <p>Componenta 4: Managementul și monitorizarea proiectului (0,86 mil. USD). Proiectul va sprijini înființarea unei Unități de Management al Proiectului (UMP) în sediul DGAIA Călărași. UMP va cuprinde: managerul proiectului, tehnicianul agronom (care se va ocupa de asemenea de monitorizarea/evaluarea proiectului), un specialist în management financiar, un secretar/translator și un șofer. Serviciile de achiziționări vor fi asigurate în cadrul UMP de către unitatea de management al proiectului ASSP cu sediul în MAAP. Costurile datorate angajării specialiștilor în achiziționări și în management financiar vor fi împărțite între APCP, care va suporta costurile specialistului financiar (care va avea sediul în UMP al ASSP, București) și ASSP, care va suporta costurile responsabilului cu aprovizionarea.</p>
<p>Probleme ecologice majore: (descrierea problemelor ecologice majore identificate sau bănuite de proiect)</p>
<p>Nici una</p>
<p>Alte probleme ecologice: (descrierea problemelor ecologice de mai mică amploare aferente proiectului)</p>
<p>Preocupările ecologice din acest proiect (componenta 1) pot include: scurgerile de îngrășăminte naturale din facilitățile de depozitare la nivel de sate (în cazul în care construcția nu respectă specificațiile), împrăștierea neadecvată a îngrășămintelor pe câmpuri și curățarea improprie a containerelor de depozitare a îngrășămintelor naturale la nivel de gospodării și a platformelor de mari dimensiuni pentru îngrășăminte naturale.</p>
<p>Acțiuni propuse: (descrierea acțiunilor propuse pentru a diminua problemele ecologice descrise în proiect)</p> <p>A fost efectuată o evaluare ecologică și au fost dezvoltate măsuri care să reducă problemele ecologice menționate mai sus. De asemenea a fost dezvoltat un plan de management ecologic pentru a se asigura că activitățile prevăzute în această componentă sunt monitorizate îndeaproape prin inspecții regulate efectuate de agenția/agențiile locale pentru protecția mediului înconjurător.</p> <p>Un program cuprinzător de monitorizare a calității solului și apei a fost dezvoltat pentru implementare și pentru a oferi factorilor de decizie și oficialităților locale date sigure legate de problemele și tendințele înregistrate în calitatea apei din rezervele de apă potabilă, a apei Dunării și afluenților acesteia. Aceste eforturi sunt îngreunate de lipsa de echipamente de laborator și monitorizare adecvate, precum și de lipsa substanțelor chimice necesare pentru operarea și menținerea laboratoarelor de monitorizare a calității solului și apei din cadrul IPM și DSP Călărași. Proiectul va asigura echipamente de laborator, substanțe chimice și rezerve suplimentare precum și stagii de calificare profesională menite să consolideze capacitatea IPM.</p> <p>Proiectul va instala și monitoriza 20 de piezometre care să determine cantitățile de azot și fosfor care se infiltrează în pânza freatică și în cursurile de apă care se varsă în final în Dunăre. De asemenea, proiectul va monitoriza calitatea apei din trei canale artificiale de drenare și unul natural, în partea inferioară a arealului asanat, care deversează îngrășăminte agricole direct în Dunăre. Datele obținute de la piezometre și din canalele deschise de drenare vor ajuta la cuantificarea reducerii deversărilor de îngrășăminte agricole în Dunăre. În trei puncte din zona vizată, proiectul va evalua efectele managementului îngrășămintelor agricole, ale lucrărilor agricole și rotației culturilor asupra calității apei și solului. De asemenea, vor fi instalate</p>

<p>echipamente de monitorizare limitată a apei pentru a monitoriza efectele pozitive ale zonelor tampon, împăduririlor și practicilor agro-forestiere asupra calității apei. Indicatorii de evaluare ecologică (EE) au fost reflectați în PME-uri (planuri de management ecologic) care respectă obiectivele acestui proiect.</p>
<p>Justificarea categoriei ecologice: (motivatii pentru categoria ecologică aleasă și explicarea schimbărilor din clasificarea inițială)</p>
<p>Proiectul este conceput în primul rând pentru a asigura asistență tehnică. Nu se anticipează nici un efect negativ care să rezulte din activitățile prevăzute în proiect. Totuși, toate investițiile fizice vor fi examinate în conformitate cu reglementările privind mediul înconjurător existente în România pentru a veni în întâmpinarea oricăror impacte care pot apărea.</p>
<p>Statutul categoriei A din evaluarea ecologică. (prezintă data de inițiere a EE, prima schiță de EE și statutul actual)</p>
<p>O evaluare ecologică a fost făcută în aprilie/mai 2001. Impactul activităților prevăzute în proiect asupra mediului înconjurător va fi evaluat periodic de către UMP pe întreaga perioadă de derulare a proiectului, iar datele obținute din experiența acumulată vor fi introduse în proiect în scopul conceperii unor practici îmbunătățite.</p>
<p>Observații: (prezintă statutul altor studii asupra mediului înconjurător, enumeră grupurile locale și ONG-urile consultate, specifică dacă Primitorul și-a dat acordul pentru emiterea EE, etc.)</p>
<p>Planul de management ecologic a fost dezvoltat în strânsă colaborare cu părțile majore implicate, incluzând fermierii individuali, asociațiile de fermieri, oficialitățile locale (primari, ingineri DGAI, personalul tehnic, inspectorii IPM, etc.) precum și ONG-uri cum ar fi Asociația Română pentru Agricultură Viabilă.</p>
<p>Semnătura:</p> <p style="text-align: center;">Jitendra Srivastava, șef de echipă</p> <p>Semnătura:</p> <p style="text-align: center;">Jane Holt, șef sector ecologic</p> <p>16 august 2001</p>

Evaluarea ecologică: Evaluarea ecologică a diferitelor activități prevăzute în proiect a fost făcută și au fost propuse măsuri pentru diminuarea diverselor impacte ecologice posibile în cadrul PME (pregătite de primitori) după cum arată tabelul 1. Acest proiect va avea efecte pozitive asupra mediului înconjurător. Singura măsură de prevedere necesară ar fi ca cele 14 facilități de stocare a gunoii de grajd care urmează să fie construite în cadrul acestui proiect să fie concepute în mod adecvat și să fie construite în așa fel încât să nu existe scurgeri la suprafață sau în sursele subterane de apă.

Proiectul a făcut o evaluare ecologică și a dezvoltat următorul plan de diminuare a efectelor negative pentru a se asigura că aceste structuri sunt sigure din punct de vedere ecologic: **(i)** conceperea acestor facilități de mari dimensiuni pentru depozitarea gunoii de grajd trebuie făcută sub supravegherea inginerilor Consiliului Județean iar IPM se va asigura că toate construcțiile de facilități pentru depozitarea gunoii de grajd au îndeplinit directivele privind protecția mediului înconjurător, stopând scurgerile de îngrășămintă naturale la suprafață sau în sursele de apă subterană; **(ii)** aceste facilități nu vor fi construite în apropierea apelor de suprafață; **(iii)** este necesară implementarea unui plan de monitorizare extensivă a solului și apei pentru a se asigura că nu există infiltrații de îngrășămintă naturale în pânza freatică. Pentru a asigura o calitate a apei freactice în parametri normali, 4 piezometre (2 în aval și 2 în amonte) vor fi instalate în preajma ficăreia dintre cele 14 platforme de depozitare a gunoii de grajd de către IPM pentru a efectua o monitorizare periodică a calității apei subterane pentru a se asigura că nu există infiltrații de îngrășămintă naturale în apele de adâncime. Pe perioada de instalare a acestor piezometre, mostre de sol vor fi prelevate și analizate pentru a se vedea conținutul în azot și fosfor în vederea stabilirii unor date inițiale despre calitatea actuală a solului și a apei în punctul de construcție; **(iv)** consolidarea capacității instituționale a IPM. În jud. Călărași

funcționează IPM cu facilități de laborator pentru efectuarea activității de monitorizare, totuși IPM va avea nevoie de echipamente de laborator suplimentare mai noi și stagii de pregătire profesională pentru personalul său în vederea operării eficiente a unor echipamente noi. Proiectul va oferi echipamente de laborator suplimentare și stagii de pregătire profesională pentru a consolida capacitatea IPM de a îndeplini eficient activitățile prevăzute în proiect; (v) se va efectua o campanie de informare a opiniei publice pentru a face cunoscute sistemele actuale și a promova adaptarea unor practici ecologice de management al îngrășămintelor naturale pentru a reduce cantitățile de îngrășămintă agricole deversate în ape.

Tabelul 1: Planul de management ecologic pentru proiectul vizând România: Impactul ecologic

Probleme	Impactul ecologic anticipat/potențial	Efectele asupra mediului	Acțiuni sau măsuri de reducere
Calitatea apei de suprafață	<p>(i) Calitatea apei de suprafață se va îmbunătăți odată cu reducerea scurgerilor de azot și fosfor în apele reziduale provenind de la punctele de depozitare a gunoiului de grajd rezultat din creșterea porcinelor și bovinelor, de pe terenurile agricole tratate cu îngrășămintă naturale și substanțe chimice, pe măsură ce practici îmbunătățite de management al gunoiului de grajd vor fi implementate în cadrul proiectului.</p> <p>(ii) Se va îmbunătăți calitatea apei din canalele de desecare și irigare care se varsă în Dunăre.</p> <p>(iii) Efectele generale asupra calității apelor Dunării va fi pozitiv.</p> <p>Probabilitate de apariție: Ridicată</p>	<p>(i) Creșterea calității apelor Dunării și Mării Negre va avea ca rezultat creșterea gradului de folosire a plajelor de către populație și creșterea producției de pește.</p> <p>(ii) Creșterea utilității apelor pentru utilizatori și crescătoriile de pește din aval, dacă există.</p> <p>(iii) Rezervele de apă potabilă se vor îmbunătăți și vor avea mai puține efecte negative asupra sănătății populației orașului Călărași, acesta folosind apa din Dunăre pentru rezervele de apă potabilă.</p>	<p>(i) Dezvoltarea și implementarea în Călărași a unor practici îmbunătățite de management a gunoiului de grajd și ale unor practici solide de management ecologic al apelor care se varsă în Dunăre.</p> <p>(ii) Punerea în aplicare a unui program riguros de monitorizare a calității apei pentru Dunăre și alte ape de suprafață care se varsă în Dunăre în vederea stabilirii unei baze de date privind calitatea apelor de suprafață, a lacurilor și a Dunării pentru a se observa în ce măsură este afectată de practicarea unui management îmbunătățit al agriculturii și al îngrășămintelor naturale.</p>
Apele de adâncime	<p>(i) Reducerea deversărilor de îngrășămintă agricole în apele de adâncime va apărea odată cu introducerea unor practici îmbunătățite de depozitare și manipulare a îngrășămintelor naturale și de management al îngrășămintelor.</p> <p>(ii) Calitatea rezervelor de apă potabilă se va îmbunătăți odată cu reducerea infiltrărilor de azotați și organisme bacteriene în apele subterane</p>	<p>(i) Creșterea calității și cantității apei de adâncime care poate fi destinată consumului pentru populație și animale.</p> <p>(ii) Apele de adâncime reprezintă sursa principală de apă potabilă pentru populația de la țară iar scăderea nivelurilor de azotați și</p>	<p>(i) Implementarea în zona vizată de proiect a unor practici agricole îmbunătățite și a unui management mai bun al gunoiului de grajd.</p> <p>(ii) Implementarea unor programe de protecție a fântânilor cu apă potabilă în zonele rurale.</p> <p>(iii) Stabilirea unui</p>

	<p>ca rezultat al colectării îngrășămintelor naturale de la gospodăriile agricole individuale și depozitarea acestora pe platforme la nivel de comună.</p> <p>Probabilitate de apariție: Ridicată</p>	<p>organisme bacteriene în apă va reduce numărul bolilor transmise pe calea apei, cum ar fi otrăvirea cu azotați în regiunea Călărași.</p>	<p>program extensiv de monitorizare a apelor de adâncime în zonele în care se practică în mod intensiv agricultura și creșterea animalelor pentru a se determina efectul practicilor îmbunătățite de management al îngrășămintelor agricole.</p> <p>(iv) Monitorizarea calității apelor de adâncime în piezometre și fântâni în zonele cu sisteme îmbunătățite de management al agriculturii și creșterii animalelor.</p>
Calitatea solului	<p>Odată cu introducerea unor sisteme agricole îmbunătățite, calitatea solului se va ameliora.</p> <p>Probabilitatea de apariție: Ridicată</p>	<p>Terenuri mai productive cu un conținut organic mai ridicat și cu reținere de carbon.</p>	<p>Efectuarea unor activități de monitorizare a solului în zonele selectate pentru a se stabili efectele pe care le au sistemele agricole îmbunătățite asupra calității solului și a apei.</p>
Diversitatea biologică	<p>Factori care favorizează creșterea diversității biologice:</p> <ul style="list-style-type: none"> - sisteme îmbunătățite de management al îngrășămintelor naturale - introducerea sistemelor de lucrări agricole pentru conservarea calității solului - zonele de pădure - zonele tampon, etc. <p>Probabilitate de apariție. Ridicată</p>	<p>Sporirea diversității biologice.</p>	<p>Observarea impactului asupra noilor culturi și noilor efective de animale, asupra dezvoltării viermilor din sol și a activității microbiene.</p> <p>Măsurarea efectelor asupra materiei organice și a conținutului de carbon din sol și posibil asupra calității apei.</p>

**PLANUL DE MANAGEMENT ECOLOGIC
PLANUL DE LIMITARE**

1. Programul de monitorizare a solului și apei

(a): Facilitățile de depozitare a gunoiului de grajd

			Cost	Responsabilitate instituțională	Comentarii (exemplu: efecte secundare)
<i>Faza</i>	<i>Problema</i>	<i>Măsura de ameliorare</i>	<i>Instalare</i>	<i>Operarea</i>	<i>Instalare/Operare</i>
Construcția	Nici una				
Operare	Scurgeri de îngrășăminte naturale și poluarea apei	Plan tehnic adecvat în concordanță cu codurile britanice de proiectare tehnică	Inclus în proiect	N/A	Contractanți; Consiliul Județean și comunal Încărcarea și descărcarea gunoiului de grajd în facilități vor asigura depozitarea adecvată a îngrășămintelor naturale
Renunțare la contract	N/A				

PLANUL DE MONITORIZARE

						Cost	Responsabilitate
Faza	Ce parametru urmează să fie monitorizat?	Unde urmează să fie monitorizat parametrul?	Cum urmează să fie monitorizat parametrul/tipul echipamentelor de monitorizare?	Când urmează să fie monitorizat parametrul – măsurători frecvente sau măsurare continuă?	De ce urmează să fie monitorizat parametrul? (opțional)	Instalare	Operare Instalare Operare
Linia de pornire	N/A						
Construcție	N/A						
Operare	Azot, fosfor, bacterii în apa și sol	Piezometre și puturi zone de activitate	Utilizare piezometre, puturi și preleva-	Lunar	Pentru a detecta dacă există pierderi de azot și fosfor în ape	Inclus în proiect	Inclus în proiect IPM și DSP

		a proiectu- lui	toare de probe de sol				
Renun- ta re	N/A						

C. CONSOLIDARE INSTITUTIONALA

1. Achizitia echipamentelor (Prezentare tabelara, de preferat)
(Justificarea este inclusa în proiect)

Lista:

- Tipul echipamentului
- Numarul de bucati
- Cost unitar
- Cost total
- Achizitie locala sau internationala

Tipul echipamentului	Numar de unitati	Cost unitar	Cost total	Achizitie locala sau internationala
Latchet Auto Analizor pentru azotati	2	\$35,000	\$70,000	Internationala
Centrifuga	2	\$1,000	\$2,000	Internationala
Balanta electronica	3	\$500	\$1,500	Internationala
Prelevatoare de sol	4	\$500	\$2,000	Internationala
Pompa de prelevare	2	\$2,000	\$4,000	Internationala
Coloana GC	1	\$850	\$850	Internationala
Baie electrica	1	\$1,500	\$1,500	Internationala
pH Metru	1	\$500	\$500	Internationala
Aer conditionat	4	\$1,000	\$4,000	Internationala
Distilator	1	\$2,000	\$2,000	Internationala
Refrigerator	1	\$1,500	\$1,500	Internationala
Congelator	1	\$2,000	\$2,000	Internationala
Agitator	1	\$500	\$500	Internationala
Photo Spectro Meter	1	\$4,900	\$4,900	Internationala
Prelevatoare de apa	2	\$500	\$1,000	Internationala
Computere	4	\$1,500	\$6,000	Internationala
Cuptor	1	\$3,500	\$3,500	Internationala

2. Instruire/vizite de studiu
(*Justificare inclusa in proiect*)

Lista:

Tipul instruirii	Nr. Studenti	Organizare	Specialitatea	Durata (zile)	Anul	Locul	Institut	Cost (local/strain)
Limitare	1	EPI	Chimist	15-30	An.1	USA	ISU ¹	\$5,000 strain
Limitare	1	EPI	Inginer	15-30	An.1	USA	ISU	\$5,000 strain
Limitare	1	OJSPA	Chimist	15-30	An.2	USA	ISU	\$5,000 strain
Limitare	1	EPI	Chimist	15-30	An.2	USA	ISU	\$5,000 strain
Limitare	5	EPI	Ing/Ch.	5	An.2,3,4,5	ROMANIA	ICIM ²	\$4,000 local
Limitare	7	EPI, OJSPA	Ing/Ch.	5	An.2,3,4,5	ROMANIA	ICPA ³	\$8,000 local
Management de mediu	1	EPI	Inginer	12	An. 1	USA	ISU	\$5,000 strain
Management de mediu	1	OJSPA	Inginer	12	An. 1	USA	ISU	\$5,000 strain
Management de mediu	2	EPI	Inginer	12	An. 2	USA	ISU	\$10,000 strain

¹ Iowa State University

² ICIM

³ ICPA

3. Servicii de consultanta
(*detalii incluse in proiect*)

- **Tipul serviciului** : Monitorizare si limitare efecte de mediu
- **Termeni de referinta** : Furnizarea de instruire, support pentru elaborarea manualului operational si a planurilor de implementare
- **Justificare:** Pentru a ajuta la consolidarea capacitatii institutionale
- **Cost:** \$5,000/An

4. Studii speciale: Nu sunt necesare

Justificare:

Termeni de referinta

Cost

D. Grafic

Prezentarea (preferabil sub formă de diagramă) a datelor de inițiere și finalizare pentru:

Activități de limitare

Activități de monitorizare

Activități de pregătire profesională

Aceste informații trebuie incluse în același tabel ca programul de desfășurare a proiectului (Planul de Implementare a Proiectului).

E. ARANJAMENTE PRIVIND CADRUL INSTITUȚIONAL

Scrieți un paragraf în care să explicați cum vor fi prelucrate informațiile privind monitorizarea, luați măsuri de ameliorare și decizii privind măsurile de corectare.

O discuție cronologică sprijinită de organigrame detaliind:

Responsabilitățile de limitare și monitorizare

Circulația informațiilor privind mediul înconjurător (de la cine către cine și cât de des se vor face rapoartele)

Ierarhia decizională pentru managementul ecologic (de a acționa, de a autoriza cheltuielile, de a opri activitatea, etc.)

Pe scurt, arătați cum vor fi folosite datele furnizate de activitățile de monitorizare pentru obținerea și menținerea unei performanțe ecologice ridicate — cine adună datele, cine le analizează, cine pregătește rapoartele, cine se ocupă de trimiterea rapoartelor și cu ce frecvență, și cui le trimite, sau ce face persoana respectivă cu informațiile — cine are autoritatea să cheltuiască, să oprească activitatea, să modifice operațiunile, etc.

Directorul IPM Călărași va responsabilul general cu monitorizarea mediului, limitarea și performanța. Directorul IPM va autoriza construirea de facilități de depozitare a gunoiului de grajd și instalarea de piezometre pentru controlul mediului. Directorul IPM a dezvoltat un plan de implementare pentru monitorizarea solului și a apei și pentru colectarea și analizarea mostrelor de sol prelevate în cadrul diverselor activități prevăzute în proiect. Inginerul din cadrul IPM va colecta lunar mostre de sol și apă din teren (așa cum se arată în planul de implementare) și le va preda chimiștilor din laboratoarele IPM și DSP. Chimistul va analiza toate mostrele de sol și apă, iar inginerul de teren și laboranții vor pregăti împreună rapoartele trimestriale și anuale și le vor trimite la UMP/consultantul internațional pentru evaluări. La sfârșitul fiecărui an, datele privind calitatea solului și a apei vor fi rezumate în rapoarte ușor de utilizat în beneficiul părților interesate, inclusiv Banca Mondială, MAPM, precum și al altor țări riverane Mării Negre. IPM va avea autoritatea să închidă/modifice operațiunile pentru a înlesni implementarea unui plan de ameliorare în cazul apariției de scurgeri/disfuncționalități până la remedierea situației.

F. CONSULTAREA ONG-urilor ȘI A GRUPURILOR AFECTATE DE PROIECT

(Detalii privind toate tipurile de consultări sunt oferite în dosarul proiectului)

Adițional Anexa 12

Comentariile revizorului STAP

Baza științifică și tehnică

Baza științifică și tehnică a proiectului este solidă. Ea se adresează problemei critice de reducere a poluării cu îngrășăminte agricole a Dunării care se varsă în Marea Neagră. Se bazează și este în relație cu Planul de Acțiune Strategică pentru Protecția și Reabilitarea Mării Negre formulat cu asistența GEF.

Propunerea recunoaște importanța educării comunității și a factorilor de decizie în vederea acceptării și angajării în activitatea de identificare a limitelor resurselor naturale și a ecosistemelor care le produc, și de operare în aceste limite. Acesta este punctul cel mai critic al proiectului.

Beneficii și costuri ecologice globale

Poluarea cu îngrășăminte agricole a Mării Negre a fost identificată ca fiind o problemă ecologică de importanță mondială. Dacă acest proiect își îndeplinește obiectivele, va obține efecte benefice clare prin faptul că se adresează elementului-cheie în problema poluării Mării Negre, a cărei sursă majoră o reprezintă scurgerile de îngrășăminte (provenind din practicarea unor metode agricole precare) în bazinele de recepție care se scurg în Dunăre.

Contextul directivelor și obiectivelor GEF

Proiectul se adresează în mod clar obiectivelor managementului integrat al exploatării pământului și apei în zona de interes multiplu. Se adresează obiectivelor asigurării unei baze pentru obținerea viabilității și aplică directivele cu privire la costurile incrementale și la cadrul financiar general.

Contextul regional

A fost discutat mai sus. Proiectul este important în contextul reabilitării Mării Negre.

Implementare ulterioara

Există acum mai multe proiecte care se adresează poluării agricole a bazinelor de recepție care se varsă în mări închise. Elementele comune ale fiecăruia ar trebui să vizeze rezultatele finale pozitive orientate în trei direcții, în beneficiul comunităților rurale sărace, prin îmbunătățiri simultane și interdependente ale rezultatelor economice, ecologice și sociale obținute în agricultură. Circumstanțele fiecăruia sunt unice și am fi naivi să ne așteptăm la un model simplu de multiplicare instantanee, dar acest proiect se bazează pe experiența altora și are un potențial imediat de reimplementare în managementul altor zone din bazinul de recepție al Dunării.

Viabilitatea

Aceasta reprezintă cheia proiectului. Proiectul a fost schițat pe baza consultării substanțiale cu comunitatea locală. Indiciile arată că fermierii din comunitatea vizată vor participa cu entuziasm. Cu condiția să existe constant activități demonstrative și aprecierea de către comunitate a beneficiilor economice, ecologice și sociale rezultate din practicarea metodelor agricole adoptate, ne putem aștepta ca ele să fie adoptate într-o măsură sporită.

Implicarea și educarea comunității și demonstrarea beneficiilor sunt elemente vitale ale proiectului de program.

Contribuția la strategiile și politicile viitoare

Așa cum s-a arătat mai sus. Succesul acestui proiect ar trebui să contribuie la adoptarea pe scară largă a practicilor agricole menite să minimalizeze poluarea în bazinele de recepție din Europa de Est.

Aspecte secundare

Legăturile cu alte programe și planuri de acțiune sunt prezentate în tabelul 2 al propunerii.

Implicarea părților interesate

Propunerea de proiect se adresează în mod adecvat acestui aspect considerat a fi unul critic. Implicarea părților interesate este elementul-cheie în considerentele comunitare în preluarea și adoptarea obișnuită a practicilor agricole care permit minimalizarea poluării.

Estimarea riscurilor

În măsura în care pot eu aprecia, nefiind familiarizat cu situația de operare în teren, riscurile par să fie prezentate într-o manieră rezonabilă și sunt de acord cu estimările făcute.

Costuri

Documentul, așa cum a fost prezentat, cuprinde încă unele cifre care trebuie finalizate și este necesară o verificare deoarece revizuirile continue au determinat unele neconcordanțe între cifrele din text și cele din tabele. Cu toate acestea, conform remarcilor de mai sus, sumele de finanțare propuse pentru diversele componente par rezonabile.

Concluzii

Acest proiect a fost conceput pe baze ferme, beneficiind de experiența unor proiecte similare în vederea rezolvării unor probleme critice legate de poluarea agricolă în modalități care par adecvate situației descrise în jud. Călărași și în România. Recomand demararea proiectului.

S.S.

R. A. Kenchington

31 mai 2001